

**SPRAWOZDANIE
NA TEMAT WYPŁACALNOŚCI
I KONDYCJI FINANSOWEJ**

ZA ROK ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2022

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE	4
PODSUMOWANIE	4
A. DZIAŁALNOŚĆ I WYNIKI	9
A.1 DZIAŁALNOŚĆ.....	9
A.1.1 <i>Nazwa i forma prawna zakładu</i>	9
A.1.2 <i>Nazwa i dane kontaktowe organu nadzoru odpowiedzialnego za nadzór finansowy nad zakładem oraz nazwa i dane kontaktowe organu nadzoru sprawującego nadzór nad grupą, do której należy zakład</i>	9
A.1.3 <i>Dane kontaktowe biegłego rewidenta zakładu</i>	9
A.1.4 <i>Informacje dotyczące udziałowców</i>	10
A.1.5 <i>Pozycja Spółki w prawnej strukturze grupy</i>	10
A.1.6 <i>Istotne linie biznesowe zakładu oraz istotne obszary geograficzne, na których zakład prowadzi działalność</i>	11
A.1.7 <i>Istotne zdarzenia gospodarcze i inne, które miały miejsce w okresie sprawozdawczym, i po okresie sprawozdawczym</i>	11
A.2 WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ	17
A.3 WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ (INWESTYCYJNEJ).....	18
A.4 WYNIKI Z POZOSTAŁYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI	19
B. SYSTEM ZARZĄDZANIA	20
B.1 OGÓLNA INFORMACJA O SYSTEMIE ZARZĄDZANIA	20
B.1.1 <i>Zarząd i Rada Nadzorcza</i>	21
B.1.2 <i>Struktura zarządzania</i>	25
B.1.3 <i>Informacja i ścieżki raportowania</i>	26
B.1.4 <i>Zasady dotyczące wynagradzania</i>	27
B.2 WYMOGI DOTYCZĄCE KOMPETENCJI I REPUTACJI	29
B.2.1 <i>Ogólne standardy zarządzania zasobami ludzkimi</i>	29
B.2.2 <i>Wymogi dotyczące kompetencji</i>	30
B.2.3 <i>Ocena reputacji</i>	36
B.3 SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM	36
B.4 SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ.....	39
B.4.1 <i>Zasady ogólne</i>	39
B.4.2 <i>Odpowiedzialność i uprawnienia</i>	40
B.4.3 <i>Ocena efektywności systemu kontroli wewnętrznej</i>	41
B.4.4 <i>Funkcja zgodności z przepisami</i>	41
B.5 FUNKCJA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO	42
B.6 FUNKCJA AKTUARIALNA	43
B.7 OUTSOURCING	44
B.8 WSZELKIE INNE INFORMACJE	45
C. PROFIL RYZYKA	45
C.1 RYZYKO AKTUARIALNE	45
C.2 RYZYKO RYNKOWE.....	49
C.3 RYZYKO KREDYTOWE.....	50
C.4 RYZYKO PŁYNNOŚCI	51
C.5 RYZYKO OPERACYJNE	53
C.6 POZOSTAŁE ISTOTNE RYZYKA	54
D. WYCENA DO CELÓW WYPŁACALNOŚCI	55
D.1 AKTYWA.....	58
D.2 REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE.....	64
D.2.1 <i>Najlepsze oszacowanie</i>	65

D.2.2	<i>Margines ryzyka</i>	67
D.2.3	<i>Założenia</i>	68
D.2.4	<i>Wyjaśnienie istotnych różnic pomiędzy wyceną do celów wypłacalności i wyceną na potrzeby sprawozdań finansowych</i>	69
D.2.5	<i>Stosowanie środków przejściowych</i>	70
D.2.6	<i>Reasekuracja</i>	70
D.3	INNE ZOBOWIĄZANIA	70
D.4	ALTERNATYWNE METODY WYCENY	73
D.4.1	<i>Wskazanie aktywów i zobowiązań do których stosuje się alternatywne metody wyceny</i> ...	74
D.4.2	<i>Uzasadnienie stosowania alternatywnej metody wyceny</i>	74
D.4.3	<i>Udokumentowanie założeń leżących u podstaw alternatywnej wyceny</i>	74
D.4.4	<i>Ocena poziomu niepewności w zakresie alternatywnej wyceny aktywów i zobowiązań</i>	76
D.5	WSZELKIE INNE INFORMACJE	76
E.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	78
E.1	ŚRODKI WŁASNE	78
E.2	KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI SCR I MINIMALNY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI MCR.....	82
E.3	ZASTOSOWANIE MODUŁU RYZYKA CEN AKCJI OPARTEGO NA DURACJI DO OBLICZENIA KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI	82
E.4	RÓŻNICE MIĘDZY FORMUŁĄ STANDARDOWĄ A STOSOWNYM MODELEM WEWNĘTRZNYM.....	83
E.5	NIEZGODNOŚĆ Z MINIMALNYM WYMOGIEM KAPITAŁOWYM I NIEZGODNOŚĆ Z KAPITAŁOWYM WYMOGIEM	83

WPROWADZENIE

Sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej zostało sporządzone zgodnie z wymogami ustawy o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej z dnia 11 września 2015 roku (tj. Dz.U. z 2022 roku, poz. 2283 t.j.) („Ustawa”) implementującej Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) („Dyrektywa”) oraz Rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/35 z dnia 10 października 2014 roku uzupełniającego Dyrektywę („Rozporządzenie”). Zgodnie z powyższymi regulacjami niniejsze sprawozdanie zostało poddane badaniu przez biegłego rewidenta oraz ujawnione na stronie internetowej Vienna Life Towarzystwa Ubezpieczeń na Życie S.A. Vienna Insurance Group z siedzibą w Warszawie („Spółka”).

Sprawozdanie na temat wypłacalności i kondycji finansowej zawiera opis jakościowy oraz dane ilościowe dotyczące działalności i wyników operacyjnych Spółki, systemu zarządzania, profilu ryzyka, wyceny do celów systemu Wypłacalność II oraz zarządzania kapitałem.

Do celów niniejszego sprawozdania informacje uznaje się za istotne, jeśli ich pominięcie lub zniekształcenie mogłoby wpłynąć na proces decyzyjny lub ocenę interesariuszy.

Wszelkie dane ilościowe w niniejszym sprawozdaniu zostały zaprezentowane w tysiącach złotych i dotyczą okresu sprawozdawczego od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku oraz okresu porównawczego od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku.

PODSUMOWANIE

Spółka prowadzi działalność w ramach trzech linii biznesowych:

1. Ubezpieczenia na życie z udziałem w zyskach
2. Ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym („UFK”), a także ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe,
3. Pozostałe ubezpieczenia na życie.

Spółka prowadzi licencjonowaną działalność w zakresie opisanym powyżej, wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

W Spółce istnieje system zarządzania zgodny z wymogami Dyrektywy oraz Ustawy. Powołano osoby nadzorujące funkcje kluczowe.

W Spółce obowiązują regulacje wewnętrzne dotyczące obszarów istotnych, wskazanych przez Ustawę:

- struktury organizacyjnej (w tym działalności komitetów)
- zarządzania ryzykiem (w tym: własnej oceny ryzyk i wypłacalności „ORSA”)
- kontroli wewnętrznej
- outsourcingu
- obszaru dotyczącego wynagrodzeń oraz kompetencji i reputacji

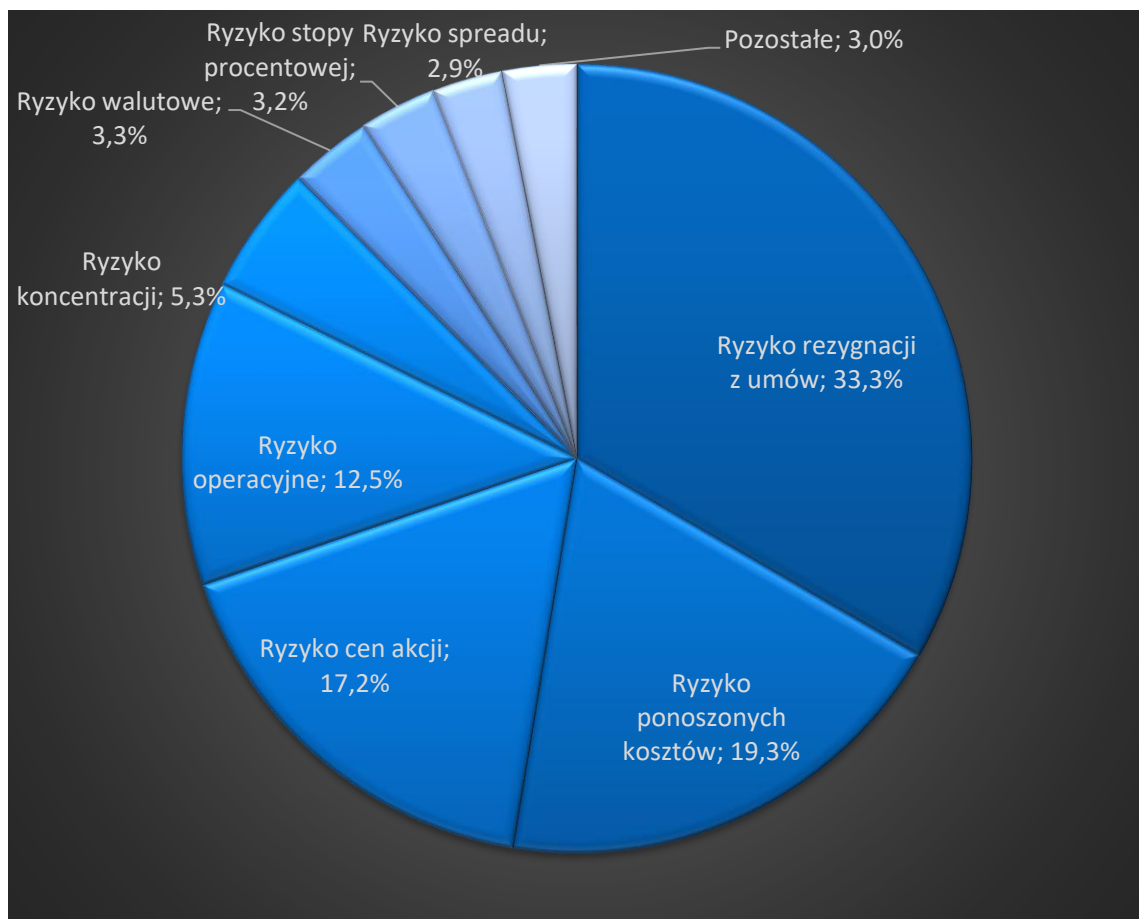
Spółka posiada ustalony system zarządzania ryzykiem, w ramach którego identyfikuje, zarządza, monitoruje i raportuje informacje dotyczące istotnych ryzyk.

Profil ryzyka Spółki zawiera: ryzyko aktuarialne, ryzyko rynkowe, ryzyko kredytowe oraz ryzyko operacyjne. Ponadto, w ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka identyfikuje ryzyka: płynności, strategiczne, reputacji, związane z wartościami wykupu, ryzyko rezerw, zwrotu prowizji z tytułu rezygnacji z umów, ryzyko nowego biznesu, ryzyko otrzymywanych retrocesji, o których mowa w rozdziale C. Na wykresach 1. oraz 2. przedstawiono strukturę zaalokowanego wymogu kapitałowego na dzień raportowania w porównaniu z rokiem ubiegłym.

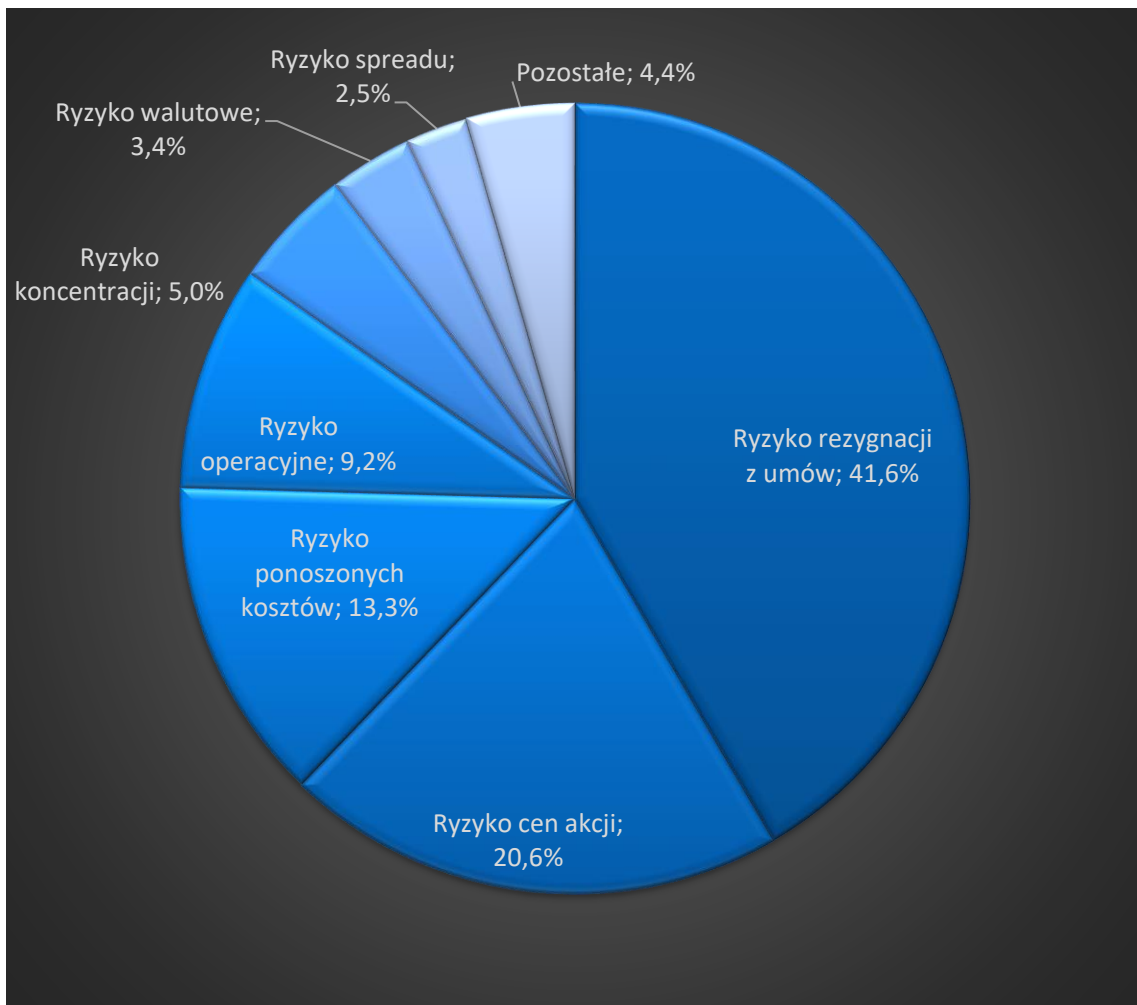
W 2022 roku Spółka z powodzeniem realizowała strategię zarządzania ryzykiem czego efektem było zmniejszenie kapitałowego wymogu wypłacalności z 66 505 tys. PLN do 57 582 tys. PLN (spadek o 13%) co mimo jednoczesnego spadku dopuszczalnych środków własnych na pokrycie SCR z 135 579 tys. PLN do 128 565,10 tys. PLN (spadek o 5%) co przełożyło się na poprawę pozycji wypłacalnościowej z 204% pokrycia wymogu na koniec 2021 roku do 223%.

Zmniejszenie wymogu w warunkach niesprzyjających zmian czynników egzogenicznych, do których należy zaliczyć wysoką inflację oraz rozpoczęcie cyklu podwyżek stóp procentowych, należy uważać za sukces strategii zarządzania ryzykiem. Dodatkowo udało się znacząco zbliżyć profil ryzyka Spółki do oczekiwanego w długim okresie przez skuteczne ograniczenie największego komponentu jakim jest ryzyko rezygnacji z umów ubezpieczenia.

Wykres 1 Profil ryzyka na koniec 2022 r.

Wykres 2 Profil ryzyka na koniec 2021 r.

Spółka posiada regulacje wewnętrzne dotyczące zarządzania kapitałem, które obejmują między innymi monitorowanie pozycji kapitałowej, proces informowania Rady Nadzorczej przez Zarząd oraz planowanie kapitałowe w ramach tworzenia planu finansowego. Plany kapitałowe uwzględniają planowane dywidendy oraz podatek od niektórych instytucji finansowych („podatek od aktywów”). W ramach corocznej własnej oceny ryzyk i wypłacalności Spółka ocenia perspektywnie spełnienie wymagań kapitałowych w perspektywie planu finansowego. Własna ocena ryzyk i wypłacalności jest wykonywana na podstawie zasad określonych w dokumentacji wewnętrznej Spółki.

Model biznesowy Spółki opiera się na czterech filarach:

- Dystrybucja oparta o instytucje finansowe oraz multiagencje
- Szeroka gama produktów ubezpieczeniowych uzupełniona o rozwiązania inwestycyjne
- Koncentracja na wybranych segmentach klientów
- Relacje z klientami

Spółka kontynuuje działania mające na celu dostosowanie się do kolejnych zmian regulacyjnych jak również dostosowanie modelu biznesowego do powstałych wyzwań rynkowych związanych głównie z potrzebą zmian w obszarze produktów, rozwojem nowych kanałów dystrybucji jak również działań

utrzymaniowych skierowanych bezpośrednio do klientów. Zakres prac związanych z rozwojem oferty produktowej koncentrował się na rozwoju tradycyjnych ubezpieczeń na życie kierowanych do klientów indywidualnych oraz współpracy z majątkowymi ubezpieczycielami w ramach grupy kapitałowej. Spółka kontynuuje działania mające na celu rozbudowywanie palety oferowanych produktów. Wszystkie oferowane w 2022 roku produkty były zweryfikowane pod kątem zgodności z parametrami interwencji produktowej.

Wynik z działalności ubezpieczeniowej

W 2022 roku Spółka zanotowała składkę przypisaną brutto w wysokości 325 173 tys. zł, co stanowi wzrost o 11% w porównaniu do 2021 roku z czego 156 620 tys. zł stanowiła składka regularna a 168 553 tys. zł jednorazowa. Koszty odszkodowań i świadczeń w tym okresie ukształtowały się na poziomie 366 592 tys. zł i były wyższe o 18% niż w roku 2021 roku.

W 2022 roku nastąpiło obniżenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (o -285 028 tys. zł) z poziomu 2 066 913 tys. zł, co stanowi 14% stanu z końca 2021 roku;

W 2022 roku Spółka poniosła koszty działalności ubezpieczeniowej w wysokości 53 268 tys. zł wobec 54 250 tys. zł w roku 2021.

W 2022 Spółka zrealizowała zysk techniczny w wysokości 5 913 tys. zł wobec zysku technicznego w wysokości 12 263 tys. w 2021 roku. Wynik roku ubiegłego był obciążony zdarzeniem o charakterze jednorazowym – zmianą w metodologii tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla ryzyk prawnych, która miała pozytywny wpływ na jego wysokość.

Wynik z działalności operacyjnej

Zysk brutto z działalności operacyjnej w 2022 roku wyniósł 7 654 tys. zł i był wyższy o 67% niż w roku ubiegłym. Spółka zakończyła rok 2022 zyskiem netto w wysokości 8 843 tys. zł.

Wynik z działalności inwestycyjnej

W 2022 roku został osiągnięty przychód z inwestycji własnych na poziomie 6 949 tys. zł (wobec 993 tys. zł w 2021 roku). Na wynik ten składały się przychody z obligacji skarbowych w kwocie 4 860 tys. zł, przychody z depozytów bankowych w kwocie 1 472 tys. zł oraz z odsetek na rachunkach bieżących w kwocie 617 tys. zł.

Ogólny wskaźnik rentowności lokat na koniec 2022 roku wyniósł 3,4% i był istotnie wyższy niż 0,5% w roku 2021.

Kapitałowy wymóg wypłacalności SCR i minimalny wymóg wypłacalności MCR

Na 31 grudnia 2022 roku dopuszczalne środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności Spółki w wysokości 128 565 tys. zł (wobec 135 579 tys. zł na koniec roku 2021) przewyższały wartość kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR), który wyniósł 57 582 tys. zł. (wobec 66 505 tys. zł na koniec roku 2021). Minimalny wymóg wypłacalności (MCR) na ten dzień wyniósł 18 836 tys. zł (wobec 17 097 tys. zł na koniec roku 2021).

Na 31 grudnia 2022 roku Spółka wykazała zgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności i minimalnym wymogiem wypłacalności.

Pokrycie środkami własnymi kapitałowego wymogu wypłacalności na koniec 2022 roku stanowiło 223% (wobec 204% na koniec roku 2021). Pokrycie środkami własnymi minimalnego wymogu wypłacalności stanowiło 550% (wobec 645% na koniec roku 2021).

Wycena aktywów i zobowiązań wymaga podejścia ekonomicznego, spójnego z informacjami z rynku. Z tego względu wycena poszczególnych pozycji aktywów i zobowiązań ujęta w niniejszym sprawozdaniu, w szczególności zobowiązań ubezpieczeniowych, nie jest tożsama z wyceną ujętą w sprawozdaniu finansowym.

A. DZIAŁALNOŚĆ I WYNIKI

A.1 DZIAŁALNOŚĆ

A.1.1 NAZWA I FORMA PRAWNA ZAKŁADU

Vienna Life Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie Spółka Akcyjna Vienna Insurance Group z siedzibą w Warszawie, przy Al. Jerozolimskich 162a, 02-342 Warszawa, została zawiązana Aktem Notarialnym w dniu 23 kwietnia 1999 roku. Spółka jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000056463. Spółce nadano numer statystyczny REGON 016006836 oraz numer NIP 951-19-33-418. Kapitał zakładowy wynosi 141 000 tys. zł i został opłacony w całości. Spółka, będąca zakładem ubezpieczeń, wykonuje działalność w formie spółki akcyjnej.

Zgodnie ze Statutem Spółki, aktualnym na dzień podpisania niniejszego sprawozdania, przedmiotem działalności Spółki jest prowadzenie działalności ubezpieczeniowej bezpośredniej i reasekuracyjnej biernej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz za granicą, w zakresie następujących grup ubezpieczeń:

- a) ubezpieczenia na życie,
- b) ubezpieczenia posagowe, zaopatrzenia dzieci,
- c) ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z UFK, a także ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe,
- d) ubezpieczenia rentowe,
- e) ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe, jeżeli są uzupełnieniem ubezpieczeń wymienionych w powyższych grupach.

Przedmiot działalności Spółki obejmuje również działalność związaną z działalnością ubezpieczeniową, tj. działalność związaną z oceną ryzyka i szacowaniem poniesionych strat oraz pozostałą działalność wspomagającą ubezpieczenia i fundusze emerytalne.

A.1.2 NAZWA I DANE KONTAKTOWE ORGANU NADZORU ODPOWIEDZIALNEGO ZA NADZÓR FINANSOWY NAD ZAKŁADEM ORAZ NAZWA I DANE KONTAKTOWE ORGANU NADZORU SPRAWUJĄCEGO NADZÓR NAD GRUPĄ, DO KTÓREJ NALEŻY ZAKŁAD

Spółka w zakresie swojej statutowej działalności jest nadzorowana przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego z siedzibą w Warszawie, ul. Piękna 20, 00-549 Warszawa. Organem właściwym do wykonywania nadzoru nad Vienna Insurance Group jest Financial Market Authority (Austria) z siedzibą w Wiedniu, Otto-Wagner-Platz 5, A-1090 Vienna.

A.1.3 DANE KONTAKTOWE BIEGŁEGO REWIDENTA ZAKŁADU

Biegłym rewidentem Spółki uprawnionym do badania sprawozdania o wypłacalności i kondycji finansowej za rok zakończony dnia 31 grudnia 2022 roku jest pan Łukasz Lachowski, nr ewidencyjny 13305, reprezentujący KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp. k., nr ewidencyjny 3546, ul. Inflancka 4a, 00-189 Warszawa.

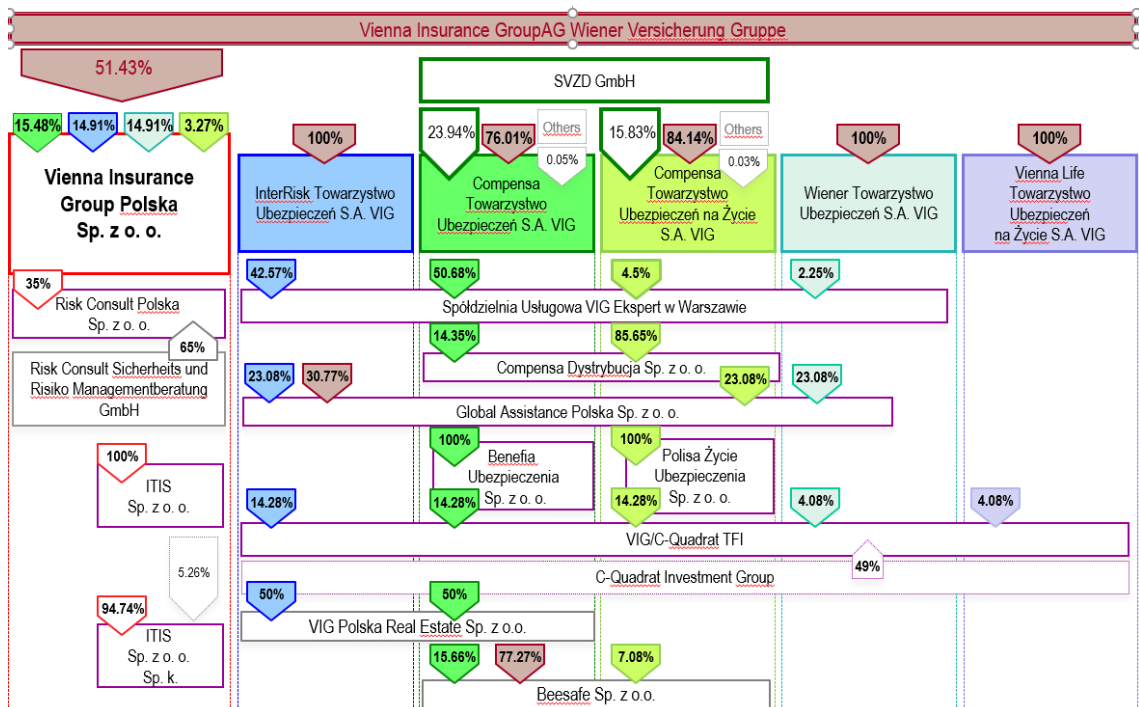
A.1.4 INFORMACJE DOTYCZĄCE UDZIAŁOWCÓW

Jedynym akcjonariuszem Spółki jest Vienna Insurance Group AG Wiener Versicherung Gruppe, spółka akcyjna prawa austriackiego z siedzibą w Wiedniu, Schottenring 30, A-1010 Wiedeń, Austria. Akcjonariusz posiada 100% (sto procent) kapitału zakładowego Spółki, to jest 141 000 akcji imiennych zwykłych serii A, B, C, D, E, F, G o wartości nominalnej 1 tys. zł każda, oraz dysponuje 141 000 głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

A.1.5 POZYCJA SPÓŁKI W PRAWNEJ STRUKTURZE GRUPY

Poniżej został zaprezentowany schemat organizacyjny Vienna Insurance Group („grupa VIG”), której częścią jest Spółka.

UPROSZCZONA STRUKTURA GRUPY VIG W POLSCE

Szczegółowe informacje na temat pozycji Spółki w prawnej strukturze grupy są zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym grupy VIG za rok 2022 (Annual Financial Statements 2022 Vienna Insurance Group) zamieszczonym na stronie internetowej: www.vig.com.

A.1.6 ISTOTNE LINIE BIZNESOWE ZAKŁADU ORAZ ISTOTNE OBSZARY GEOGRAFICZNE, NA KTÓRYCH ZAKŁAD PROWADZI DZIAŁALNOŚĆ

Na podstawie art. 80 Dyrektywy i art. 232 Ustawy Spółka rozpoznała trzy linie biznesowe:

1. Ubezpieczenia na życie z udziałem w zyskach
2. ubezpieczenia na życie, jeżeli są związane z UFK, a także ubezpieczenia na życie, w których świadczenie zakładu ubezpieczeń jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe
3. pozostałe ubezpieczenia na życie

Spółka prowadzi licencjonowaną działalność w zakresie opisanym powyżej, wyłącznie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jakkolwiek Statut Spółki (§3) dopuszcza możliwość działania przez Spółkę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w tym tworzenia oddziałów i jednostek.

A.1.7 ISTOTNE ZDARZENIA GOSPODARCZE I INNE, KTÓRE MIAŁY MIEJSCE W OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM, I PO OKRESIE SPRAWOZDAWCZYM

W okresie sprawozdawczym miały miejsca następujące zdarzenia, które wywarły znaczący wpływ na działalność Spółki:

1) **Wojna przeciw Ukrainie**

24 lutego 2022 roku Federacja Rosyjska rozpoczęła inwazję na terytorium Ukrainy. Wydarzenia te pociągnęły za sobą skokowy wzrost inflacji spowodowany kryzysem energetycznym wywołanym przez agresora, załamanie na rynkach finansowych, wzrost rentowności polskich obligacji, ucieczkę od złotego oraz rzadko spotykane wcześniej zjednoczenie polskiego społeczeństwa w niesieniu pomocy Ukraińcom. Zmusiło to Narodowy Bank Polski do obrania bardziej jastrzębiego kursu w polityce monetarnej, a rząd do wprowadzenia szeregu rozwiązań w ramach tzw. tarczy antyinflacyjnej.

Najsilniejsze wstrząsy miały miejsce w początkowej fazie wojny, w okresie letnim sytuacja nieco się uspokoiła, bank centralny przerwał cykl podnoszenia stóp procentowych, a pod koniec roku dał się zaobserwować wzrost sentymentu inwestorów zagranicznych do polskiego rynku, co przyniosło wyraźne wzrosty indeksów giełdowych, umocnienie złotego i spadek rentowności papierów skarbowych.

Zdarzenia te nie pozostały bez wpływu na Spółkę. Pierwszym i najbardziej bolesnym był bezpośredni cios w pracowników Spółki narodowości ukraińskiej, których bliscy pozostają w ogarniętym wojną kraju. Warto nadmienić, że do Grupy VIG należy również podmiot mający siedzibę w Ukrainie. W związku z tym Grupa prowadziła szeroko zakrojoną akcję pomocową dla pracowników i ich rodzin, w którą Spółka również się włączyła.

W następnej kolejności Spółka odczuła wstrząsy ekonomiczne opisane wcześniej. Wpływ wyższej inflacji i przecen na giełdach na wynik 2022 roku został zrekompensowany wyższymi przychodami odsetkowymi, co pozwoliło Spółce przekroczyć plany w zakresie wyniku brutto. Inaczej sytuacja wygląda w przypadku środków własnych, które jako miara wyprzedzająca lepiej odzwierciedlają wpływ zdarzeń ekonomicznych na Spółkę niż wynik bieżącego roku. Spółka na koniec roku wykazała środki własne o 7,5% niższe od planowanych i całą tę różnicę można bezpośrednio powiązać z negatywnymi skutkami sytuacji na rynkach kapitałowych, inflacji oraz wzrostowi stóp procentowych. Biorąc pod uwagę skalę wstrząsu, jakiemu została poddana polska gospodarka, należy uznać ten wynik za umiarkowany, na co istotny wpływ miała

niska wrażliwość środków własnych na zmiany stóp procentowych uzyskana dzięki racjonalnemu i ostrożnościowemu podejściu do inwestowania środków na ryzyko własne Spółki.

Spółka nie posiada istotnego bezpośredniego lub pośredniego zaangażowania w podmioty dotknięte bezpośrednio wojną lub sankcjami. Jednocześnie Spółka przeprowadziła symulacje wpływu dalszych silnych wstrząsów ekonomicznych o zasięgu podobnym do już zrealizowanych w zakresie inflacji, stóp procentowych oraz stóp zwrotu na rynkach kapitałowych wypłacalnością Spółki. Wpływ ten jest negatywny jednak nie stwierdzono zagrożenia zarówno wypłacalności jak i płynności Spółki. W ocenie Spółki, opisana wyżej sytuacja nie stanowi istotnego ryzyka dla kontynuacji działalności Spółki w okresie co najmniej 12 miesięcy.

2) Bessa na rynkach

Rok 2022 był bardzo wymagający dla inwestorów akcyjnych. Rynkom ciążył wzrost ryzyka geopolitycznego, tempo zacieśniania polityki monetarnej przez banki centralne oraz kryzys energetyczny, szczególnie w Europie. Główne indeksy akcji notowały średnio dwucyfrowe straty, nie inaczej było w przypadku krajowego rynku. Oznaki poprawy sentymentu rynkowego pojawiły się dopiero w ostatnim kwartale, po złagodzeniu oczekiwań odnośnie restrykcyjności polityki prowadzonej przez amerykański bank centralny oraz zakończeniu polityki zero-covid w Chinach i związanych z nią lockdownów.

Gwałtowne wzrosty stóp procentowych w latach 2021 – 2022 całkowicie zmieniły środowisko dla inwestorów obligacyjnych. Rynek długu skarbowego uległ gwałtownym przecenom. Szczyt rentowności krajowych obligacji skarbowych na poziomie 8,7% obserwowaliśmy w październiku 2022 roku. Stopa zwrotu z obligacji skarbowych w 2022 roku mierzona indeksem TBSP wyniosła -5,0%. Podobne tendencje utrzymują się na rynkach dłużnych w USA i Europie, z tym że w tych przypadkach cykl podwyżek rozpoczął się później i wciąż trwa. Obecne poziomy rentowności czynią te rynki atrakcyjnymi pod względem oczekiwanej stopy zwrotu w relacji do ryzyka.

Efekty były widoczne również na krajowym rynku akcji. Znaczącym czynnikiem wpływającym na przecenę rynków regionu, w tym krajowego, były negatywne przepływy kapitałowe. Ryzyko inwestycyjne postrzegane przez inwestorów zagranicznych zyskało na znaczeniu po ataku Rosji na Ukrainę. Polski rynek z reguły wysokim udziałem funduszy zagranicznych w obrocie na GPW, a ponadto zlokalizowany blisko frontu wojennego, odczuł to boleśnie. Warszawski indeks dużych spółek w październiku 2022 roku znalazł się ponad 40% niżej od poziomów z początku roku, po czym rozpoczął odrabianie strat. Pomimo tych pozytywnych akcentów na koniec roku, na horyzoncie pojawiło się widmo istotnego obniżenia tempa wzrostu gospodarek europejskich, a nawet recesji.

Na rynkach rozwiniętych bilans ryzyk również skłaniał do ostrożności. W Stanach Zjednoczonych, a zwłaszcza w Europie, skala spadków była nieco mniejsza niż w przypadku rynków wschodzących. Odpornością na niekorzystne warunki rynkowe wykazały się spółki wartościowe (ang: value) oraz dywidendowe. Wyróżniał się sektor paliwowy, który zyskiwał na skutek zmian geopolitycznych podyktowanych uniezależnieniem się od rosyjskich surowców.

Amerykański S&P 500 tracił w 2022 -19,4%, zaś technologiczny Nasdaq zaliczył spadek o -33,0%. Nieco mniejsze spadki zaliczyły indeksy na Starym Kontynencie, DAX spadł o -12,5%, natomiast francuski CAC40 -9,5%. W przypadku krajowego rynku akcji spadki dotyczyły wszystkich segmentów rynku. Duże spółki skupione w indeksie WIG20 traciły -21,0%, mWIG40 -21,5%. Najbardziej odporny okazał się segment małych spółek, w przypadku sWIG80 spadki ograniczyły się do -12,8%.

Średni wynik UFK akcji polskich uniwersalnych (inwestujących w szerokie spektrum spółek notowanych na GPW, tj. zarówno w duże, jak również małe i średnie spółki) w 2022 wyniósł -17,0%. Był to wynik nieco

gorszy od UFK inwestujące na rynkach rozwiniętych, gdzie średni wynik w 2022 roku wyniósł -13,8%. Podobnie wygląda sytuacja funduszy dłużnych. Średni wynik funduszy inwestujących w krajowy dług skarbowy wyniósł w 2022 roku -8,0%, co w przypadku strategii postrzeganych jako bezpieczne jest bardzo słabym rezultatem. Pozytywny wynik wypracowały jedynie UFK metali szlachetnych i surowców, które średnio zyskały 9,0% w 2022 roku.

3) Działania podejmowane przez Spółkę w celu ochrony aktywów UFK

Podobnie jak wcześniej w 2022 r. Spółka zrealizowała szereg działań retencyjnych zmierzających do utrzymania klientów. Dodatkowo podejmowała szereg działań wspierających klientów w zakresie prowadzenia portfela UFK. Składały się na to zarówno działania edukacyjne mające na celu wzrost świadomości oraz wiedzy klientów jak również zapewnienie kompleksowego zarządzania rachunkiem UFK.

W obszarze wsparcia klientów w procesie doboru pozycji inwestycyjnych Spółka realizowała następujące inicjatywy:

- a) Miesięcznik inwestycyjny – cykliczny komentarz rynkowy, w którym co miesiąc Spółka starała się wyjaśnić zachowanie rynków finansowych, opisać ich wpływ na strukturę przykładowych portfeli oferowanych przez Spółkę oraz przedstawić własną ocenę perspektyw dla rynku na nadchodzące miesiące,
- b) przykładowe portfele – publikowane co miesiąc w Miesięczniku Inwestycyjnym, przedstawiające przykładowy podział portfela na klasy aktywów, w zależności od profilu ryzyka inwestycyjnego,
- c) Fund Alert – usługa w ramach której wysyłaliśmy powiadomienia, gdy zmiana wartości UFK przekroczy ustalony próg zmienności (w górę lub w dół) ustalony dla danej klasy aktywów lub konkretnego funduszu.

W roku 2022 Spółka kontynuowała tworzenie nowej oferty inwestycyjnej, spełniającej wymogi interwencji produktowej (decyzja KNF z dnia 15 lipca 2021 w sprawie interwencji produktowej w zakresie umów ubezpieczenia z UFK), również w zakresie UFK zarządzanych wewnętrznie. Oferta składająca się dwóch strategii aktywnych replikujących strategię inPlus i inPlus Pro, oraz pięciu strategii pasywnych została rozszerzona o UFK z gwarancją stopy zwrotu – inPlus Gwarantowany. Element gwarancji polega na co najmniej utrzymaniu wyceny jednostki UFK oraz wypracowaniu zysku w przypadku ogłoszenia przez ubezpieczyciela dodatknej gwarantowanej stopy wzrostu ceny jednostki obowiązującej w danym kwartale.

Spółka w 2022 roku utrzymała w ofercie UFK zarządzane wewnętrznie. Flagowe rozwiązanie, tj. UFK inPlus osiągnął stopę zwrotu w wysokości -3,9%, zaś najbezpieczniejszy UFK Emerytalny Plus -2,0%, co biorąc pod uwagę silną bessę na rynkach akcyjnych oraz gwałtowne przeceny krajowych obligacji skarbowych w pierwszej połowie 2022 jest dobrym rezultatem.

Na koniec 2022 r. aktywa o wysokiej zmienności w przypadku UFK InPlus stanowiły ok. 18% portfela. Fundusze UFK zarządzane wewnętrznie pełnią coraz ważniejszą rolę w stabilizacji wyników portfela polis UFK, a kwota środków w nich zgromadzona na koniec 2022 r. stanowiła ok. 49% aktywów UFK Spółki, co stanowi niemal identyczny poziom do końca 2021r.

4) Sytuacja płynnościowa wybranych funduszy

Aktualna sytuacja funduszy UFK

Spółka identyfikuje ryzyko płynności wybranych Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych (UFK) i związane z nim ryzyko ich wyceny, które jednak nie jest tożsame z ryzykiem płynności Spółki. W ramach portfela lokat na ryzyko klienta, obejmujących ogół UFK oferowanych przez Spółkę, wybrane UFK zaalokowały aktywa w instrumenty, które obecnie mają ograniczoną płynność – certyfikaty inwestycyjne wybranych funduszy inwestycyjnych zamkniętych.

Na skutek następstw działalności spółki GetBack S.A. i powiązań Altus TFI S.A. oraz banku dystrybuującego produkty Vienna Life ze spółką GetBack S.A., wybrane fundusze otwarte i zamknięte Altus TFI nie realizowały zleceń umorzeń jednostek uczestnictwa i odkupu certyfikatów inwestycyjnych. W kolejnych okresach Spółka uzyskała realizację zleceń umorzeń jednostek uczestnictwa oraz częściową realizację zleceń wykupów certyfikatów inwestycyjnych z funduszy dotkniętych następstwami wspomnianych czynników (różną dla różnych funduszy). Zarządzanie grupą funduszy zamkniętych zostało następnie przeniesione do Rockbridge TFI. Fundusze realizowały wykupy po cenach wynikających z ich wycen.

W dniu 21 lipca 2020 roku wybrane fundusze otrzymały informację o zajęciu praw majątkowych z wniosku spółki GetBack S.A. tytułem zabezpieczenia roszczenia złożonego przeciwko 13 podmiotom, w tym Alter FIZ Aktywnej Alokacji Spółek Dywidendowych oraz Alter FIZ Akcji Globalnych (pośrednio dotyczy to także funduszu Alter FIZ MultiStrategia), w związku z transakcją sprzedaży akcji spółki EGB Investments S.A. Z wiadomości uzyskanych przez Spółkę, wartość zabezpieczenia wynosiła 134 715 tys. złotych solidarnie wobec wszystkich podmiotów. W dniu 14 września 2020 roku Funduszom został doręczony pozew GetBackS.A. o zapłatę solidarnie kwoty 134 715 tys. złotych wraz z odsetkami do dnia zapłaty lub ewentualnie o zapłatę przez poszczególnych pozwanych wskazanej przez GetBack S.A. kwoty stanowiącej równowartość ceny otrzymanej od GetBack S.A. z tytułu zbycia akcji EGB Investments S.A.

W okresie od lipca 2020 do IV kwartału 2021 w przypadku Alter FIZ Aktywnej Alokacji Spółek Dywidendowych oraz Alter FIZ Akcji Globalnych brak było wycen certyfikatów inwestycyjnych potwierdzonych przez bank depozytariusza. Rockbridge Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A. publikowało wyceny informacyjne i zaprzestało realizacji zleceń wykupów certyfikatów inwestycyjnych wskazanych funduszy. Obecnie TFI przywróciło publikację wycen wskazanych funduszy, potwierdzonych przez bank depozytariusza. Ponadto, nastąpiło uzyskanie pełnej płynności przez fundusz Alter FIZ Akcji Globalnych.

Podobna sytuacja – brak wyceny – występuje od października 2020 r. w przypadku Alter FIZ MultiStrategia, gdzie ostatnia wycena (potwierdzona przez depozytariusza) dostępna jest na dzień 10 września 2020. W przypadku tego funduszu, zgodnie z wiedzą Spółki, przyczyną problemu jest proces wstecznego przeliczania wycen związany z naliczaniem opłaty za zarządzanie funduszem. Według stanu na koniec 2022 roku fundusz Alter FIZ MultiStrategia nie posiadał opublikowanej bieżącej wyceny.

Poniższe zestawienie obrazuje kwoty środków pozostające do wypłaty przez fundusze (nie obsłużone zlecenia odkupu oraz zlecenia konwersji) na koniec grudnia 2022 r., w zestawieniu z analogicznymi kwotami środków na koniec grudnia 2021 r.:

Środki pozostające do wypłaty przez fundusze zamknięte [tys. PLN]		Zlecenia nieobsłużone na koniec grudnia 2021 r.	Zlecenia nieobsłużone na koniec grudnia 2022 r.
Nazwa funduszu	Nazwa TFI		
Alter FIZ Aktywnej Alokacji Spółek Dywidendowych	Rockbridge TFI	9 409	9 754
Alter FIZ Multi Strategia*	Rockbridge TFI	33 340	30 203

* wartość wyznaczona na podstawie szacunkowej wartości aktywów funduszu

Powyższe aktywa zostały zaalokowane przez Spółkę we wskazane fundusze zgodnie z odpowiednią dokumentacją produktową na ryzyko klienta.

Spółka dokonuje wycen jednostek UFK opartych o certyfikaty inwestycyjne funduszy inwestycyjnych zamkniętych na podstawie wycen tych certyfikatów inwestycyjnych publikowanych przez TFI i dokonywanych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Spółka oczekuje dalszej, stopniowej normalizacji sytuacji i przywracania wyceny i płynności funduszy w przyszłości.

5) Wpływ otoczenia prawnego na działalność Spółki

Spółka od wielu lat funkcjonuje w niestabilnym otoczeniu prawnym. Jako przykład można wskazać brak regulacji przewidującej określone wymogi w zakresie relacji między częścią alokowanej składki przeznaczonej na ochronę ubezpieczeniową a częścią przeznaczoną na inwestycję w ubezpieczeniowy fundusz kapitałowy (za wyjątkiem szczególnych regulacji dotyczących niektórych rodzajów produktów ubezpieczeniowych). Dlatego też wiele zagadnień prawnych w tej dziedzinie budzi kontrowersje i spory, zarówno w doktrynie, jak i w orzecznictwie (np. łączność tzw. abuzywności postanowień umownych i ich nieważności, niedozwolony charakter postanowień w zakresie opłat likwidacyjnej i wstępnej).

W 2022 r. Spółka wprowadziła zmiany do oferty produktowej z uwzględnieniem założeń interwencji produktowej, dotyczącej ubezpieczeń na życie z ubezpieczeniowymi funduszami kapitałowymi. Spółka w związku z interwencją produktową zmodyfikowała produkty z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, poprzez dostosowywanie ich parametrów do oczekiwań nadzoru i klientów, a w szczególności w zakresie doboru aktywów, poziomu kosztów i świadczeń.

Spółka monitoruje prognozowane rozwiązania w obszarze bancassurance, w tym przede wszystkim zmiany na gruncie Rekomendacji U ze szczególnym uwzględnieniem relacji szkodowości, marży oraz prowizji ubezpieczyciela. Ponadto istotne dla Spółki są prognozowane zmiany w obszarze regulacji związanych z lokowaniem przez zakład ubezpieczeń środków finansowych dotyczących umów ubezpieczenia na życie, w których ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający.

6) Aktywność kancelarii odszkodowawczych oraz działalność Spółki na rzecz polubownego załatwiania sporów

Kancelarie odszkodowawcze prowadzą szeroką działalność marketingową i na szeroką skalę pozyskują klientów, nie zawsze zgodnie z dobrymi obyczajami czy przepisami prawa, często namawiając klientów do rozwiązywania umów i zgłaszania roszczeń do ubezpieczycieli, przyczyniając się do dalszego wzrostu liczby roszczeń. Działanie takie może być również niekorzystne dla klientów, którzy realizując świadczenia wykupu niweczą zamierzony i podstawowy cel zawarcia umów, tj. uzyskanie świadczenia z tytułu dożycia, które miało zapewnić im środki finansowe na konkretny cel, przede wszystkim na emeryturę.

Podmioty te w istotnej części pozyskują roszczenia agresywnymi metodami marketingowymi, w tym również tworząc „czarny PR” firm ubezpieczeniowych. Kancelarie odszkodowawcze uderzają w zaufanie klientów do ubezpieczycieli.

Warto zauważyć, że często kancelarie odszkodowawcze obciążają konsumentów wysokimi kosztami dochodzenia roszczeń, w szczególności prowizją od kwot uzyskanych od Spółki. W wielu przypadkach konsumenci mogliby uzyskać wyższe kwoty w znacznie krótszym terminie, gdyby zdecydowali się na polubowne rozwiązywanie sporów. Spółka aktywnie zachęca klientów wnoszących reklamacje do podejmowania bezpośrednich rozmów ugodowych.

W 2022 r. Spółka podjęła szereg inicjatyw przeciwdziałających sprzecznym z prawem praktykom kancelarii odszkodowawczych.

7) Zmiany w przepisach prawa mające wpływ na działalność Spółki w 2022 roku

W 2022 r. Spółka dostosowała swe regulacje wewnętrzne do wymogów prawodawstwa unijnego w zakresie zrównoważonego rozwoju oraz rozpoczęła prace nad strategią Spółki w tym obszarze na kolejne lata.

A.2 WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI UBEZPIECZENIOWEJ

Wynik z działalności ubezpieczeniowej został wyliczony zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania finansowego.

Poniższa tabela prezentuje wybrane istotne pozycje rachunku technicznego za lata 2021-2022.

Tabela 1 Wybrane elementy rachunku technicznego

Wybrane elementy rachunku technicznego	W roku 2021	W roku 2022
Składka przypisana brutto	294 026	325 173
<i>w tym UFK</i>	287 969	308 211
Wynik z działalności lokacyjnej	61 211	-154 560
<i>w tym UFK</i>	59 724	-160 991
Odszkodowania i świadczenia	309 688	366 592
<i>w tym UFK</i>	307 339	364 167
Zmiana stanu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-4 723	245 424
<i>w tym UFK</i>	-3 073	252 766
Koszty działalności ubezpieczeniowej	54 250	53 268
<i>w tym UFK</i>	52 499	34 709
Koszty akwizycji	32 134	33 611
<i>w tym UFK</i>	30 838	16 105
Koszty administracyjne	22 109	20 175
<i>w tym UFK</i>	21 654	19 123
Prowizje reasekuracyjne	7	-518
<i>w tym UFK</i>	7	-518

W 2022 roku Spółka zanotowała składkę przypisaną przypisaną brutto w wysokości 325 173 tys. zł. Poziom ten jest wyższy o 11% w porównaniu do roku 2021. Na wyższy poziom składki przypisaną brutto wpłynęło ożywienie nowej sprzedaży oraz skuteczne działania retencyjne, co w liczbach bezwzględnych stanowiło realizację na poziomie 156 620 tys. zł składki regularnej wobec 159 941 tys. zł w roku 2021 oraz 168 553 tys. zł składki jednorazowej wobec 134 085 tys. zł w 2021 roku.

Wynik z inwestycji (działalności lokacyjnej) liczony jako suma przychodów z lokat terminowych w instytucjach kredytowych, przychodów z dłużnych papierów wartościowych, wyniku z realizacji lokat, niezrealizowanych zysków i strat na lokatach oraz pozostałych kosztów działalności lokacyjnej, w 2022 roku wyniósł -154 560 tys. zł. Na wynik ten składa się wynik z inwestycji środków klientów w kwocie -160 864 tys. zł, środków Spółki w kwocie 6 431 tys. zł oraz kosztów działalności lokacyjnej w wysokości -2 247 tys. zł. Rentowność inwestycji na ryzyko klienta wyniosła -9% w 2022 roku.

W 2022 roku Spółka poniosła koszty odszkodowań i świadczeń w wysokości 366 592 tys. zł. W porównaniu do 2021 roku koszty te zwiększyły się o 18%. Wzrost wartości odszkodowań i świadczeń był efektem zwiększonej ilości wykupów produktów z UFK w pierwszej połowie roku, którą można powiązać z sytuacją na rynkach kapitałowych wywołaną agresją Rosji na Ukrainę.

W 2022 roku nastąpiło obniżenie poziomu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (o 285 029 tys. zł), co stanowi 14% początkowego stanu rezerw.

W 2021 roku Spółka poniosła koszty działalności ubezpieczeniowej w wysokości 53 268 tys. zł, z czego 33 611 tys. zł stanowiły koszty akwizycji, w tym 22 337 tys. zł stanowiła amortyzacja pozycji aktywowanych kosztów akwizycji. W porównaniu z 2021 rokiem łączne koszty działalności ubezpieczeniowej były niższe o 2%. W zakresie kosztów administracyjnych Spółka wygenerowała 9% oszczędności w tym okresie.

Poniższa tabela zawiera zestawienie wyników z działalności ubezpieczeniowej i operacyjnej Spółki w latach 2021 i 2022.

Tabela 2 Wynik z działalności operacyjnej

	<i>W roku 2021</i>	<i>W roku 2022</i>
Wynik techniczny ubezpieczeń na życie	12 263	5 913
<i>w tym UFK</i>	<i>7 580</i>	<i>7 580</i>
Przychody z lokat netto po uwzględnieniu kosztów, przeniesione z technicznego rachunku ubezpieczeń na życie	993	8 911
Pozostałe przychody operacyjne	430	1 393
Pozostałe koszty operacyjne	9 114	8 562
Wynik z działalności operacyjnej	4 572	7 654
Podatek dochodowy	-8 422	-1 189
Wynik netto	12 994	8 843

W 2022 roku Spółka wykazała zysk w rachunku technicznym ubezpieczeń na życie w wysokości 5 913 tys. zł. Jest to rezultat gorszy niż w roku ubiegłym kiedy wynik był obciążony zdarzeniem o charakterze jednorazowym – zmianą w metodologii tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla ryzyk prawnych.

Zysk brutto z działalności operacyjnej w 2022 roku wyniósł 7 654 tys. zł i był wyższy o 67% niż w roku ubiegłym. Spółka zakończyła rok 2022 zyskiem netto w wysokości 8 843 tys. zł.

A.3 WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI LOKACYJNEJ (INWESTYCYJNEJ)

Na koniec 2022 roku aktywa na ryzyko własne Spółki, w których skład wchodzi: lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z UFK) oraz środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych, wyniosły 209 768 tys. zł (w roku 2021 wyniosły 202 579 tys. zł).

W 2022 r. został osiągnięty przychód z inwestycji własnych na poziomie 6 949 tys. zł (wobec 993 tys. zł w 2021 roku). Na wynik ten składały się przychody z obligacji skarbowych w kwocie 4 860 tys. zł oraz przychody z depozytów bankowych w kwocie 1 472 tys. zł.

W roku 2022 wskaźniki rentowności lokat wyniosły 3,1%, 4,8%, 4,1%, odpowiednio dla inwestycji w dłużne papiery wartościowe dla lokat terminowych oraz gotówki na rachunkach bieżących. Ogólny wskaźnik rentowności lokat na koniec 2022 roku wyniósł 3,4% i reprezentuje wzrost o 2,9 pkt procentowego w stosunku do 2021 roku. W 2022 roku na sytuację rynkową największy wpływ miała wojna przeciw Ukrainie. Bank centralny kontynuował zacieśnianie polityki pieniężnej co pozwoliło uzyskać wyższe stopy zwrotu z lokat. Wynik z działalności lokacyjnej został wyliczony zgodnie z zasadami sporządzania sprawozdania finansowego.

Poniższa tabela prezentuje kluczowe pozycje działalności lokacyjnej.

Tabela 3 Kluczowe pozycje działalności lokacyjnej

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2022
Wynik z działalności lokacyjnej	993	6 949
Stan aktywów własnych	202 579	209 768
Wskaźnik rentowności lokat	0,5%	3,4%

Na kapitał z aktualizacji wyceny wpływa wartość przeszacowania aktywów finansowych, zakwalifikowanych do kategorii dostępnych do sprzedaży i wycenianych w wartości godziwej, w kwocie stanowiącej różnicę między wartością godziwą aktywów ustaloną na dzień wyceny, a wartością tych aktywów, wycenioną według skorygowanej ceny nabycia. W przypadku Spółki aktywami tymi były obligacje Skarbu Państwa i Banku Gospodarstwa Krajowego z gwarancjami Skarbu Państwa. Strata z inwestycji Spółki ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny, po uwzględnieniu podatku odroczonego, wyniosła 11 863 tys. zł, podczas gdy w roku 2021 ta sama pozycja wskazywała stratę w wysokości 7 559 tys. zł. Strata wynika ze zmiany cen obligacji w pierwszym półroczu 2022 roku na skutek zacieśniania polityki pieniężnej przez Narodowy Bank Polski.

Wynik z inwestycji aktywów na pokrycie rezerw związanych z UFK został zaprezentowany w punkcie A.2.

A.4 WYNIKI Z POZOSTAŁYCH RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI

W 2022 roku Spółka nie prowadziła działalności innej niż ubezpieczeniowa.

W 2022 roku Spółka nie była leasingodawcą, ani też nie prowadziła działalności sekurytyzacyjnej.

B. SYSTEM ZARZĄDZANIA

B.1 OGÓLNA INFORMACJA O SYSTEMIE ZARZĄDZANIA

System zarządzania obejmuje funkcję zarządzania ryzykiem, funkcję zgodności z przepisami, funkcję audytu wewnętrznego i funkcję aktuarialną oraz zapewnia prawidłowe i ostrożne zarządzanie zakładem ubezpieczeń.

Celem systemu zarządzania jest dążenie do zapewnienia zrównoważonego rozwoju organizacji w jej działaniach wewnętrznych i zewnętrznych oraz uzyskiwanie dodatkowych korzyści dla otoczenia i pracowników poprzez ciągłe zwiększanie efektywności organizacji.

System zarządzania w Spółce obejmuje:

- odpowiednią, przejrzystą strukturę organizacyjną, w której zakresy odpowiedzialności są jasno przypisane i odpowiednio podzielone
- skuteczny system przekazywania informacji
- odpowiednie regulacje wewnętrzne, zapewniające zgodność z przepisami.

System zarządzania w Spółce został zaprojektowany w sposób umożliwiający realizację przyjętej strategii. Jest adekwatny do skali i złożoności ryzyk charakterystycznych dla działalności Spółki.

Główne zasady dotyczące systemu zarządzania są opisane w stosownych regulacjach wewnętrznych Spółki. Najważniejsze z nich to:

- Regulamin organizacyjny Spółki
- Regulamin Zarządu
- Zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej
- Zasady funkcjonowania systemu regulacji wewnętrznych oraz opracowywanie, wdrażanie i nadzorowanie dokumentacji systemowej
- Polityka wynagradzania
- Zasady wynagradzania członków Zarządu
- Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej
- Polityka w zakresie wymogów kompetencji i reputacji
- Polityka oceny odpowiedzialności
- Regulamin funkcji zarządzania ryzykiem
- Regulamin funkcji aktuarialnej
- Regulamin audytu wewnętrznego
- Regulamin funkcji zgodności z przepisami
- Zasady zarządzania ryzykiem
- Polityka outsourcingu

System zarządzania jest poddawany regularnym przeglądom wewnętrznym, których zakres określa Zarząd Spółki.

B.1.1 ZARZĄD I RADA NADZORCZA

Zarząd

Zarząd jest organem statutowym, który pod przewodnictwem Prezesa kieruje działalnością Spółki i działa w jej imieniu na podstawie przepisów prawa, postanowień Statutu Spółki, Regulaminu Zarządu oraz innych przepisów wewnętrznych.

Każdemu Członkowi Zarządu przyporządkowana jest jedna lub kilka jednostek organizacyjnych, w celu umożliwienia podejmowania wewnętrznych decyzji w Spółce.

Niezależnie od podziału kompetencji, cały Zarząd kolegialnie odpowiada za kierowanie Spółką.

W okresie od 1 stycznia 2022 roku do 31 grudnia 2022 roku nie wystąpiły zmiany w składzie Zarządu Spółki.

Na dzień 31 grudnia 2022 roku w skład Zarządu Spółki wchodziło:

- Tomasz Borowski – Prezes Zarządu
- Piotr Tański – Członek Zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem
- Marek Gołębiowski – Członek Zarządu

Podział kompetencji pomiędzy poszczególnych członków Zarządu, zgodnie z Regulaminem Zarządu, przedstawia się następująco:

Tomasz Borowski:

- a) Koordynacja pracy Zarządu Spółki i rozwój Spółki
- b) Kontakty z Radą Nadzorczą Spółki i akcjonariuszami
- c) Reprezentacja Spółki wobec urzędów i organów oraz innych instytucji
- d) Kwestie strategiczne
- e) Sprzedaż
- f) Marketing i sponsoring
- g) Sprawy Prawne (z wyłączeniem Spraw sądowych)
- h) Zasoby Ludzkie
- i) Biuro Zarządu
- j) IT
- k) Zarządzanie Projektami
- l) Administracja Biura
- m) Audyt wewnętrzny
- n) Zgodność z przepisami
- o) Biuro Zarządzania Relacjami i Doświadczeniami Klientów
- p) Wszystkie sprawy nie przydzielone innym Członkom Zarządu Spółki

Piotr Tański:

- a) Aktuariat
- b) Zarządzanie ryzykiem
- c) Reklamacje
- d) Sprawy sądowe i reklamacje
- e) Produkty
- f) Administracja Polis

- g) Reasekuracja

Marek Gołębiowski:

- a) Finanse i Księgowość
- b) Zarządzanie Inwestycjami
- c) Obsługa transakcji finansowych

Skład Zarządu nie uległ zmianie na dzień sporządzenia Sprawozdania.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza Spółki działa na podstawie przepisów prawa, Statutu Spółki oraz Regulaminu Rady Nadzorczej, który określa jej organizację oraz sposób wykonywania czynności nadzorczych.

Rada składa się przynajmniej z trzech, nie więcej jednak niż dziewięciu członków. Liczbę członków Rady Nadzorczej ustala Walne Zgromadzenie. Walne Zgromadzenie powołuje Członków Rady Nadzorczej.

W okresie od 1 stycznia 2022 roku do 30 września 2022 roku w skład Rady Nadzorczej Spółki wchodził:

- Elisabeth Stadler – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Franz Fuchs – Zastępca Przewodniczącej Rady Nadzorczej,
- Harald Riener – Zastępca Przewodniczącej Rady Nadzorczej
- Anna Włodarczyk-Moczowska – Członek Rady Nadzorczej
- Piotr Narloch – Członek Rady Nadzorczej
- Werner Matula – Członek Rady Nadzorczej
- Jan Monkiewicz – Członek Rady Nadzorczej,
- Marek Belka - Członek Rady Nadzorczej.

Z dniem 30 września 2022 p. Anna Włodarczyk-Moczowska złożyła rezygnację z pełnienia funkcji w Radzie Nadzorczej. Z dniem 1 października 2022 roku Walne Zgromadzenie powołało w skład Rady Nadzorczej p. Adama Dwuleckiego.

Na dzień 31 grudnia 2022 w skład Rady Nadzorczej Spółki wchodził:

- Elisabeth Stadler – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Franz Fuchs – Zastępca Przewodniczącej Rady Nadzorczej,
- Harald Riener – Zastępca Przewodniczącej Rady Nadzorczej
- Adam Dwulecki – Członek Rady Nadzorczej
- Piotr Narloch – Członek Rady Nadzorczej
- Werner Matula – Członek Rady Nadzorczej
- Jan Monkiewicz – Członek Rady Nadzorczej,
- Marek Belka - Członek Rady Nadzorczej.

Skład Rady Nadzorczej nie uległ zmianie od dnia 1 października 2022 r. do dnia sporządzenia Sprawozdania.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki we wszystkich dziedzinach jej działalności. Rada Nadzorcza wykonuje swoje czynności kolegialnie, może jednak delegować swoich członków do samodzielnego pełnienia określonych czynności nadzorczych. Do zadań Rady Nadzorczej należy przede wszystkim:

- ocena sprawozdania finansowego oraz sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za ubiegły rok obrotowy

- ocena wniosku Zarządu w kwestii podziału zysku lub pokrycia strat
- sporządzanie pisemnego sprawozdania z wyników oceny sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu z działalności Spółki, jak i z oceny wniosku Zarządu w kwestii podziału zysku lub pokrycia strat
- rozpatrywanie innych spraw wnoszonych przez Zarząd
- wybór i odwoływanie Prezesa Zarządu i jego zastępcy, jak również wybór i odwoływanie członków Zarządu oraz zawieszanie w czynnościach tych osób
- ustalanie zasad wynagradzania członków Zarządu
- wybór firmy audytorskiej Spółki
- uchwalanie regulaminu Zarządu
- podejmowanie decyzji w przedmiocie emisji obligacji
- uchwalanie zasad lokowania środków finansowych
- inne sprawy wynikające ze Statutu Spółki lub przepisów prawa

W ramach Rady Nadzorczej funkcjonują: Komitet Audytu oraz Komitet Personalny.

Komitet Audytu

Komitet Audytu działa w oparciu o przepisy ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym dostarcza wsparcia Radzie Nadzorczej, w zakresie nadzoru nad procesem sprawozdawczości finansowej, monitorowania skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej.

Do zadań Komitetu Audytu należy w szczególności:

- (i) monitorowanie:
 - a. procesu sprawozdawczości finansowej,
 - b. skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego w Spółce, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej; oraz
 - c. wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Polskiej Agencji Nadzoru Audytowego, wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej.
- (ii) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz Spółki świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie,
- (iii) informowanie Rady Nadzorczej o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Spółce, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania,
- (iv) dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem,
- (v) opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania,
- (vi) opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem,

- (vii) określanie procedury wyboru firmy audytorskiej,
- (viii) przedkładanie Radzie Nadzorczej Rekomendacji Komitetu Audytu w sprawie powołania firmy audytorskiej; oraz
- (ix) przedkładanie właściwym organom lub komórkom organizacyjnym Spółki (w tym w szczególności Zarządowi) zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej,
- (x) sporządzanie i przedkładanie Radzie Nadzorczej Sprawozdania Komitetu Audytu z jego działalności za dany rok,
- (xi) opiniowanie planu audytów wewnętrznych na kolejny rok kalendarzowy.

W okresie od 1 stycznia 2022 do 31 grudnia 2022 r. w skład Komitetu Audytu wchodził:

Jan Monkiewicz – Przewodniczący Komitetu Audytu, członek niezależny

Franz Fuchs – Członek Komitetu Audytu

Marek Belka – Członek Komitetu Audytu, członek niezależny

Komitet Personalny

Komitet Personalny składa się z co najmniej 3 członków, a jego wielkość uzależniona jest od liczby zadań delegowanych przez Radę Nadzorczą, liczebności Rady Nadzorczej oraz wielkości Spółki. Członkowie Komitetu Personalnego, w tym Przewodniczący, powoływani są przez Radę Nadzorczą spośród jej członków na okres kadencji odpowiadającej ich kadencji w Radzie Nadzorczej.

Celem działania Komitetu Personalnego jest zajmowanie się sprawami personalnymi członków Zarządu, w tym planowanie ciągłości obsady Zarządu, oraz decydowanie o treści umów, na podstawie których zatrudnieni są członkowie Zarządu oraz ich wynagrodzeniu.

W okresie od 1 stycznia 2022 do 31 grudnia 2022 w skład Komitetu Personalnego wchodził:

Harald Riener – Przewodniczący Komitetu Personalnego

Elisabeth Stadler – Członek Komitetu Personalnego

Franz Fuchs – Członek Komitetu Personalnego.

B.1.2 STRUKTURA ZARZĄDZANIA

Spółka posiada strukturę organizacyjną, która służy wspieraniu realizacji celów strategicznych Spółki i prowadzonej przez nią działalności. Struktura ta jest na bieżąco dostosowywana do zmian celów strategicznych, jak również do zmian zakresu prowadzonej działalności, bądź otoczenia biznesowego organizacji. Struktura organizacyjna Spółki jest opisana w Regulaminie organizacyjnym. Działalnością Spółki kieruje Zarząd, którego skład został przedstawiony w punkcie B.1.1.

Do wspomaganie realizacji zadań Spółki należących do kompetencji kilku komórek organizacyjnych powołane zostały komitety:

- 1) Komitet Inwestycyjny
- 2) Komitet Inwestycyjny ds. Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych Zarządzanych Wewnętrznie
- 3) Komitet Kredytowy
- 4) Komitet IT

Celem komitetów jest przedstawianie Zarządowi Spółki problemów w istniejących kierunkach polityki działań Spółki, wniosków i rekomendacji w oparciu o przeprowadzone analizy i badania w zakresie realizowanych zadań oraz zapewnienie wykonania decyzji podjętych przez Zarząd Spółki.

W Spółce zostały wdrożone następujące funkcje kluczowe:

- 1) Funkcja Aktuarialna, nadzorowana przez Aktuariusza powołanego przez Zarząd
- 2) Funkcja Audytu Wewnętrznego, nadzorowana przez Kierownika Biura Audytu Wewnętrznego,
- 3) Funkcja Zgodności z Przepisami („Compliance”), nadzorowana przez Głównego Specjalistę ds. Zgodności z Przepisami,
- 4) Funkcja Zarządzania Ryzykiem, nadzorowana przez Kierownika Biura Zarządzania Ryzykiem.

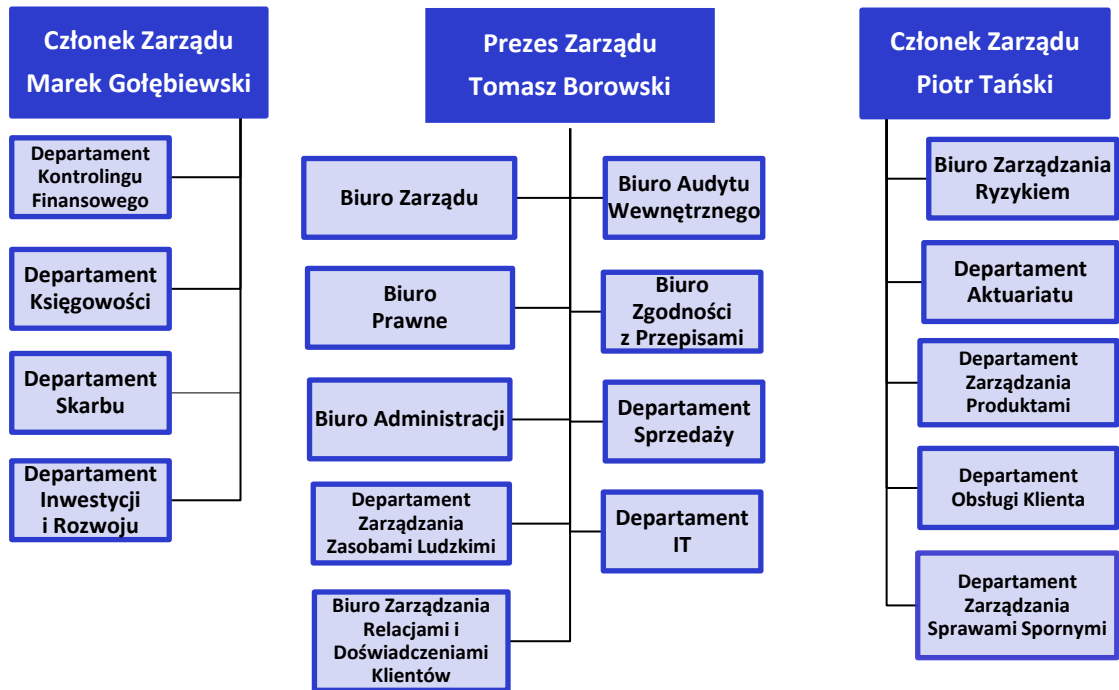
Umieszczenie funkcji kluczowych w strukturze organizacyjnej Spółki zapewnia im odpowiednią niezależność operacyjną.

Zarząd Spółki powołuje osobę nadzorującą funkcję kluczową. Osobami wykonującymi czynności w ramach funkcji kluczowych są wszyscy pracownicy realizujący zadania w ramach danej funkcji. Opis zadań i sposobu wdrożenia poszczególnych funkcji kluczowych zawarty jest w punktach: B.3 – B.6.

W 2022 r. nastąpiły następujące zmiany w strukturze organizacyjnej Spółki, które miały na celu zapewnienie efektywności realizacji strategii biznesowej:

- Utworzenie Biura Zarządzania Relacjami i Doświadczeniami Klientów, którego zadaniem jest zarządzanie działaniami mającymi na celu poprawę lojalności i wskaźników utrzymania Klienta.

Schemat organizacyjny Spółki na 31.12.2022

B.1.3 INFORMACJA I ŚCIEŻKI RAPORTOWANIA

W Spółce zapewniony jest przepływ informacji, potrzebnych do bieżącej realizacji zadań oraz służących do oceny ich realizacji. System komunikacji, zarówno wewnętrznej, jak i zewnętrznej gwarantuje, że każdy pracownik ma dostęp do informacji niezbędnych do wykonywania przez niego obowiązków.

Procesy komunikacyjne wspierają osiągnięcie celów poprzez efektywny przepływ informacji w obrębie organizacji.

Zarząd i kadra kierownicza mają obowiązek przekazywać pracownikom jednoznaczne komunikaty, które określają oczekiwane postawy pracowników i zakres ich obowiązków, a także ich rolę w organizacji.

Wewnętrzny przepływ informacji zapewnia wewnętrzna poczta elektroniczna, wewnętrzna sieć intranet, narzędzia komunikacji zdalnej, bezpośrednie kontakty pomiędzy pracownikami, dyskusje, spotkania oraz zebrania. Istniejące kanały komunikacji umożliwiają pracownikom zgłaszanie istotnych problemów.

Organizacja wewnętrzna ścieżek raportowania opiera się na następujących rodzajach powiązań:

- (i) bezpośredniej zależności służbowej, przy której przełożony ma prawo decydować o zadaniach, jakie powinni wykonywać podwładni i wydawać im polecenia.
- (ii) kompetencji rzeczowej, przy której przełożony komórki organizacyjnej, mimo że nie ma prawa wydawania poleceń pracownikom innych komórek organizacyjnych, może kontrolować pracę tych osób w zakresie swojej kompetencji rzeczowej, jak również może im udzielać - w porozumieniu z ich przełożonymi – wskazówek, wytycznych oraz instrukcji, dotyczących metod wykonywanej pracy lub poszczególnych zadań.
- (iii) w przypadku nieobecności przełożonego jego obowiązki i uprawnienia, przejmuje wyznaczony zastępca lub członek Zarządu, odpowiedzialny za prace danej komórki organizacyjnej.

Szczegółowe zasady dotyczące raportowania są określone w poszczególnych regulacjach wewnętrznych.

B.1.4 ZASADY DOTYCZĄCE WYNAGRADZANIA

W Spółce stosuje się politykę wynagradzania opartą na następujących podstawowych standardach:

Standard 1

Vienna Life zarządza wynagrodzeniami w sposób jasny, przejrzysty i skuteczny, w tym nadzoruje praktyki dotyczące wynagradzania oraz ich zgodność z „Polityką Wynagradzania Grupy VIG” („VIG Group Remuneration Policy”) oraz przepisami prawa.

Standard 2

Polityka wynagradzania jest dostosowana do strategii biznesowej, wartości i celów długoterminowych Spółki i Grupy VIG oraz uwzględnia wewnętrzną organizację Spółki, a także charakter, skalę i złożoność ryzyk związanych z jej działalnością. Zasady wynagradzania co najmniej członków Zarządu oraz pracowników strategicznych uwzględniają potrzebę realizacji strategii zrównoważonego rozwoju.

Standard 3

Praktyki dotyczące wynagradzania nie powinny zachęcać do podejmowania nadmiernego ryzyka kosztem Spółki i jej akcjonariuszy ani do innych działań zagrażających zdolności utrzymania przez Grupę lub Spółkę właściwego poziomu kapitału.

Standard 4

Praktyki dotyczące wynagradzania są skonstruowane w sposób uwzględniający zapobieganie potencjalnemu konfliktowi interesów, w szczególności w obszarach takich jak ocena ryzyka, zarządzanie aktywami, zarządzanie ryzykiem, audyt wewnętrzny, zgodność z przepisami (compliance) oraz w odniesieniu do osób tworzących, zatwierdzających oraz weryfikujących polityki i inne uregulowania wewnętrzne dotyczące wynagradzania.

Standard 5

Odprawy wyższe niż przewidziane postanowieniami umownymi lub przepisami prawa, o ile mają zastosowanie, powinny uwzględniać dobro Spółki. Ich wysokość powinna mieć odniesienie do wyników osiągniętych w całym okresie pracy, a sposób skonstruowania nie powinien prowadzić do nagradzania złych wyników pracy.

Wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, jak również osób pełniących funkcje kluczowe, są ustalane zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, wytycznymi organu nadzoru oraz regulacjami wewnętrznymi Spółki. Przy ustalaniu wynagrodzenia bierze się pod uwagę przede wszystkim strategię Spółki i jej cele długookresowe, strategię zarządzania ryzykiem oraz profil ryzyka.

Walne Zgromadzenie zatwierdza zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej oraz ustala wysokość wynagrodzenia dla każdego stanowiska w składzie Rady Nadzorczej. Wynagrodzenie członka Rady Nadzorczej ustalane jest zgodnie z zasadą proporcjonalności, tj. z uwzględnieniem skali działalności Spółki oraz jej możliwości finansowych. W 2022 roku Spółka wypłacała stałe wynagrodzenie członkom Rady. Członkowie Rady Nadzorczej nie otrzymują wynagrodzenia zmiennego.

Rada Nadzorcza zatwierdza zasady wynagradzania Członków Zarządu. Członkowie Zarządu otrzymują za swoją pracę, niezależnie od podstawy (formy) zatrudnienia, miesięczne wynagrodzenie stałe. Oprócz wynagrodzenia stałego, członkom Zarządu przysługuje wynagrodzenie zmienne. Wysokość wynagrodzenia zmiennego zależy od kwoty stanowiącej podstawę wyliczenia tego wynagrodzenia, oceny wyników danego członka Zarządu i danego obszaru działalności, a także ogólnych strategicznych i poza strategicznych wyników Spółki lub Grupy VIG. Stopień realizacji celów określany jest na podstawie wag i mierników przekazywanych członkom Zarządu każdorazowo z celami do realizacji. Przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego brane są pod uwagę wskaźniki zrównoważonego rozwoju.

Stawy komponent wynagrodzenia stanowi odpowiednio wysoką część wynagrodzenia całkowitego. Zmienny składnik wynagrodzenia nie stanowi zachęty do podejmowania nadmiernego ryzyka w działalności Spółki. Płatność 60% wynagrodzenia zmiennego należnego za dany rok jest realizowana po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego za rok, którego cele dotyczyły. Płatność 40% wynagrodzenia zmiennego należnego za dany rok jest odraczana. Okres odroczenia nie może być krótszy niż trzy lata oraz musi być właściwie dostosowany do charakteru działalności Spółki, ryzyk związanych z tą działalnością i czynności danego członka Zarządu.

Nadzór nad wprowadzeniem i realizacją polityki wynagradzania w odniesieniu do osób pełniących kluczowe funkcje sprawuje Zarząd Spółki. Wynagrodzenie osób nadzorujących funkcje kluczowe składa się z części stałej i zmiennej, z uwzględnieniem odroczenia w czasie płatności adekwatnej części wynagrodzenia zmiennego. Wysokość wynagrodzenia zmiennego jest uzależniona od kwoty będącej podstawą naliczenia tego wynagrodzenia, oceny wyników danej osoby i danego obszaru działalności, a także ogólnych wyników strategicznych i niestrategicznych Spółki i Grupy VIG. Stopień realizacji celów jest określany na podstawie wag i miar przekazywanych każdorazowo osobom pełniącym kluczowe funkcje wraz z celami do osiągnięcia. Przy ustalaniu wynagrodzenia zmiennego brane są pod uwagę wskaźniki zrównoważonego rozwoju

Zasady wynagradzania pracowników Spółki uregulowane są w przepisach wewnętrznych Spółki, takich jak Polityka wynagradzania i Regulamin wynagradzania. Pracownikowi przysługuje wynagrodzenie za pracę w wysokości określonej w indywidualnie uzgodnionej umowie o pracę, odpowiednie do rodzaju wykonywanej pracy i kwalifikacji wymaganych przy jej wykonywaniu, ilości i jakości świadczonej pracy oraz praktyki rynkowej. Obok wynagrodzenia zasadniczego pracownik może być objęty programem premiowym adekwatnym do rodzaju i charakteru wykonywanej pracy (premia prowizyjna dla pracowników sprzedaży, premia za realizację celów w ramach systemu zarządzania przez cele). Pracownik może być objęty co najwyżej jednym programem premiowym w tym samym czasie. W wyjątkowych sytuacjach pracodawca może zdecydować o przyznaniu pracownikowi nagrody, m.in. za przejawianie przez pracownika ponadprzeciętnej inicjatywy w pracy, lub za istotne podniesienie jakości pracy i realizację zadań szczególnych. Pracownicy otrzymują świadczenia wynikające z obowiązujących przepisów prawa oraz mogą korzystać ze świadczeń dodatkowych, takich jak np. prywatna opieka medyczna czy ubezpieczenia na życie.

Spółka nie stosuje form wynagradzania w postaci akcji lub opcji na akcje i nie oferuje dodatkowych programów emerytalno-rentowych lub programów wcześniejszych emerytur.

Spółka nie zawarła istotnych transakcji z udziałowcami, osobami wywierającymi znaczący wpływ na Spółkę oraz z członkami organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego.

B.2 WYMOGI DOTYCZĄCE KOMPETENCJI I REPUTACJI

B.2.1 OGÓLNE STANDARDY ZARZĄDZANIA ZASOBAMI LUDZKIMI

W 2022 roku w Spółce obowiązywały następujące standardy w obszarze zarządzania zasobami ludzkimi:

Standard 1

Vienna Life nie toleruje żadnej formy dyskryminacji, w szczególności ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, lub orientację seksualną, zatrudnienie na czas określony lub nieokreślony, w pełnym lub niepełnym wymiarze.

Standard 2

Opis stanowiska pracy powinien wskazywać zadania i zakres odpowiedzialności na konkretnym stanowisku pracy oraz opisywać niezbędne wymagania dotyczące umiejętności, wiedzy i doświadczenia.

Standard 3

Rekrutacja prowadzona jest w sposób zapewniający obiektywizm procesu selekcji kandydatów przy wykorzystaniu np. narzędzia diagnostycznego, wywiadu standaryzowanego, wywiadów panelowych, itp. O ile to możliwe lub zasadne, w procesie rekrutacji kandydat powinien zostać oceniony przynajmniej przez dwóch przedstawicieli Spółki.

Standard 4

Wybrani kandydaci na żądanie Spółki powinni wykazać, że posiadają wymagane umiejętności, wiedzę, doświadczenie oraz charakteryzują się uczciwością potrzebną do pracy na obsadzonym stanowisku. Spółka przechowuje dokumentację potwierdzającą kwalifikacje i weryfikuje reputację wybranego kandydata, w tym jego:

- 1) wykształcenie
- 2) przebieg dotychczasowego zatrudnienia
- 3) zaświadczenia lub oświadczenia wymagane ogólnie obowiązującymi przepisami prawa

Standard 5

Potencjalne konflikty interesów wymagają identyfikacji oraz wskazania sposobu zarządzania nimi.

Standard 6

Ocena wyników pracy jest przeprowadzana na bieżąco. Ocena uwzględnia realizację wyznaczonych pracownikowi celów, zadań oraz kompetencji pracownika. Zadaniem regularnego procesu ewaluacyjnego jest rozpoznawanie i rozwijanie indywidualnych talentów.

Standard 7

Pracownicy są zobowiązani do stosowania się do wymogów prawnych oraz formalnych, wewnętrznych polityk i zasad postępowania. Pracownicy mają obowiązek aktywnie aktualizować wiedzę, dotyczącą wykonywanych zadań i obszaru odpowiedzialności, oraz wykorzystywać dostępne informacje w bieżącej pracy.

B.2.2 WYMOGI DOTYCZĄCE KOMPETENCJI

Zasady dotyczące kompetencji i reputacji obowiązujące w Spółce w 2022 roku są opisane przede wszystkim w następujących regulacjach wewnętrznych:

- Polityka w zakresie wymogów kompetencji i reputacji („Polityka Fit&Proper”)
- regulaminy funkcji kluczowych
- Polityka oceny odpowiedzialności – Zarząd
- Polityka oceny odpowiedzialności – Rada Nadzorcza i Komitet Audytu

Polityka Fit&Proper określa zasady w zakresie:

- 1) identyfikowania stanowisk, na których zmiana osoby wykonującej obowiązki wymaga zgłoszenia organowi nadzoru lub Rady Nadzorczej Spółki
- 2) oceny ciągłego spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez osoby na kluczowych stanowiskach oraz w procesie rekrutacji kandydata na takie stanowisko
- 3) zaistnienia okoliczności, które stanowią podstawę do przeprowadzenia ponownej oceny spełniania wymogów dotyczących kompetencji i reputacji przez konkretną osobę

Ocena kompetencji danej osoby obejmuje ocenę jej kwalifikacji zawodowych i formalnych, wiedzy oraz odpowiedniego doświadczenia w odniesieniu do obowiązków powierzonych tej osobie, innych sektorach finansowych lub innych rodzajach działalności oraz uwzględnia obowiązki powierzone tej osobie. Jeśli ma to znaczenie dla wykonywania obowiązków pracowniczych, ocena obejmuje również doświadczenie, wiedzę i umiejętności w dziedzinie ubezpieczeń, finansów, rachunkowości, aktuariatu i zarządzania.

Ocena wymagań dotyczących kompetencji i reputacji dokonywana jest:

- 1) W procesie selekcji kandydata;
- 2) W ramach oceny okresowej,
- 3) W przypadku wystąpienia następujących sytuacji:
 - a) skazanie prawomocnym wyrokiem za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, które może mieć wpływ na reputację pracownika,

- b) toczące się postępowanie dyscyplinarne lub administracyjne dotyczące obszaru odpowiedzialności, w tym postępowanie w sprawie cofnięcia lub ograniczenia licencji na wykonywanie zawodu w instytucji finansowej,
- c) toczące się postępowanie w sprawie karnej lub karnoskarbowej (gdzie pracownik występuje jako podejrzany, oskarżony) lub gospodarczej (gdzie pracownik występuje jako pozwany, przypozwany, interwenient po stronie pozwanej), które może mieć wpływ na reputację pracownika,
- d) postępowanie upadłościowe, które może mieć wpływ na reputację pracownika,
- e) powzięcie przez Spółkę informacji o zdarzeniach, które obiektywnie poddają w wątpliwość kompetencje lub reputację osoby na kluczowym stanowisku, takie jak np. powstanie konfliktu interesu.

Osobą nadzorującą funkcję kluczową w zakładzie ubezpieczeń może być osoba, która spełnia łącznie następujące wymagania:

- 1) posiada pełną zdolność do czynności prawnych
- 2) posiada wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub w innym państwie
- 3) nie była skazana za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe prawomocnym wyrokiem sądu
- 4) posiada doświadczenie zawodowe niezbędne do wykonywania nadzorowanej kluczowej funkcji
- 5) daje rękojmię wykonywania zadań w sposób należyty

Regulaminy funkcji kluczowych określają cele, zakres, organizację i zadania funkcji kluczowych jako elementu systemu zarządzania Spółki.

Polityka oceny odpowiedniości określa kryteria i zasady, według których jest przeprowadzana ocena odpowiedniości kandydatów i kandydatek na członków organów Spółki, ocena odpowiedniości członków organów Spółki, a także ocena zbiorowej odpowiedniości organów Spółki.

Ocena odpowiedniości – rozumiana jako adekwatność kompetencji i reputacji do wymogów stanowiska – obejmuje ocenę kwalifikacji zawodowych i formalnych, wiedzy, doświadczenia zawodowego oraz umiejętności w zakresie koniecznym do wykonywania funkcji zarządczych w zakładzie ubezpieczeń, a także ocenę uczciwości i rzetelności osoby ocenianej, dokonywaną na podstawie informacji dotyczących jej charakteru, postępowania w życiu prywatnym i zawodowym oraz posiadanej sytuacji finansowej.

Oceny odpowiedniości kandydatów i kandydatek na członków Zarządu oraz bieżącej oceny odpowiedniości członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza Spółki – jako organ powołujący zgodnie z art. 368 § 4 Kodeksu spółek handlowych.

Oceny odpowiedniości kandydatów i kandydatek na członków Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu oraz bieżącej oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu dokonuje Walne Zgromadzenie Spółki (w odniesieniu do członków Rady Nadzorczej – jako organ powołujący zgodnie z art. 385 § 1 Kodeksu spółek handlowych), za pośrednictwem pełnomocnika ustanowionego uchwałą.

Ocena odpowiedniości obejmuje:

- 1) pierwotną ocenę odpowiedniości indywidualnej – ocenie tej są poddawani kandydaci oraz kandydatki na członków Organu Spółki;
- 2) wtórną ocenę odpowiedniości indywidualnej – ocenie tej są poddawani są członkowie Organu Spółki;
- 3) ocenę zbiorowej odpowiedniości Zarządu.

Przy dokonywaniu oceny odpowiedniości indywidualnej kandydata lub kandydatki na członka Organu Spółki oraz oceny odpowiedniości indywidualnej członka Organu Spółki uwzględniane są co najmniej następujące kryteria:

- 1) wiedza, umiejętności i doświadczenie zawodowe;
- 2) znajomość języka polskiego;
- 3) rękojmia obejmująca:
 - a) karalność;
 - b) reputację;
 - c) sytuację finansową;
 - d) niezależność osądu:
 - i. cechy behawioralne;
 - ii. konflikt interesów;
- 4) poświęcanie czasu;
- 5) łączenie stanowisk i funkcji.

Członkowie Komitetu Audytu – jako członkowie Rady Nadzorczej – podlegają ocenie odpowiedniości według kryteriów wskazanych w ust. 1, a także, dodatkowo, w zakresie niezależności od Spółki.

Szczegółowe wymogi dotyczące umiejętności, kwalifikacji i wiedzy fachowej wobec członków Zarządu Spółki:

Wykształcenie musi być odpowiednie do powierzonych funkcji i wykonywanych w ramach tych funkcji zadań (tj. zakresu odpowiedzialności na obejmowanym stanowisku), a także specyfiki działalności Spółki. Członek Zarządu musi posiadać wyższe wykształcenie uzyskane w Rzeczypospolitej Polskiej lub uzyskane w innym państwie wykształcenie będące wykształceniem wyższym w rozumieniu właściwych przepisów tego państwa – chyba że organ nadzoru odstąpił, w drodze decyzji, od wymogu posiadania wyższego wykształcenia w stosunku do danej osoby, uwzględniając w szczególności doświadczenie zawodowe kandydata na stanowisko członka Zarządu. Rada Nadzorcza, dokonując weryfikacji wiedzy ocenianej osoby, powinna uwzględniać:

- 1) zajmowane stanowisko oraz związany z tym zakres odpowiedzialności;
- 2) kierunek ukończonych studiów wyższych, studiów podyplomowych, tematykę ukończonych szkoleń i kursów specjalistycznych;

- 3) rodzaj posiadanych uprawnień dodatkowych (w tym z zakresu nauk aktuarialnych, biegłego rewidenta lub innych adekwatnych do powierzonych funkcji i wykonywanych zadań);
- 4) wiedzę praktyczną wynikającą z dotychczas zajmowanych stanowisk lub prowadzonej działalności.

Przyjmuje się, że wykształcenie w dziedzinie finansów, ekonomii, prawa, administracji, regulacji finansowych oraz metod ilościowych ma związek z ubezpieczeniami i usługami finansowymi.

Wiedza i doświadczenie członka Zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie ryzykiem powinny obejmować co najmniej następujące obszary:

- 1) ocenę ryzyka przyjmowanego do ubezpieczenia i tworzenie rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów wypłacalności;
- 2) zarządzanie aktywami i zobowiązaniami;
- 3) lokaty, w szczególności w instrumenty pochodne;
- 4) zarządzanie płynnością i ryzykiem koncentracji;
- 5) zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- 6) reasekurację i inne techniki przenoszenia ryzyka.

Ocenie podlegają zarówno **umiejętności „twarde”**, wynikające bezpośrednio z posiadanego wykształcenia i doświadczenia, jak i „miękkie”, niezbędne do wykonywania czynności zarządczych, w tym autentyczność, stanowczość, zdolności komunikacyjne, zorientowanie na klienta, zdolności przywódcze, lojalność, świadomość zewnętrzną, zdolności negocjacyjne i perswazyjne, umiejętności strategiczne oraz poczucie odpowiedzialności.

Przy ocenie **doświadczenia zawodowego** uwzględnia się w szczególności doświadczenie zdobyte na stanowiskach związanych z zarządzaniem, nadzorem lub kontrolą instytucji finansowych lub innych podmiotów oraz bierze się pod uwagę znajomość co najmniej:

- 1) rynków finansowych;
- 2) rynku ubezpieczeniowego;
- 3) analizy finansowej i aktuarialnej;
- 4) rachunkowości;
- 5) systemu zarządzania, w tym zarządzania ryzykiem;
- 6) strategii i modelu biznesowego;
- 7) ram i wymogów prawnych.

Co najmniej połowa członków Zarządu, w tym Prezes Zarządu oraz członek Zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, musi posiadać doświadczenie zawodowe niezbędne do zarządzania zakładem ubezpieczeń.

Pierwotna ocena odpowiedniości indywidualnej jest przeprowadzana:

- 1) przed złożeniem wniosku o zmianę zasięgu terytorialnego lub rzeczowego zakresu działalności Spółki – w odniesieniu do osób przewidzianych do objęcia stanowisk członków Organu;

- 2) przed złożeniem zawiadomienia o zamiarze nabycia kwalifikowanego pakietu akcji Spółki lub stania się podmiotem dominującym w stosunku do innego podmiotu nadzorowanego (w razie planowanych zmian w składzie Organu);
- 3) przed powołaniem osoby na stanowisko w Organie;
- 4) przed czasowym oddelegowaniem członka Rady Nadzorczej do Zarządu.

Wtórna ocena odpowiedniości indywidualnej członka Organu jest przeprowadzana:

- 1) co najmniej raz na 2 lata;
- 2) w ramach przeglądu (kontroli) stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego;
- 3) przed powołaniem na kolejną kadencję;
- 4) w razie zmiany zakresu kompetencji lub wymogów dotyczących stanowiska,
- 5) w razie otrzymania informacji o przedstawieniu członkowi Organu zarzutów w postępowaniu karnym lub w postępowaniu w sprawie o przestępstwo skarbowe lub spowodowaniu znacznych strat majątkowych;
- 6) w razie wyjścia na jaw nowych okoliczności mogących wpływać na ocenę, w szczególności w odniesieniu do zidentyfikowanych przypadków potencjalnego konfliktu interesów;
- 7) w razie powierzenia członkowi Organu dodatkowych kompetencji lub objęcia dodatkowych stanowisk (ocena w zakresie poświęcania czasu oraz konfliktu interesów);
- 8) w razie występowania regularnych lub rażących przypadków negatywnej wtórnej oceny indywidualnej członków Zarządu lub oceny zbiorowej odpowiedniości Zarządu – pod kątem rękopisów członka Rady Nadzorczej w kontekście powołania bądź pozostawienia takich osób w Zarządzie;
- 9) w razie zidentyfikowania istotnych naruszeń obowiązków dokonywanych przez członka Organu;
- 10) przed planowanym odwołaniem członka Organu.

Ocena zbiorowej odpowiedniości Zarządu ma na celu zapewnienie odpowiedniego łącznego poziomu kompetencji w ramach Zarządu oraz odpowiedniego udziału osób spełniających odpowiednie kryteria wynikające np. z przepisów szczegółowych. Łączny zestaw kompetencji (kwalifikacji, umiejętności i doświadczenia) powinien zapewnić Zarządowi realną możliwość ostrożnego zarządzania Spółką.

Ocena zbiorowej odpowiedniości Rady Nadzorczej ma na celu zapewnienie odpowiedniego łącznego poziomu kompetencji w ramach Rady Nadzorczej lub Komitetu Audytu oraz odpowiedniego udziału osób spełniających odpowiednie kryteria wynikające np. z przepisów szczegółowych. Łączny zestaw kompetencji (kwalifikacji, umiejętności i doświadczenia) powinien zapewnić, odpowiednio, Radzie Nadzorczej lub Komitetowi Audytu realną możliwość monitorowania i, w razie potrzeby, kwestionowania działań Zarządu.

Ocena zbiorowej odpowiedniości Organów Spółki jest przeprowadzana:

- 1) przed złożeniem wniosku o zmianę zasięgu terytorialnego lub rzeczowego zakresu działalności Spółki;

- 2) przed powołaniem składu Organu Spółki na nową kadencję (niezależnie od tego, czy skład się zmienił);
- 3) przed złożeniem zawiadomienia o zamiarze nabycia kwalifikowanego pakietu akcji Spółki lub stania się podmiotem dominującym w stosunku do innego podmiotu nadzorowanego (w razie planowanych zmian w składzie Organu);
- 4) w razie zmiany podziału kompetencji w Organie (w tym w zakresie udziału w komitetach);
- 5) przed przeprowadzeniem zmian w składzie Organu, w szczególności powołania, odwołania, rezygnacji lub zawieszenia członków Organu (lub bezpośrednio po, jeżeli z przyczyn niezależnych od Spółki nie było możliwe wcześniejsze przeprowadzenie oceny);
- 6) kiedy następuje istotna zmiana w zakresie modelu biznesowego Spółki, gotowości do podejmowania ryzyka lub strategii dotyczących ryzyka bądź struktury na poziomie jednostkowym lub na poziomie grupy;
- 7) w razie wyjścia na jaw nowych okoliczności mogących wpływać na ocenę zbiorowej odpowiedniości Organu;
- 8) w ramach przeglądu (kontroli) stosowania Zasad Ładu Korporacyjnego;
- 9) w razie istotnej zmiany oceny odpowiedniości poszczególnych członków Organu.

Zgodnie z obowiązującymi zasadami, pracownicy Spółki powinni posiadać taki poziom wiedzy, umiejętności i doświadczenia, który pozwoli im skutecznie i efektywnie wypełniać powierzone zadania i obowiązki, wynikające z ustalonych celów Spółki.

Właściwy poziom kompetencji kadry pracowniczej zapewniają: staranny proces rekrutacji, regularne szkolenia wewnętrzne i zewnętrzne, a także wsparcie indywidualnego kształcenia pracowników.

Przy zatrudnianiu osób wykonujących czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń (tj. wybranych pracowników Departamentu Sprzedaży) stosuje się zasady określone w ustawie o dystrybucji ubezpieczeń. Dopuszcza się zatrudnienie jedynie osób, które spełnią łącznie następujące wymagania:

- a. złożą oświadczenie o pełnej zdolności do wykonywania czynności prawnych;
- b. dostarczą informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności za przestępstwa określone w ustawie o dystrybucji ubezpieczeń (przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, przeciwko wymiarowi sprawiedliwości, przeciwko ochronie informacji, przeciwko wiarygodności dokumentów, przeciwko mieniu, przeciwko obrotowi gospodarczemu, przeciwko obrotowi pieniędzmi i papierami wartościowymi, skarbowe);
- c. udokumentują posiadanie wykształcenia średniego lub średniego branżowego;
- d. dają rękojmię należytego wykonywania czynności dystrybucyjnych.

Dodatkowo, czynności dystrybucyjne zakładu ubezpieczeń mogą być wykonywane przez pracowników, którzy zdali egzamin dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń. Egzamin jest przeprowadzany zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21 sierpnia 2018 r. w sprawie egzaminu dla osób ubiegających się o wykonywanie czynności agencyjnych, czynności dystrybucyjnych zakładu ubezpieczeń oraz czynności dystrybucyjnych zakładu reasekuracji.

Przed podjęciem zatrudnienia kandydat do pracy w Spółce składa oświadczenie o niekaralności za przestępstwa określone w ustawie z 12 kwietnia 2018 r. o zasadach pozyskiwania informacji o niekaralności osób ubiegających się o zatrudnienie i osób zatrudnionych w podmiotach sektora finansowego.

B.2.3 OCENA REPUTACJI

Spółka i jej pracownicy mają obowiązek:

- 1) zawsze postępować uczciwie i zgodnie z przepisami prawa, aby chronić zasoby Spółki oraz jej aktywa materialne i niematerialne
- 2) budować i podtrzymywać opartą na zaufaniu kulturę korporacyjną, w której oszustwa, nadużycia i korupcja nie mogą być tolerowane
- 3) prezentować najwyższe standardy etyczne w relacjach z partnerami biznesowymi i klientami.

Wszyscy pracownicy zobowiązani są do stosowania zasad określonych w Kodeksie etyki biznesu Vienna Insurance Group, jak również do postępowania zgodnie z Zasadami dobrych praktyk ubezpieczeniowych Polskiej Izby Ubezpieczeń. Pracownicy raz do roku składają oświadczenie dotyczące stosowania się do wyżej wymienionych zasad.

Ocena reputacji obejmuje ocenę uczciwości danej osoby w oparciu o informacje dotyczące jej postępowania w życiu zawodowym, w tym dotyczące kwestii prawno-karnych, karno-skarbowych, udziału w postępowaniach sądowych w związku ze sprawami gospodarczymi i pełnienia funkcji w innych podmiotach, mających znaczenie do celów oceny.

Weryfikacja reputacji jest dokonywana:

- 1) przez Walne Zgromadzenie w odniesieniu do kandydatek i kandydatów na członków Rady Nadzorczej i Komitetu Audytu oraz w ramach bieżącej oceny odpowiedzialności członków Rady Nadzorczej, zgodnie z Polityką oceny odpowiedzialności;
- 2) przez Radę Nadzorczą przy powoływaniu członków Zarządu oraz w ramach bieżącej oceny odpowiedzialności Członków Zarządu, zgodnie z Polityką oceny odpowiedzialności.
- 3) przez Zarząd Spółki w odniesieniu do osób pełniących kluczowe funkcje zgodnie z Polityką w zakresie wymogów kompetencji i reputacji.

B.3 SYSTEM ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

Spółka wdrożyła system zarządzania ryzykiem adekwatny do charakteru, skali i złożoności ryzyk charakterystycznych dla swojej działalności.

System zarządzania ryzykiem podlega regularnym przeglądom i badaniu jego adekwatności do skali działalności i profilu ryzyka. Rada Nadzorcza, Zarząd Spółki, a w szczególności Członek Zarządu odpowiedzialny za zarządzanie ryzykiem, są aktywnie zaangażowani w nadzorowanie prowadzenia działalności przez Spółkę zgodnie z zasadami zarządzania ryzykiem. Osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem wraz z właścicielami ryzyk (osobami odpowiedzialnymi za zarządzanie poszczególnymi obszarami działalności Spółki) pełni podstawowe role w systemie zarządzania ryzykiem. Informacje dotyczące systemu są regularnie prezentowane Zarządowi Spółki, Komitetowi Audytu oraz Radzie Nadzorczej.

Organizację systemu zarządzania ryzykiem w Spółce przedstawia poniższa tabela.

Tabela 4 Organizacja systemu zarządzania ryzykiem

1 linia obrony – odpowiedzialność	2 linia obrony – monitorowanie i raportowanie	3 linia obrony – nadzór
Zarząd	Osoba sprawująca nadzór nad funkcją Compliance	Audyt wewnętrzny
Kadra kierownicza	Osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem	Komitet Audytu (Rada Nadzorcza)
Pracownicy	Osoba nadzorująca funkcję aktuarialną	
Wszyscy pracownicy:	<ul style="list-style-type: none"> • Akceptacja procedur zarządzania ryzykiem • Powiązanie zarządzania ryzykiem ze strategią Spółki • Doradzanie i koordynowanie działań właścicieli biznesowych • Identyfikowanie trendów, synergii i szans • Kontakt pomiędzy trzecią i pierwszą linią obrony 	<ul style="list-style-type: none"> • Niezależna ocena adekwatności procesu zarządzania ryzykiem
<ul style="list-style-type: none"> • Zarządzanie ryzykiem na poziomie operacyjnym • Postępowanie zgodnie z zatwierdzonymi procedurami wewnętrznymi • Identyfikowanie i ocena ryzyka 		
Właściciele ryzyk, poza powyższym:		
<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie procedur zarządzania ryzykiem • Doradzanie i koordynowanie działań właścicieli biznesowych • Powiązanie zarządzania ryzykiem ze strategią Spółki • Identyfikacja trendów, synergii i szans 		

Główne procesy systemu zarządzania ryzykiem służące monitorowaniu oraz raportowaniu ryzyk:

- 1) wyliczenia dotyczące Kapitałowego Wymogu Wypłacalności oraz Środków Własnych na pokrycie wymogów zgodnie z systemem Wypłacalność II
- 2) wyliczenie Kapitału Ekonomicznego (identyfikacja i aktualizacja istotnych ryzyk niewystarczająco dobrze reprezentowanych w formule standardowej, dla których zostanie wykonana wycena ilościowa; ustalenie szoków do wyliczenia rozmiaru poszczególnych ryzyk; ustalenie korelacji pomiędzy ryzykami/podklasami/klasami)
- 3) wyznaczenie aktualnego profilu ryzyka dla Kapitału Ekonomicznego
- 4) wyznaczenie limitów ryzyk/klas ryzyk dla Kapitału Ekonomicznego, a tym samym apetytu na ryzyko/klasę ryzyka i docelowego profilu ryzyka
- 5) wykonywanie procesów związanych z przeprowadzeniem inwentaryzacji ryzyk oraz systemem kontroli wewnętrznej, w tym analiza najwyższych ryzyk Spółki, oraz zatwierdzenie raportów przez Zarząd
- 6) przeprowadzanie procesu ORSA (Własna ocena ryzyk i wypłacalności) zgodnie z Polityką ORSA

Osiąganie celów biznesowych Spółki odbywa się z uwzględnieniem istniejących ryzyk. Spółka stosuje do ilościowej wyceny ryzyk Kapitałowy Wymóg Wypłacalności, natomiast do celów wewnętrznego systemu Kapitał Ekonomiczny („ECaR”). Stosowane metody identyfikacji i wyceny ryzyk związanych z prowadzoną

działalnością są dostosowane do profilu, skali i złożoności danego ryzyka. Poszczególne ryzyka podlegają zarządzaniu i monitorowaniu przez właścicieli ryzyk lub klas ryzyk, natomiast funkcja zarządzania ryzykiem pełni rolę wspierającą i doradczą przy identyfikacji nowych ryzyk, raportowaniu wcześniej zidentyfikowanych ryzyk oraz tworzeniu i aktualizacji procedur opisujących procesy zarządzania poszczególnymi ryzykami. Spółka zarządza istotnymi ryzykami występującymi w ramach prowadzonej działalności biznesowej. Zarząd Spółki wyznacza strategię dotyczącą klas ryzyk lub istotnych ryzyk, która jest uwzględniana przy podejmowaniu decyzji na poziomie operacyjnym i strategicznym. Spółka, działając zgodnie z obowiązującym prawem, przestrzega także wytycznych i zasad obowiązujących w grupie VIG, gwarantując spójne podejście do zarządzania ryzykiem w całej grupie kapitałowej.

System zarządzania ryzykiem określa możliwe strategie dotyczące zidentyfikowanych ryzyk. Poniższa tabela przedstawia strategie dotyczące ryzyk zidentyfikowanych w Spółce.

Tabela 5 Strategie dotyczące ryzyk zidentyfikowanych w spółce

Apetyt na ryzyko	Strategia ryzyka	Opis
Powyżej 200%	Podejmowanie większego ryzyka	Rozmiar ryzyka jest niski w stosunku do ustalonego limitu. Aktywnie szukamy możliwości zwiększenia ryzyka w celu zwiększenia zysku. Ta strategia nie dotyczy ryzyka operacyjnego.
125%-200%	Akceptacja ryzyka	Rozmiar ryzyka jest na pożądanym poziomie. Kontrole działają właściwie, mało prawdopodobne, aby działania mitygujące były potrzebne. Akceptujemy zwiększenie rozmiaru ryzyka jeśli się pojawi.
100%-125%	Unikanie ryzyka	Rozmiar ryzyka zbliża się do limitu. Kontrole powinny być poprawione, a ryzyko musi być monitorowane. Istnieje obawa przekroczenia limitu. Unikamy zwiększenia rozmiaru ryzyka.
Poniżej 100%	Redukcja ryzyka	Rozmiar ryzyka przewyższa limit. Niezbędne są aktywne działania mitygujące oraz znacząca poprawa działań kontrolnych prowadzące do redukcji rozmiaru ryzyka.

W ramach systemu zarządzania ryzykiem Spółka przeprowadza własną ocenę ryzyka i wypłacalności (ORSA). Głównym celem procesu ORSA jest zapewnienie, że zakład ubezpieczeń angażuje się w proces oceny wszystkich ryzyk oraz, że ustala odpowiadające im potrzeby kapitałowe.

Proces ORSA, przeprowadzany na podstawie Polityki ORSA, obejmuje wszelkie działania mające na celu właściwą identyfikację, wycenę i zarządzanie istotnymi ryzykami. Proces zawiera także projekcję wyceny ryzyk (na bazie SCR) oraz środków na ich pokrycie.

ORSA jest głównym procesem systemu zarządzania ryzykiem, stąd role i odpowiedzialności w procesie są tożsame z rolami w systemie zarządzania ryzykiem (vide Tabela 5 Organizacja systemu zarządzania ryzykiem). Osoba nadzorująca funkcję zarządzania ryzykiem koordynuje proces ORSA, natomiast kluczowe role w samym procesie pełni Zarząd, właściciele ryzyk oraz funkcja aktuarialna. Zarząd wraz z funkcją zarządzania ryzykiem oraz właścicielami ryzyk uwzględnia wyniki własnej oceny ryzyk i wypłacalności w co najmniej następujących obszarach:

- zarządzanie kapitałem
- planowanie działalności
- opracowanie i tworzenie nowych produktów

Kluczowymi elementami procesu ORSA w Spółce są:

- własna ocena ryzyk wraz z opisem dotyczącym zarządzania ryzykami na poziomie operacyjnym
- ocena ogólnych potrzeb wypłacalności Spółki na bazie projekcji opartej o założenia planu finansowego
- opracowanie założeń oraz wyliczenia dotyczące scenariuszy warunków skrajnych
- ciągłe spełnienie wymogów kapitałowych oraz wymogów dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
- jakościowa ocena ryzyk zagrażających celom strategicznym grupy kapitałowej
- wyznaczenie profilu docelowego przez Zarząd Spółki, zgodnego z celami strategicznymi Spółki.

Wyniki procesu ORSA są podsumowywane w rocznym raporcie. Zarząd Spółki bierze aktywny udział w przeprowadzaniu procesu oraz omawia wyniki umieszczone w raporcie ORSA. Raport jest corocznie wysyłany do Organu Nadzoru, a najistotniejsze informacje zawarte w raporcie są prezentowane Radzie Nadzorczej Spółki.

B.4 SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

B.4.1 ZASADY OGÓLNE

Kontrola wewnętrzna jest procesem realizowanym przez Zarząd Spółki, kadre kierowniczą oraz wszystkich pracowników w ramach ich bieżących zadań, zgodnie z procedurami wewnętrznymi opisującymi procesy biznesowe.

Elementami systemu kontroli wewnętrznej są:

- **środowisko kontroli**

Środowisko kontroli jest bazą pozostałych elementów systemu kontroli wewnętrznej i obejmuje m.in. następujące czynniki: etyka, struktura organizacyjna oraz kompetencje zawodowe.

- **ocena ryzyka**

Ocena ryzyka ma na celu zwiększenie prawdopodobieństwa osiągnięcia celów i obejmuje następujące etapy: ustalanie celów i monitorowanie realizacji zadań, identyfikacja ryzyka, analiza ryzyka i podejmowanie działań zaradczych.

- **działania kontrolne**

Mechanizmy kontrolne to polityki i procedury, które określają zadania realizowane na poszczególnych stanowiskach pracy i które pozwalają zapewnić podjęcie odpowiednich działań w celu skoncentrowania się na istotnym ryzyku związanym z realizacją celów Spółki. Działania kontrolne służą zapobieganiu, wykrywaniu i naprawianiu błędów. Powadzone są na wszystkich szczeblach organizacji i obejmują wszystkich pracowników.

Działania kontrolne, wbudowane w procesy biznesowe, są określone i odpowiednio modyfikowane na podstawie regularnej analizy ryzyka.

- **informacja i komunikacja**

W Spółce zapewniony jest przepływ informacji, potrzebnych do bieżącej realizacji zadań przez pracowników oraz służących ocenie realizacji tych zadań. System komunikacji zarówno wewnętrznej, jak

i zewnętrznej gwarantuje, że każdy pracownik ma dostęp do informacji niezbędnych do wykonywania przez niego obowiązków.

- **monitorowanie**

Monitorowanie jest procesem, który ocenia jakość działania systemu kontroli wewnętrznej w czasie. Proces ten odbywa się na bieżąco, w zwykłym toku operacji, lub poprzez oddzielne badania oceniające.

B.4.2 ODPOWIEDZIALNOŚĆ I UPRAWNIENIA

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za zaprojektowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej, który jest dostosowany do wielkości i stopnia złożoności działalności Spółki. Zarząd zapewnia odpowiednie określenie zakresów odpowiedzialności w systemie kontroli wewnętrznej oraz funkcjonowanie powiązanych z nią procesów. Członkowie Zarządu sprawują kontrolę nad prawidłowością wykonywania zadań w obszarach ich odpowiedzialności .

Kadra kierownicza (dyrektorzy/kierownicy komórek organizacyjnych) jest odpowiedzialna za wdrożenie mechanizmów kontrolnych do procesów biznesowych w obszarach swoich kompetencji, a także za utrzymanie oraz monitorowanie skuteczności i efektywności poszczególnych kontroli. Kierownicy są zobowiązani do podejmowania decyzji w kwestiach adekwatności kontroli oraz do wprowadzania niezbędnych usprawnień. Kierownicy odpowiadają za prawidłowość zadań wykonywanych przez podległych im pracowników, w tym dokonują weryfikacji czynności lub dokumentów na określonym etapie załatwiania spraw, lub w zakresie ustalonym dla tych pracowników przez regulaminy, instrukcje, zakresy uprawnień i odpowiedzialności.

Wszyscy pracownicy w ramach wykonywanych obowiązków są odpowiedzialni za działania kontrolne, związane z realizacją określonych zadań w danym procesie biznesowym. Każdy pracownik Spółki jest zobowiązany do wykonywania swoich zadań w sposób sumienny i dokładny oraz do stosowania odpowiednich kontroli w trakcie pracy. W przypadku zidentyfikowania ryzyka lub braku odpowiedniej kontroli, którego pracownik nie jest w stanie wyeliminować samodzielnie, pracownik ma obowiązek poinformować o tym swojego przełożonego.

Funkcja zgodności z przepisami, jako integralny element systemu kontroli wewnętrznej, jest odpowiedzialna za ocenę i kontrolę ryzyka compliance. Funkcja zgodności z przepisami wspiera proces oceny systemu kontroli wewnętrznej pod kątem ryzyk związanych z zapewnieniem zgodności.

Funkcja zarządzania ryzykiem odpowiada za koordynację procesu oceny efektywności systemu kontroli wewnętrznej.

Audyt wewnętrzny jest odpowiedzialny za niezależny przegląd systemu kontroli wewnętrznej Spółki, zgodnie z zasadami zawartymi w Regulaminie Audytu Wewnętrznego.

Skuteczność działania kontroli wewnętrznej monitoruje Rada Nadzorcza oraz Komitet Audytu, które to organy mogą w każdym czasie żądać od Zarządu i pracowników Spółki wszelkich sprawozdań lub wyjaśnień, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i aktami wewnętrznymi Spółki.

Schemat odpowiedzialności w systemie kontroli wewnętrznej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6 Odpowiedzialność w systemie kontroli wewnętrznej

1 linia obrony odpowiedzialność za bieżące działania	2 linia obrony monitorowanie i raportowanie	3 linia obrony niezależna ocena i nadzór
Zarząd	Osoba sprawująca nadzór na funkcją zgodności z przepisami	Audyt wewnętrzny
Kadra kierownicza	Osoba sprawująca nadzór nad funkcją zarządzania ryzykiem	Komitet Audytu
Pracownicy		Rada Nadzorcza

Zgodnie z powyższym schematem odpowiedzialność za działania kontrolne w organizacji jest rozdzielona na trzy linie obrony. Dzięki takiemu podziałowi kompetencji każda osoba w organizacji ma określoną rolę do spełnienia w ramach systemu kontroli wewnętrznej. Ponadto zapewniony jest niezależny mechanizm oceny efektywności systemu.

B.4.3 OCENA EFEKTYWNOŚCI SYSTEMU KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

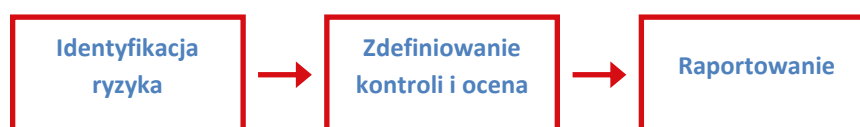
Monitoring bieżący systemu kontroli wewnętrznej odbywa się w zwykłym toku operacji. Pracownicy, przy wypełnianiu swoich obowiązków, uzyskują dowody funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej.

Funkcja zgodności z przepisami monitoruje skuteczność mechanizmów kontrolnych poprzez realizację zadań określonych w rocznym planie pracy (Plan Compliance).

Oceny adekwatności, skuteczności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej dokonuje funkcja audytu wewnętrznego na podstawie realizowanych zadań audytowych.

Raz w roku przeprowadzany jest przegląd oceny wydajności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej, zgodnie z harmonogramem i instrukcjami dostarczonymi przez osoby odpowiedzialne za koordynację procesu w ramach grupy VIG. Przegląd jest przeprowadzany przez funkcję zarządzania ryzykiem w współpracy z funkcją zgodności z przepisami oraz właścicielami ryzyk.

Schemat oceny efektywności systemu kontroli wewnętrznej.

B.4.4 FUNKCJA ZGODNOŚCI Z PRZEPISAMI

Funkcja zgodności z przepisami działa na podstawie Regulaminu funkcji zgodności z przepisami oraz Polityki compliance.

Funkcja zgodności z przepisami jest elementem systemu kontroli wewnętrznej i jej zadania obejmują:

- 1) doradzanie Zarządowi i Radzie Nadzorczej Spółki w zakresie zgodności wykonywania działalności ubezpieczeniowej lub reasekuracyjnej z przepisami prawa
- 2) ocenę możliwego wpływu wszelkich zmian stanu prawnego na operacje Spółki
- 3) określenie i ocenę ryzyka związanego z nieprzestrzeganiem przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Spółkę standardów postępowania

Powyższe zadania są wypełniane m.in. poprzez:

- 1) identyfikację, ocenę i kontrolę ryzyka braku zgodności
- 2) monitorowanie zgodności z wymaganiami i przeglądy zgodności
- 3) monitorowanie zmian w otoczeniu prawnym
- 4) monitorowanie relacji z organem nadzoru
- 5) dokumentowanie nieprawidłowości i naruszeń
- 6) raportowanie do Zarządu i Rady Nadzorczej: informacji o istotnych działaniach, ryzykach i statusie Spółki z punktu widzenia ryzyka braku zgodności
- 7) podnoszenie świadomości związanej ze zgodnością z przepisami wśród pracowników

W celu zapewnienia niezależności operacyjnej funkcja zgodności z przepisami jest usytuowana w Biurze Zgodności z Przepisami. Biuro Zgodności z Przepisami realizuje zadania przypisane do drugiej linii obrony w systemie kontroli wewnętrznej. Osoba nadzorująca funkcję zgodności z przepisami raportuje w zakresie planowanych i realizowanych działań bezpośrednio do członka Zarządu Spółki odpowiedzialnego za zgodność z przepisami, zgodnie z Regulaminem Zarządu (patrz „Schemat organizacyjny” w rozdz. B.1.2).

B.5 FUNKCJA AUDYTU WEWNĘTRZNEGO

Funkcja audytu wewnętrznego jest realizowana przez Biuro Audytu Wewnętrznego, które podlega bezpośredni Prezesowi Zarządu. Osobą nadzorującą funkcję audytu wewnętrznego jest Kierownik Biura Audytu Wewnętrznego.

Celem audytu wewnętrznego jest wspieranie Zarządu w osiągnięciu wytyczonych celów, poprzez ocenę efektywności i monitorowanie systemu kontroli wewnętrznej, oraz przyczynianie się do usprawnienia zarządzania ryzykiem, systemem kontroli wewnętrznej i procesami biznesowymi.

Zadania audytu wewnętrznego są realizowane zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie Audytu Wewnętrznego. Zakres czynności wykonywanych przez audyt wewnętrzny obejmuje m.in.:

- 1) ocenę adekwatności, skuteczności i efektywności systemu kontroli wewnętrznej poprzez realizację zadań audytowych
- 2) przygotowanie i realizację rocznego planu audytu
- 3) opracowanie programów zadań audytowych i realizację czynności audytowych zgodnie z przyjętą metodyką
- 4) opracowywanie sprawozdań i informacji o wynikach audytu wewnętrznego, wydawanie rekomendacji i zaleceń oraz monitorowanie realizacji wydawanych rekomendacji i zaleceń
- 5) wskazywanie kierownikom komórek organizacyjnych potencjalnych zagrożeń i kierunków prawidłowego działania oraz wnioskowanie o modyfikację mechanizmów kontroli wewnętrznej
- 6) kontrolę realizacji wniosków i zaleceń pokontrolnych kierowanych do Spółki przez zewnętrzne organy kontrolne
- 7) komunikację z audytorem zewnętrznym
- 8) współpracę z Radą Nadzorczą oraz Komitetem Audytu.

Niezależność operacyjna audytu wewnętrznego jest zapewniona poprzez umiejscowienie tej funkcji w trzeciej linii obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

Ponadto, niezależność i obiektywność audytu wewnętrznego jest zagwarantowana odpowiednimi zapisami Regulaminu Audytu Wewnętrznego. Powyższe przejawia się m.in. poprzez brak udziału audytu wewnętrznego w procesach operacyjnych i biznesowych, które później są przedmiotem badania, co zapewnia obiektywizm w przypadku badania powodującego konflikt interesów pomiędzy badanymi jednostkami. Uprawnienia funkcji audytu są zagwarantowane odpowiednimi zapisami Regulaminu Audytu wewnętrznego. Funkcja audytu przynajmniej raz na kwartał raportuje bezpośrednio do Rady Nadzorczej oraz Zarządu. Zarząd raz w roku, zgodnie z zatwierdzonym planem audytu, po zasięgnięciu opinii Rady Nadzorczej, zatwierdza zasoby niezbędne do realizacji powierzonych zadań. Audyt dokłada starań, aby działać zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Audytu Wewnętrznego (IIA) i Kodeksem etyki audytora wewnętrznego.

B.6 FUNKCJA AKTUARIALNA

Funkcja aktuarialna działa na podstawie Regulaminu funkcji aktuarialnej.

1. Funkcję aktuarialną w Spółce wykonują:
 - a) Aktuariusz nadzorujący funkcję aktuarialną, jako osoba nadzorująca tę funkcję
 - b) pracownicy Departamentu Aktuariatu, jako osoby wykonujące czynności należące do tej funkcji
 - c) inne osoby umocowane na podstawie aktów Spółki lub stosunków cywilnoprawnych do wykonywania czynności w ramach przedmiotowej funkcji.
2. Czynności w ramach funkcji mogą być wykonywane przez pracowników Spółki lub mogą być powierzone w drodze outsourcingu ekspertom zewnętrznym, z uwzględnieniem wymogów wynikających z przepisów powszechnych, jak i uregulowań wewnętrznych Spółki.
3. Spółka, w odniesieniu do funkcji aktuarialnej, zapewnia adekwatne kontrole wewnętrzne, dotyczące obliczania i ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na podstawie stosownych przepisów wewnętrznych Spółki.
4. Cele realizowane przez funkcję aktuarialną to:
 - a) ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów systemu Wypłacalność II
 - b) ustalanie wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów rachunkowości
 - c) zapewnienie adekwatności metodyki stosowanych modeli, jak również założeń przyjętych do ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów systemu Wypłacalność II
 - d) ocena, czy dane wykorzystane do ustalania rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów wypłacalności są wystarczające i czy są odpowiedniej jakości
 - e) porównywanie najlepszych oszacowań z danymi wynikającymi ze zgromadzonych doświadczeń
 - f) informowanie Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki o wiarygodności i adekwatności ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych tworzonych dla celów systemu Wypłacalność II

- g) nadzorowanie ustalania wartości rezerw techniczno-ubezpieceniowych tworzonych dla celów systemu Wyfłacalność II w przypadkach stosowania przybliżeń, w tym podejścia indywidualnego
- h) wyraża opinie na temat ogólnej polityki przyjmowania ryzyka do ubezpieczenia, w tym w zakresie głównych czynników ryzyka mających wpływ na nowy biznes, z uwzględnieniem potencjalnego wpływu na przyszłą rentowność czynników zewnętrznych, takich jak inflacja, ryzyko prawne, ryzyka dla zrównoważonego rozwoju oraz zmiany otoczenia rynkowego
- i) wyraża opinie na temat adekwatności rozwiązań w zakresie reasekuracji
- j) wnoszenie wkładu w efektywne wdrażanie systemu zarządzania ryzykiem, w szczególności w zakresie:
 - modelowania ryzyka leżącego u podstaw obliczeń kapitałowego wymogu wyfłacalności i minimalnego wymogu kapitałowego
 - własnej oceny ryzyka i wyfłacalności Spółki
- k) przygotowywanie raportu funkcji aktuarialnej i przedkładanie go Zarządowi Spółki co najmniej raz w roku, w terminie każdorazowo uzgodnionym z Zarządem.

B.7 OUTSOURCING

Spółka może korzystać z usług podmiotów zewnętrznych, w zakresie niezbędnym do prowadzenia bieżącej działalności biznesowej, wynikającym z przepisów powszechnych lub regulacji organów nadzoru.

Spółka przewiduje możliwość zlecania podmiotom zewnętrznym czynności ubezpieczeniowych dozwolonych przepisami oraz innych niż ubezpieczeniowe czynności podstawowych lub ważnych, które określa Polityka outsourcingu, jak również funkcji systemu zarządzania. Za podstawowe lub ważne Spółka uznaje czynności ubezpieczeniowe, usługi związane z zapewnieniem bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego oraz usługi administrowania i utrzymania infrastruktury Data Center i Data Recovery Center.

W 2022 roku Spółka zlecała podmiotom zewnętrznemu następujące czynności podstawowe lub ważne:

- ocena ryzyka ubezpieczeniowego
- ustalanie przyczyn i okoliczności zdarzeń losowych
- Usługi związane z zapewnieniem bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego
- Usługi administrowania i utrzymania infrastruktury Data Center i Data Recovery Center

Dostawcy usług są zlokalizowani w Rzeczypospolitej Polskiej i podlegają jurysdykcji prawa polskiego.

Zasady, dotyczące outsourcingu w Spółce określa Polityka outsourcingu z dnia 23 listopada 2018 roku. Zasady te są zgodne z zapisami Ustawy, dotyczącymi outsourcingu.

Outsourcing danej usługi lub procesu musi być zgodny ze strategią Spółki oraz powinien wiązać się z korzyściami finansowymi lub niefinansowymi, wyszczególnionymi w projekcie biznesowym (będącym podstawą outsourcingowania danej usługi), który wymaga zatwierdzenia przez właściwy organ Spółki.

Outsourcing nie może negatywnie wpływać na:

- 1) ogólną jakość wewnętrznych mechanizmów kontrolnych
- 2) zdolność Spółki do spełniania wymogów formalno-prawnych
- 3) poziom usług oferowanych klientom.

Decyzja w sprawie podjęcia współpracy z dostawcą zewnętrznym jest podejmowana zgodnie z uprawnieniami decyzyjnymi wynikającymi z uregulowań wewnętrznych Spółki.

Zasadność outsourcingu powinna obejmować następujące aspekty:

- 1) optymalizacja kosztów obsługi
- 2) podniesienie bezpieczeństwa organizacji
- 3) dostęp do specjalistów z wielu dziedzin
- 4) poziom elastyczności
- 5) ocenę ryzyk związanych z wyodrębnieniem funkcji na zewnątrz
- 6) wstępne określenie budżetu.

Polityka outsourcingu reguluje następujące kwestie:

- 1) odpowiedzialność za zarządzanie i nadzór nad procesem outsourcingu
- 2) zasady zarządzania ryzykiem związanym z outsourcingiem
- 3) procesy decyzyjne, dotyczące outsourcingu czynności lub funkcji
- 4) kryteria wyboru dostawców usług outsourcingu
- 5) wymagane elementy umów outsourcingu
- 6) monitorowanie usług outsourcingu
- 7) prowadzenie rejestru umów outsourcingu
- 8) procedury związane z notyfikacją usług outsourcingu.

Zasady dotyczące outsourcingu

B.8 WSZELKIE INNE INFORMACJE

Nie było innych istotnych informacji, poza wymienionymi wcześniej.

C. PROFIL RYZYKA

Profiem ryzyka określa się procentowy udział poszczególnych ryzyk w całym rozmiarze ryzyka. Profil Ryzyka Spółki jest wyliczany na bazie SCR (zaprezentowany w Podsumowaniu) oraz na potrzeby wewnętrznego systemu zarządzania ryzykiem również na bazie Kapitału Ekonomicznego i umieszczany w corocznym raporcie ORSA.

Środki zastosowane w celu oceny ryzyk w Spółce opisano w rozdziale dotyczącym systemu zarządzania ryzykiem. Środki te nie uległy zmianie w roku 2022.

C.1 RYZYKO AKTUARIALNE

Ryzyko śmiertelności

Ryzyko śmiertelności to ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia na życie. Ryzyko to wynika ze zmian poziomu lub zmian trendu współczynników umieralności. Może wynikać również z wahań zmienności współczynników umieralności, w przypadku gdy wzrost współczynników umieralności prowadzi do zwiększenia wartości tych zobowiązań, w tym związanych z ekstremalnymi lub wyjątkowymi zdarzeniami losowymi, takich jak katastrofy naturalne (np. powódź, huragan, trzęsienie ziemi) lub katastrofy spowodowane przez człowieka (np. katastrofa

komunikacyjna, katastrofa budowlana), wywołujące szkody wielkiej wartości lub kumulację szkód (ryzyko katastroficzne w ubezpieczeniach na życie).

Zarówno wzrost współczynników śmiertelności w długim okresie w ryzyku śmiertelności, jak i jednorazowa śmierć wielu ubezpieczonych w wyniku wyjątkowego zdarzenia losowego w ryzyku katastroficznym, oznaczają zakończenie w poszczególnych okresach większej liczby umów niż przewidywano przy wycenie produktu, portfela oraz przy tworzeniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Skutki takich zdarzeń dla wyceny portfela, a więc i środków własnych Spółki, można podzielić na dwa obszary:

- utrata przewidywanych przyszłych zysków z rozwiązywanych umów ubezpieczenia
- konieczność natychmiastowego wywiązania się z dodatkowych zobowiązań z tytułu śmierci ubezpieczonych, przekraczających najlepsze oszacowanie w tym zakresie, lub nawet poziom utrzymywanych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

W przypadku oferowanych przez Spółkę terminowych ubezpieczeń na życie, ubezpieczeń na życie i dożycie oraz ubezpieczeń posagowych w ramach linii biznesowych Pozostałe ubezpieczenia na życie oraz Ubezpieczenia z udziałem w zyskach, największe negatywne konsekwencje wynikają z konieczności wypłaty świadczeń z tytułu śmierci większej niż zakładano liczbie ubezpieczonych.

W przypadku ubezpieczeń na życie związanych z UFK w portfelu Spółki znajdują się umowy o różnym poziomie sumy na ryzyku, czyli dodatkowej kwoty, która jest wypłacana w przypadku śmierci ubezpieczonego (ponad aktualną wartość rachunku UFK). Poziom ten zmienia się w okresie obowiązywania umowy, a może zależeć m.in. od wieku ubezpieczonego, wpływającego na relację wysokości świadczenia z tytułu śmierci do wartości rachunku, różnicy między kwotową sumą ubezpieczenia a wartością rachunku, czy też wyników inwestycyjnych, które wpływają na wszystkie wartości określone w relacji do wartości rachunku. Umowy ubezpieczenia na życie jeżeli są związane z UFK (gr. III) stanowią zdecydowanie dominującą część portfela umów ubezpieczenia Spółki.

Spółka zarządza ryzykiem ubezpieczeń na życie poprzez:

- jak najwłaściwsze oszacowanie ryzyka ubezpieczeń na życie na etapie konstruowania produktu
- kontrolowanie jakości i jak najlepszej wyceny ryzyk przyjmowanych do portfela
- ograniczanie negatywnych skutków zdarzeń losowych poprzez właściwą likwidację szkód i reasekurację.

Ryzyko niezdolności do pracy i zachorowalności

Ryzyko niezdolności do pracy i zachorowalności jest zbliżone w swym charakterze do ryzyka śmiertelności, jest to ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia na życie z dodatkowymi ochronami z grupy piątej. Ryzyko to wynika ze zmian poziomu lub zmian trendu współczynników zachorowalności. Może wynikać również z wahań zmienności współczynników zachorowalności, w przypadku gdy wzrost współczynników zachorowalności prowadzi do zwiększenia wartości tych zobowiązań.

W przypadku oferowanych przez Spółkę dodatkowych ochron do oferowanych umów terminowych ubezpieczeń na życie, ubezpieczeń na życie i dożycie negatywne konsekwencje wynikają z konieczności wypłaty świadczeń z tytułu niezdolności do pracy i zachorowalności większej niż zakładano liczbie ubezpieczonych.

Spółka zarządza ryzykiem niezdolności do pracy i zachorowalności poprzez:

- jak najwłaściwsze oszacowanie ryzyka na etapie konstruowania produktu
- kontrolowanie jakości i jak najlepszej wyceny ryzyk przyjmowanych do portfela
- ograniczanie negatywnych skutków zdarzeń losowych poprzez właściwą likwidację szkód i reasekurację.

Ryzyko rezygnacji z umów

Ryzyko rezygnacji z umów w ubezpieczeniach na życie to ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań z tytułu umów ubezpieczenia na życie, wynikające ze zmian poziomu, zmian trendu lub wahań zmienności współczynników wypowiedzeń umów ubezpieczenia, odstąpień od umów ubezpieczenia, przedłużeń umów ubezpieczenia oraz wykupów ubezpieczenia.

Skutki rezygnacji ubezpieczającego z umowy ubezpieczenia dla wyceny portfela, a więc i środków własnych Spółki, wynikają z różnicy między kwotą zmniejszenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych i kwotą świadczenia wykupu, wypłacaną ubezpieczającemu.

Wycena ryzyka rezygnacji z umów dokonywana jest w sposób ilościowy. Wycena jest dokonywana odrębnie w ramach wyznaczania kapitałowego wymogu wypłacalności oraz kapitału ekonomicznego. Analiza portfela Spółki wykazała, że najbardziej praktycznym i wystarczająco skorelowanym nośnikiem ryzyka rezygnacji z umów jest obecna wartość przyszłych przepływów pieniężnych związanych z analizowanym portfelem.

Spółka zarządza ryzykiem rezygnacji z umów poprzez:

- identyfikację istotnych ryzyk w procesie rozwoju produktów przed wprowadzeniem produktu do oferty
- zwiększoną dbałość o właściwy dobór produktów do profilu klienta, dokładniejsze monitorowanie działań sprzedażowych dystrybutorów, kształtowanie oferty inwestycyjnej oraz edukowanie klientów ukierunkowane na poprawę ich wyników inwestycyjnych
- bieżącą kontrolę, tj. rozwój współczynników rezygnacji zarówno na całym portfelu umów, jak i dla poszczególnych produktów oraz dla poszczególnych dystrybutorów
- aktywne reagowanie na zidentyfikowane przypadki zwiększonych wykupów na części bądź całości portfela.

Portfel Spółki jest objęty umową reasekuracyjną stanowiącą technikę ograniczenia ryzyka aktuarialnego (ryzyka rezygnacji z umów). Zgodnie z postanowieniami umowy, reasekurator zobowiązany jest pokryć część strat w przypadku realizacji scenariusza masowej rezygnacji z umów. Zastosowana technika ograniczania ryzyka aktuarialnego jest monitorowana kwartalnie.

Ryzyko ponoszonych kosztów

Ryzyko ponoszonych kosztów to ryzyko straty lub niekorzystnej zmiany wartości zobowiązań ubezpieczeniowych, wynikające ze zmiany poziomu lub zmienności kosztów ponoszonych przy obsłudze umów ubezpieczenia. Ryzyko ponoszonych kosztów obsługi umów ubezpieczenia wylicza się przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości i obejmuje zdyskontowane przyszłe koszty utrzymania portfela umów czynnych.

Ekspozycja na ryzyko aktuarialne jest związana ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi, których wartość liczona rezerwami techniczno-ubezpieczeniowymi wyniosła 1 636 820 tys. zł i zostały opisane w punkcie D.2.

Spółka nie identyfikuje ryzyka koncentracji w odniesieniu do ryzyka aktuarialnego, ze względu na rodzaj prowadzonej działalności i nieistotny udział w portfelu ubezpieczeń grupowych. Ponadto, w przypadku ryzyka rezygnacji z umów, Spółka stosuje technikę ograniczania ryzyka poprzez reasekurację.

Spółka stosuje uproszczenie przy wyliczaniu wymogu kapitałowego dla ryzyka katastroficznego ubezpieczeń na życie, które jest szacowane w sposób polegający na przyjęciu założenia natychmiastowej śmierci 0,15% ubezpieczonych, co pociąga za sobą konieczność wypłaty 0,15% kwoty rezerw dla ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z UFK, powiększonej o sumę na ryzyku. Wartość ryzyka jest wyliczana jako 0,15% sumy na ryzyku na udziale własnym, powiększona o 0,15% wartości zdyskontowanych przyszłych zysków z portfela aktywnych polis.

Poniższa tabela prezentuje wyliczone wymogi kapitałowe na koniec roku 2022 oraz 2021, przy zastosowaniu formuły standardowej dla ryzyka aktuarialnego.

Tabela 7 Wymogi kapitałowe dla ryzyka aktuarialnego

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2022
Ryzyko śmierci	1 365	2 052
Ryzyko katastroficznego ubezpieczeń na życie	1 326	2 884
Ryzyko rezygnacji z umów	39 988	28 228
Ryzyko ponoszonych kosztów	16 666	18 366
Efekt dywersyfikacji	-8 387	-9 893
Ryzyko aktuarialne	50 958	41 637

Wartość ryzyka aktuarialnego spadła w roku 2022 w na skutek aktywnych działań podejmowanych przez Spółkę celem ograniczenia ryzyka rezygnacji z umów oraz w wyniku realizacji strategii rozwoju nowych linii biznesowych co pozwoliło uzyskać korzyści z dywersyfikacji.

Spółka do celów niniejszego sprawozdania wykonała analizy wrażliwości oraz analizy testu warunków skrajnych dla ryzyka aktuarialnego.

Tabela 8 Założenia i wyniki analiz wrażliwości

Założenia dotyczące analiz wrażliwości	Zmiana pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności (pp)
Wzrost kosztów działalności o 10%	-14,02
Spadek kosztów działalności o 10%	13,35
Wzrost umieralności o 10%	-0,57
Spadek umieralności o 10%	2,40
Wzrost liczby wykupów o 20%	8,81
Spadek liczby wykupów o 20%	-10,50

C.2 RYZYKO RYNKOWE

Ryzyko rynkowe związane jest z możliwością wystąpienia zdarzeń, mających wpływ na wartość środków własnych poprzez zmianę wartości posiadanych aktywów oraz raportowanych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do celów wypłacalności. W ramach ryzyk rynkowych wyróżnia się:

- **ryzyko stóp procentowych** dotyczące wszystkich aktywów i zobowiązań wrażliwych na zmiany struktury terminowej stóp procentowych. Materializacja tego ryzyka może oznaczać poniesienie straty związanej ze zmianą wyceny rynkowej lub wyceny z modelu składników aktywów lub zobowiązań. W szczególności zmiana wartości stóp procentowych może prowadzić do zmniejszenia wartości aktywów dłużnych Spółki.
- **ryzyko cen akcji** dotyczące wszystkich aktywów lub zobowiązań Spółki wrażliwych na zmiany rynkowych cen akcji lub wycen akcji z modelu, lub też na zmiany zmienności cen akcji. Materializacja tego ryzyka może oznaczać poniesienie straty związanej ze zmianą wyceny rynkowej lub wyceny z modelu poszczególnych składników aktywów lub pasywów. Ryzyko cen akcji obejmuje także ryzyko innych niż akcje instrumentów o charakterze udziałowym, będących składnikami bilansu Spółki.
- **ryzyko spreadu kredytowego** wynikające z wrażliwości wartości składników aktywów lub zobowiązań na zmiany poziomu spreadu kredytowego – marż kredytowych (premii za ryzyko kredytowe), uwzględnionych w wycenie poszczególnych składników aktywów lub zobowiązań
- **ryzyko walutowe** dotyczące wszystkich aktywów lub zobowiązań Spółki wrażliwych na zmiany poziomu lub zmienności kursów walutowych
- **ryzyko koncentracji** wynikające z braku właściwej dywersyfikacji portfela aktywów, lub ze zbyt dużej ekspozycji na ryzyko niewykonania zobowiązania przez pojedynczego emitenta instrumentów finansowych lub grupę powiązanych emitentów. Ryzyko obejmuje wyłącznie aktywa podlegające pozostałym ryzykom rynkowym.

Zarządzanie ryzykiem rynkowym oparte jest o proces monitoringu każdego z wyżej wymienionych ryzyk. Odpowiedzialności w ramach monitoringu, zarządzania i nadzoru nad ryzykiem rynkowym:

- Za nadzór nad monitoringiem ryzyka rynkowego odpowiada Komitet Inwestycyjny.
- Za zarządzanie inwestycjami w zakresie środków własnych odpowiada Komitet Inwestycyjny
- Za obszar inwestycji środków klientów odpowiada Departament Inwestycji i Rozwoju przy wsparciu Departamentu Skarbu i pod nadzorem Komitetu Inwestycyjnego.
- Komitet Inwestycyjny nadzoruje i opiniuje proces zarządzania ryzykiem rynkowym.

Spółka realizuje Strategię Inwestycji uchwaloną przez Radę Nadzorczą na kolejny rok, która spełnia wymagania wynikające z zasad ostrożnego inwestora, określonych w art. 276 Ustawy. Zgodnie z powyższą strategią utrzymywanie portfela inwestycyjnego w inwestycjach o stałym dochodzie (obligacje i lokaty terminowe) prowadzi do stabilnego i przewidywanego zwrotu z inwestycji.

Wartość aktywów finansowych stanowiących ekspozycję na ryzyko rynkowe na koniec 2022 roku wyniosła 1 851 036 tys. zł, wobec 2 141 179 tys. zł w 2021 r., z czego na ryzyku klienta 1 609 086 tys. zł, wobec 1 899 287 tys. zł w roku poprzednim.

Poniższa tabela prezentuje wyliczone wymogi kapitałowe na koniec roku 2021 oraz 2022 przy zastosowaniu formuły standardowej dla ryzyka rynkowego. Główną przyczyną spadku wymogów kapitałowych dla ryzyka rynkowego jest spadek ekspozycji całkowitej.

Tabela 9 Wymogi kapitałowe dla ryzyka rynkowego

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2022
Ryzyko stóp procentowych - szok górny	7 338	8 676
Ryzyko cen akcji	26 443	19 716
Ryzyko cen nieruchomości	612	450
Ryzyko spreadu kredytowego	3 988	3 955
Ryzyko koncentracji	14 297	12 211
Ryzyko walutowe	7 975	6 447
Efekt dywersyfikacji	-23 568	-21 317
Ryzyko rynkowe	37 085	30 138

Ryzyko rynkowe w roku 2022 spadło głównie za przyczyną ryzyka cen akcji, które zmniejszyło się ze względu na ograniczenie ekspozycji jak również symetrycznego dopasowania głębokości szoku na rynkach akcji szacowanego przez EIOPA w oparciu o sytuację na rynkach. Kontynuowanie cyklu podwyżek stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej zwiększyło zasięg ryzyka stóp procentowych lecz Spółka zawczasu ograniczyła ekspozycję na nie utrzymując je na poziomach satysfakcjonująco niskich. Fluktuacje ryzyka koncentracji są zjawiskiem przejściowym w umiarkowanym stopniu kontrybuującym do całości ryzyka rynkowego a ich zakres mieści się w dopuszczalnych przez Spółkę granicach.

W ramach procesu Własnej oceny ryzyka i wypłacalności (ORSA) Spółka okresowo przeprowadza badanie wrażliwości kapitałowego wymogu wypłacalności pod wpływem zmian egzogenicznych. Co więcej, w ramach procesu przeprowadza się analizy testów warunków skrajnych między innymi dla ryzyka rynkowego.

Tabela 10 Założenia i wyniki analiz wrażliwości dla ryzyka rynkowego

Założenia dotyczące analiz wrażliwości	Zmiana pokrycia kapitałowego wymogu wypłacalności (pp)
Spadek cen akcji o 25%	-0,99
Wzrost cen akcji o 25%	-3,57
Wzrost stopy procentowej o 100 bps	-3,83
Spadek stopy procentowej o 100 bps	3,71
Wzrost projekcji inflacji o 100 bps	-3,30
Spadek projekcji inflacji o 100 bps	5,06

Spółka nie zmieniła w roku 2022 środków służących ocenie ryzyka. Poziom ekspozycji oraz wymogów kapitałowych dla ryzyka rynkowego jest monitorowany kwartalnie. Spółka rozpoznaje koncentrację w zakresie ryzyka rynkowego, wynikającą z posiadania znacznej wartości aktywów związanych z portfelem UFK na polskim rynku kapitałowym.

C.3 RYZYKO KREDYTOWE

Ryzyko kredytowe związane jest z możliwością niewykonania zobowiązania przez kontrahenta wobec Spółki. Spółka rozpoznaje ryzyko kredytowe wobec partnerów biznesowych świadczących usługi

pośrednictwa ubezpieczeniowego, kontrahentów, reasekuratorów, banków obsługujących Spółkę oraz towarzystw funduszy inwestycyjnych.

Spółka zarządza ryzykiem kredytowym wobec partnerów biznesowych świadczących usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego poprzez własną ocenę wiarygodności finansowej danego pośrednika, monitorowanie bieżącego zadłużenia oraz wyznaczenie wewnętrznych indywidualnych limitów ekspozycji na ryzyko kredytowe wobec każdego partnera.

Lista banków obsługujących Spółkę jest opracowywana, uzgadniana i zatwierdzana corocznie w ramach Strategii Inwestycyjnej na dany rok. Strategia Inwestycyjna jest zatwierdzana przez Zarząd Spółki oraz Radę Nadzorczą.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe wobec towarzystw funduszy inwestycyjnych z tytułu transakcji sprzedaży jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych jest na bieżąco monitorowana i weryfikowana pod kątem zgodności ze zleconymi transakcjami.

Pozostałe ekspozycje na ryzyko kredytowe są na bieżąco monitorowane, jednak nie stanowią istotnej części ekspozycji.

Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka kredytowego odbywa się w ramach prac Komitetu Kredytowego oraz kwartalnych informacji do Zarządu, obejmujących wycenę i monitorowanie limitów ryzyka kredytowego.

Na koniec 2022 roku ryzyko kredytowe stanowiło marginalny udział w strukturze SCR. Zaalokowany wymóg ryzyka kredytowego nie przekraczał 1% SCR. W związku z tym Spółka nie przeprowadza analiz wrażliwości ani testów warunków skrajnych dla ryzyka kredytowego.

Spółka realizuje „zasadę ostrożnego inwestora” z zakresie ryzyka kredytowego poprzez dywersyfikację ekspozycji w bankach, zgodnie z limitami określonymi w strategii inwestycyjnej.

Poniższa tabela prezentuje wyliczone wymogi kapitałowe przy zastosowaniu formuły standardowej dla ryzyka kredytowego.

Tabela 11 Wymogi kapitałowe dla ryzyka kredytowego

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2022
Ryzyko ekspozycji typu 1	783	538
Ryzyko ekspozycji typu 2	3 218	1 118
Efekt dywersyfikacji	-161	-93
Ryzyko kredytowe	3 841	1 563

Spadek ryzyka kredytowego w 2022 roku wynika ze spadku należności od funduszy inwestycyjnych z tytułu transakcji zakupu i sprzedaży jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych w ekspozycji typu 2.

Procesy służące ocenie ryzyka kredytowego w Spółce zostały opisane w punkcie B.3 (System zarządzania ryzykiem). Spółka ocenia ryzyko jakościowo i ilościowo. Spółka nie przeprowadziła zmian środków służących ocenie ryzyka kredytowego. Koncentracja w odniesieniu do ryzyka kredytowego związana jest z ekspozycjami wobec banków. Udział największej ekspozycji wynosi 43% całkowitej ekspozycji.

C.4 RYZYKO PŁYNNOŚCI

Ryzyko płynności jest to możliwość niezrealizowania przez Spółkę lokat i innych aktywów w celu uregulowania swoich zobowiązań finansowych w momencie, gdy stają się one wymagalne.

Ryzyko płynności obejmuje wypłaty świadczeń dla klientów oraz wpłaty składek, płatności dla pośredników ubezpieczeniowych oraz firm inwestycyjnych, płatności podatkowe oraz wydatki związane z prowadzeniem działalności ubezpieczeniowej. Ryzyko płynności dotyczy również zmian kursów walutowych – wypłaty świadczeń oraz alokowanie aktywów związanych z UFK, lub aktywów własnych w walucie obcej.

Płynność długoterminowa jest określana w 3-letnim planie finansowym na podstawie oczekiwanych przepływów pieniężnych. Plan jest sporządzany corocznie a projekcja wykonywana jest z dokładnością miesięczną. Projekcja płynności jest weryfikowana i w razie potrzeby kalibrowana z częstotliwością kwartalną.

Krótkoterminowa płynność finansowa monitorowana jest codziennie na podstawie sald rachunków bankowych i bieżących przepływów pieniężnych.

Głównym źródłem koncentracji ryzyka jest liczba i wartość transakcji zakupu i sprzedaży jednostek uczestnictwa w jednym terminie, co skutkuje koniecznością zapłaty za zlecone transakcje nabycia zanim Spółka otrzyma środki z transakcji odkupienia. W praktyce Spółka zarządza ryzykiem poprzez bieżące monitorowanie przedmiotowych transakcji i środków na rachunkach bankowych oraz utrzymywanie wysokiego poziomu aktywów płynnych. Dowodem skuteczności techniki ograniczania ryzyka płynności jest z brak ujemnych sald na kontach bankowych.

Bazując na założeniach testów warunków skrajnych zdefiniowanych przez KNF (piąta najwyższa dzienna wypłata w ciągu ostatnich pięciu lat), Spółka przeprowadziła analizę, która wykazała, iż jest w stanie obsłużyć bieżące wypłaty ze środków utrzymywanych na rachunkach bankowych. Ze względu na wysoki udział aktywów płynnych Spółka nie przeprowadziła innych testów ryzyka (w tym testów wrażliwości).

Spółka oszacowała wartość bieżącą oczekiwanych zysków z przyszłych składek w wysokości 45 822 tys. zł wobec 6 012 tys. zł w 2021. Wartość ta została oszacowana poprzez symulację zachowania portfela w przyszłości przy założeniu granicy kontraktu w dniu bilansowym dla wszystkich umów z UFK w portfelu, tj. przy braku przypisu składki i odpowiadających jej przepływów pieniężnych po dniu bilansowym oraz pozostawieniu pozostałych założeń bez zmian. Znaczny wzrost wartości w stosunku do roku ubiegłego wynika ze zwiększającego się udziału innych niż z UFK ubezpieczeń w portfelu Spółki.

Spółka ocenia ryzyko płynności jakościowo, na podstawie ekspozycji oraz monitorowanych codziennie przepływów pieniężnych.

Ekspozycja na ryzyko płynności jest bezpośrednio związana z wypłatami świadczeń dla klientów oraz wpłatami składek, płatnościami dla pośredników ubezpieczeniowych oraz firm inwestycyjnych, płatnościami podatkowymi oraz wydatkami związanymi z prowadzeniem działalności ubezpieczeniowej. Ze względu na poziom zmienności przepływów Spółka utrzymuje wysoki poziom aktywów płynnych i tym samym ogranicza ryzyko płynności.

Spółka realizuje „zasady ostrożnego inwestora” w zakresie ryzyka płynności, lokując bufor płynnościowy (poziom aktywów dający możliwość dokonania zewnętrznego przelewu w ciągu jednego dnia) w depozyty krótkoterminowe oraz utrzymując środki na rachunkach bankowych i jednocześnie dywersyfikuje ekspozycje w bankach zgodnie z limitami określonymi w strategii inwestycyjnej.

Spółka identyfikuje ryzyko płynności wybranych UFK, które nie jest tożsame z ryzykiem płynności Spółki. W ramach portfela lokat na ryzyko klienta, obejmujących ogół Ubezpieczeniowych Funduszy Kapitałowych oferowanych przez Spółkę, wybrane UFK zaalokowały aktywa w instrumenty o ograniczonej płynności – certyfikaty inwestycyjne wybranych funduszy inwestycyjnych zamkniętych. Ryzyko płynności UFK ponoszą klienci Spółki, zgodnie z zasadami regulującymi funkcjonowanie produktów (ogólnych warunków ubezpieczenia, regulaminów funduszy oraz innych dokumentów regulujących warunki zawartych umów),

w ramach których wzmiankowane UFK zostały przez Spółkę zaoferowane. Szerszy opis sytuacji płynnościowej wybranych UFK znajduje się w sekcji A.1.7 dokumentu.

C.5 RYZYKO OPERACYJNE

Ryzyka operacyjne Spółki identyfikowane w ramach prowadzonej działalności są omawiane z właścicielami poszczególnych istotnych procesów biznesowych raz w roku. Raporty dotyczące ryzyk operacyjnych zawierają, poza wyceną jakościową, także opis kontroli skierowanych na ograniczanie poszczególnych ryzyk operacyjnych. W celu identyfikacji obszarów szczególnie wrażliwych na realizację ryzyka operacyjnego Spółka prowadzi bazę incydentów operacyjnych.

Spółka identyfikuje ryzyka operacyjne w następujących kategoriach (kategorie zgodne z wytycznymi grupy VIG, obowiązującymi w Spółce):

- Ryzyko ciągłości biznesu
- Ryzyko związane z kluczowymi stanowiskami
- Ryzyko niewłaściwych kwalifikacji lub liczby pracowników
- Ryzyko sprzętu i infrastruktury
- Ryzyko oprogramowania IT i bezpieczeństwa
- Ryzyko modeli i jakości danych
- Ryzyko rozwoju IT
- Ryzyko projektów
- Ryzyko prawne i zgodności z przepisami – prawo ubezpieczeniowe
- Ryzyko prawne i zgodności z przepisami – pozostałe regulacje prawne
- Ryzyko procesów i organizacji
- Ryzyko błędów ludzkich

Stosowane środki ograniczające ryzyko operacyjne (kontrole w procesach) to przede wszystkim: działanie zgodnie z ustalonymi procedurami, akceptacje i autoryzacje, uzgodnienia (w tym tzw. kontrola czterech oczu), kontrole dostępu, kontrola budżetu, zarządzanie projektami, szkolenia merytoryczne oraz ubezpieczenie. Monitorowanie skuteczności technik ograniczania ryzyka operacyjnego odbywa się w ramach raportowania poszczególnych ryzyk i incydentów operacyjnych oraz kwartalnych informacji do Zarządu, obejmujących wycenę i monitorowanie limitów ryzyka operacyjnego.

Ryzyko operacyjne na potrzeby wyznaczenia kapitałowego wymogu wypłacalności wyceniane jest zgodnie z formułą standardową i wynika głównie z poziomu kosztów (bez kosztów akwizycji) poniesionych w związku z działalnością związaną z umowami ubezpieczenia na życie z UFK (w ciągu poprzednich 12 miesięcy). Koszty te w 2022 roku wyniosły 28 809 tys. zł wobec 27 804 tys. zł w 2021 r.

Poniższa tabela prezentuje wyliczone wymogi kapitałowe przy zastosowaniu formuły standardowej dla ryzyka operacyjnego. Ze względu na niewysoki udział ryzyka operacyjnego w profilu ryzyka Spółka nie przeprowadza testów warunków skrajnych oraz testów wrażliwości dla tego ryzyka.

Spółka nie identyfikuje istotnych koncentracji ryzyka operacyjnego ze względu na rozproszenie procesów, a tym samym poszczególnych ryzyk operacyjnych, w ramach całej organizacji.

Tabela 12 Wymogi kapitałowe dla ryzyka operacyjnego

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2022
Ryzyko operacyjne	7 226	8 268

Wzrost ryzyka operacyjnego jest głównie spowodowany wzrostem komponentu ryzyka operacyjnego wyznaczonego w oparciu o składkę zarobioną.

Na potrzeby Kapitału Ekonomicznego Spółka przeprowadza pogłębione analizy ryzyka operacyjnego oparte na kilkudziesięciu skwantyfikowanych ryzykach. Wycena na bazie wewnętrznych analiz Spółki nieznacznie przewyższa rezultat uzyskany na podstawie wzoru zdefiniowanego w ramach formuły standardowej.

C.6 POZOSTAŁE ISTOTNE RYZYKA

Poza powyższymi ryzykami (w większości objętymi formułą standardową) Spółka identyfikuje w ramach własnej oceny ryzyk:

- **Ryzyko związane z wartościami wykupu** – ryzyko związane z wysokością wypłat z tytułu spraw spornych obecnych i przyszłych, przekraczających poziom najlepszego oszacowania ujętego w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych, zobowiązaniach warunkowych oraz innych zobowiązaniach. Spółka prowadzi działania mające na celu zmniejszenie rozmiaru ryzyka na etapie tworzenia produktów oraz na etapie obsługi portfela umów czynnych i rozwiązanych (obsługi wypłat świadczeń i reklamacji). Ekspozycja na ryzyko jest ściśle związana z poziomem przyszłych wartości wykupu, założonych przy ustalaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Spółka rozpatruje roszczenia klientów indywidualnie, jednak rozpoznaje również koncentrację ryzyka związaną z aktywnością kancelarii odszkodowawczych. W ramach założeń stosowanych przy wyliczaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych uwzględnia się współczynnik związany z wyższymi wartościami wykupu.
- **Ryzyko nowego biznesu** - ryzyko ujemnego wpływu nowego biznesu na środki własne, związane z odchyleniem od planowanego poziomu sprzedaży oraz zyskowności nowego biznesu. Ekspozycja ryzyka nowego biznesu jest związana z założonym w produktach poziomem sprzedaży i kosztów stałych. Spółka prowadzi działania mające na celu wzrost poziomu nowego biznesu, z uwzględnieniem modelu biznesowego opisanego w Podsumowaniu. Koncentracja ryzyka nowego biznesu jest rozpoznawana jako koncentracja sprzedaży u największych kontrahentów świadczących usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego.
- **Ryzyko obniżenia stopy zwrotu z aktywów** – Spółka rozpoznaje ryzyko obniżenia stopy zwrotu z aktywów w zarządzaniu na skutek zmian regulacyjnych oraz rynkowych polegających na zwiększeniu udziałów aktywów o niższej dochodowości w portfelu.
- **Ryzyko rezerw na sprawy sporne** - Ryzyko rezerw na sprawy sporne jest bezpośrednio związane z ryzykiem wyższych wartości wykupów i dotyczy polis już zamkniętych. Ryzyko to dotyczy sytuacji, w której na skutek pojawienia się na rynku większej liczby wyspecjalizowanych w dochodzeniu roszczeń od instytucji finansowych kancelarii prawnych, liczba roszczeń byłych klientów gwałtownie wzrośnie powodując niewystarczalność utworzonych rezerw.
- **Ryzyko zwrotu prowizji** - ryzyko związane z odchyleniem od planowanych zwrotów od pośredników, w związku z rozwiązaniem umów ubezpieczenia. Ryzyko, ze względu na zmienione modele prowizyjne, stosownie do wymogów regulacyjnych, nie osiąga poziomu materialnego dla Spółki. Ekspozycja na ryzyko zwrotu prowizji jest bezpośrednio zależna od wysokości oraz okresu wypłacanych prowizji. Koncentracja ryzyka zwrotu prowizji z tytułu rezygnacji z umów jest związana z ekspozycją na ryzyko dla największych kontrahentów świadczących usługi pośrednictwa ubezpieczeniowego.

- **Ryzyko reputacji** - ryzyko niekorzystnego rozwoju biznesu w związku z utratą reputacji Spółki. Ryzyko jest zarządzane przez Spółkę poprzez wewnętrzne procesy komunikacji oraz monitoring mediów. Ekspozycja na ryzyko reputacji jest związana z liczbą klientów. Koncentracja ryzyka reputacji jest umiarkowana.
- **Ryzyko strategiczne** - ryzyko niekorzystnego rozwoju biznesu, związane z niewłaściwymi decyzjami biznesowymi lub inwestycyjnymi Spółki, niewłaściwą komunikacją, czy niedostosowaniem zasobów do zmian sytuacji ekonomicznej lub zmian w otoczeniu biznesowym. Ryzyko strategiczne obejmuje także ryzyko polityczne zewnętrzne i wewnętrzne (np.: sankcje, zmiany prawa czy działania wojenne) oraz ryzyko „zarażenia” w grupie kapitałowej (problemy jednej spółki wpływające na inne podmioty w grupie kapitałowej). Ekspozycja na ryzyko strategiczne jest związana z wartością biznesu. Spółka rozpoznaje koncentrację ryzyka strategicznego w odniesieniu do zmian prawa dotyczącego umów ubezpieczenia na życie z UFK. W związku ze wybuchem wojny przeciw Ukrainie funkcja zarządzania ryzykiem Spółki dokonała analizy wpływu ww. sytuacji na bieżącą działalność Spółki oraz jej zdolność do kontynuacji działalności w dającej się przewidzieć przyszłości obejmującej okres trzyletni. Analiza wpływu potencjalnego konfliktu zbrojnego w bezpośrednim sąsiedztwie Rzeczypospolitej Polskiej na działalność operacyjną Spółki obejmowała m.in.:
 - ocenę sytuacji płynnościowej,
 - ocenę stabilności finansowania,
 - wypłacalność,
 - potencjalną utratę wartości aktywów finansowych i niefinansowych,
 - planowanie ciągłości działalności Spółki oraz jej kontrahentów,
 - potencjalną materializację ryzyk operacyjnych na skutek skoordynowanych ataków hakerskich na infrastrukturę teleinformatyczną Spółki,
 - ocenę ekspozycji portfela ubezpieczeń na zwiększoną umieralność,
 - potencjalne wprowadzenie stanu wyjątkowego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej
 - wpływ na przychody i koszty spółki z uwzględnieniem struktury produktowej i oferowanych ryzyk.

Zarząd ocenia, że ryzyko związane ze skutkami konfliktu zbrojnego w bezpośrednim sąsiedztwie Rzeczypospolitej Polskiej nie zagraża kontynuacji działalności Spółki w dającej się przewidzieć przyszłości tj. minimum 12 miesięcy od dnia sporządzenia sprawozdania finansowego oraz nie zagraża wypłacalności Spółki.

D. WYCENA DO CELÓW WYPŁACALNOŚCI

Wycena aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe do wartości godziwej (na podstawie art. 223 Ustawy) wymaga podejścia ekonomicznego oraz spójnego z informacjami z rynku. Zgodnie z wynikającym z systemu Wypłacalność II podejściem opartym na ryzyku, wyceniając pozycje bilansowe na podstawie wartości ekonomicznej Spółka uwzględnia ryzyka wynikające z konkretnej pozycji bilansowej z wykorzystaniem założeń, których użyliby uczestnicy rynku wyceniając dany składnik aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.

Spółka wycenia aktywa w wartości godziwej, tj. w kwocie za jaką na warunkach rynkowych aktywa te mogłyby zostać wymienione pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Na potrzeby systemu Wypłacalność II Spółka dokonuje wyceny składników aktywów według kwoty, którą

można byłoby otrzymać z transakcji sprzedaży składnika aktywów przeprowadzonej między niezależnymi, dobrze poinformowanymi uczestnikami.

Spółka wycenia zobowiązania inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe w wartości godziwej, tj. w kwocie, za jaką na warunkach rynkowych mogłyby zostać przeniesione lub rozliczone pomiędzy zainteresowanymi i dobrze poinformowanymi stronami transakcji. Przy wycenie zobowiązań nie dokonuje się dostosowań w celu uwzględnienia własnej zdolności kredytowej Spółki.

O ile obowiązek wyceny wynika z przepisów powszechnych, bądź stosownych uregulowań mających zastosowanie do działalności, Spółka stosuje następującą hierarchię zasad wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe:

- zastosowanie wyceny według cen rynkowych, notowanych na aktywnych rynkach dla takich samych lub podobnych aktywów lub zobowiązań
- w przypadku, gdy nie jest możliwe zastosowanie wyceny według cen rynkowych, notowanych na aktywnych rynkach dla tych samych aktywów lub zobowiązań, przyjmuje się ceny notowane na aktywnych rynkach dla podobnych aktywów i zobowiązań, skorygowanych w celu odzwierciedlenia istniejących różnic
- jeśli nie są dostępne ceny notowane na aktywnych rynkach, stosuje się techniki wyceny według modelu (mark-to-model), stanowiące alternatywne metody wyceny, w których ceny są ustalone na podstawie porównania, ekstrapolacji lub obliczone w inny sposób, w miarę możliwości na podstawie danych rynkowych. Przy wycenie wykorzystuje się w jak największym stopniu odpowiednie obserwowalne dane wejściowe oraz dane rynkowe, polegające w jak najmniejszym stopniu na danych specyficznych dla Spółki, minimalizując wykorzystanie nieobserwowalnych danych wejściowych

Notowane ceny rynkowe są ustalane na podstawie danych pochodzących z aktywnego rynku. Za aktywny rynek uznaje się rynek spełniający łącznie następujące kryteria:

- 1) instrumenty będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne
- 2) zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy
- 3) ceny są podawane do publicznej wiadomości.

Jako źródło wycen Spółka stosuje zewnętrzny serwis informacyjny Bloomberg.

Opisane poniżej zasady wyceny aktywów i zobowiązań na potrzeby sprawozdania finansowego są zgodne z Krajowymi Standardami Rachunkowości, określonymi w ustawie z 19 września 1994 roku o rachunkowości (t.j. Dz.U. z 2023 roku, poz. 120) („Ustawa o rachunkowości”) oraz z wydanymi na jej podstawie aktami wykonawczymi, m.in.:

- Rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 kwietnia 2016 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości zakładów ubezpieczeń i zakładów reasekuracji (Dz.U. z 2016 roku, poz. 562) („rozporządzenie w sprawie szczególnych zasad rachunkowości”)
- Rozporządzeniem Ministra Finansów z 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (t.j. Dz.U. z 2017 roku, poz. 277).

W sprawach nieuregulowanych w Ustawie o rachunkowości oraz wydanych na jej podstawie aktach wykonawczych Spółka stosuje odpowiednio Krajowe Standardy Rachunkowości lub Międzynarodowe Standardy Sprawozdawczości Finansowej.

Opisane powyżej zasady wyceny aktywów i zobowiązań na potrzeby systemu Wyłączalność II zostały sporządzone zgodnie z przepisami:

- 1) Ustawy
- 2) Rozporządzenia
- 3) Wytycznych w sprawie wyceny rezerw techniczno-ubezpieczeniowych (EIOPA-BoS-14/166 PL) opublikowanych 2 lutego 2015 roku oraz Wytycznych KNF dotyczących procesu tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych
- 4) Wytycznych w sprawie ujmowania oraz wyceny aktywów i zobowiązań innych niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe (EIOPA-BoS-15/113 PL) opublikowanych 14 września 2015 roku
- 5) Rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/2452 z dnia 2 grudnia 2015 roku, ustanawiającego wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do procedur, formatów i wzorów formularzy dotyczących sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej zgodnie z Dyrektywą
- 6) Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej nr 16 (MSSF 16) dotyczącego leasingu, zatwierdzonego przez Unię Europejską 9 listopada 2017 roku. MSSF 16 obowiązuje spółki raportujące oraz sporządzające sprawozdania finansowe według MSR/MSSF dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się od 1 stycznia 2019 roku, które użytkują aktywa w oparciu o umowy dzierżawy, najmu lub leasingu oraz inne umowy o świadczeniu usług, gdy wynajmujący posiada prawo do kierowania danym składnikiem.

Sprawozdanie zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości, obejmującej okres nie krótszy niż jeden rok od dnia bilansowego. Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania na temat wypłacalności i kondycji finansowej istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuacji działalności przez Spółkę w dającej się przewidzieć przyszłości, na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania, bądź istotnego ograniczenia przez nią dotychczasowej działalności.

W związku z poniesionymi w latach ubiegłych stratami bilansowymi według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku, Spółka wykazała skumulowaną stratę, która przewyższyła sumę kapitałów zapasowego i rezerwowych oraz 1/3 kapitału zakładowego. Ze względu na powyższe, Zarząd Spółki zwołał **20 marca 2023** roku Walne Zgromadzenie Spółki, celem podjęcia uchwały o dalszym istnieniu Spółki, zgodnie z wymogami art. 397 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (tj. Dz.U. z 2022 roku, poz. 1467 t.j.) W dniu 20 marca 2023 roku Walne Zgromadzenie Spółki podjęło uchwałę o dalszym istnieniu Spółki.

W 2022 roku kapitał podstawowy Spółki wyniósł 141 milionów zł i nie uległ zmianie w stosunku do 2021 roku.

Szczegółowe zasady wyceny aktywów i zobowiązań zgodnie z zasadami Dyrektywy zostały opisane poniżej w kolejnych punktach. Zaprezentowane zostały również korekty między podstawami, metodami i założeniami stosowanymi przy wyżej wymienionej wycenie, a stosowanymi dla celów sprawozdawczości finansowej. Osobno zostały zaprezentowane alternatywne metody wyceny w punkcie D.4.

Na potrzeby niniejszego sprawozdania Spółka uważa informację za istotną, jeżeli jej pominięcie lub zniekształcenie może wpłynąć na decyzje gospodarcze podejmowane przez użytkowników. Istotność informacji zależy od kwoty pozycji lub od potencjalnego skutku błędu, ocenianego w danych okolicznościach w wypadku pominięcia lub zniekształcenia tej pozycji. Istotność stanowi zatem próg bądź granicę, a nie zasadniczą cechę, jaką muszą posiadać dane informacje, aby były użyteczne.

W roku sprawozdawczym Spółka nie dokonywała zmian w zasadach wyceny w porównaniu do okresu poprzedniego.

D.1 AKTYWA

Informacje o wartości aktywów, opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie dla celów systemu Wyłatalność II.

Poniżej (Tabela 14) zaprezentowano zestawienie poszczególnych pozycji wartości bilansowej według systemu Wyłatalność II, w porównaniu do wartości bilansowej według sprawozdania finansowego wraz ze wskazaniem różnic (korekt). Zestawienie uwzględnia stan na koniec roku 2022.

W przypadku wystąpienia różnic omówiono poszczególne elementy, wpływające na odmienne sposoby wyceny. Wartości odpowiednich pozycji bilansu według sprawozdania finansowego zostały zaprezentowane zgodnie z zasadami prezentacji obowiązującymi w bilansie dla systemu Wyłatalność II.

W niniejszym rozdziale nie są omawiane pozycje aktywów wykazujące wartości zerowe zarówno dla celów sprawozdawczości finansowej, jak i systemu Wyłatalność II.

Tabela 13 Wartość różnic pomiędzy wyceną aktywów w sprawozdaniu finansowym a wyceną aktywów dla celów systemu wypłacalność II

	Wartość bilansowa wg sprawozdania finansowego**	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Korekta
Aktywowane koszty akwizycji	42 495	-	42 495
Wartości niematerialne i prawne	2 962	-	2 962
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20 910	22 400	- 1 490
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	1 943	4 243	- 2 299
Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	192 576	192 251	325*
<i>w tym: Udziały w jednostkach powiązanych, w tym udziały kapitałowe</i>	625	299	326*
<i>w tym: Obligacje państwowe</i>	156 248	156 501	- 253*
<i>w tym: Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania</i>	1 359	104	1 255*
<i>w tym: Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych</i>	34 344	35 346	- 1 003*
Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	1 609 087	1 609 086	1*
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań	349	-	1 517
<i>w tym UFK</i>	183	-	505
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	5 222	-	5 222
Należności z tytułu reasekuracji biernej	199	199	-
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	7 454	7 454	-
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	17 192	16 921	271
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	597	-	597

* Korekta prezentacyjna pomiędzy kategoriami aktywów

**Wartości odpowiednich pozycji bilansu sporządzonego wg sprawozdania finansowego, dopasowane do pozycji bilansu ekonomicznego

Wyjaśnienie różnic między założeniami stosowanymi do wyceny dla celów systemu Wypłacalność II a założeniami stosowanymi do wyceny na potrzeby sprawozdań finansowych.

Aktywowane koszty akwizycji

Zgodnie z zasadami rachunkowości odroczeniu w czasie podlegają koszty prowizji za zawarcie umów ubezpieczenia, z wyłączeniem produktów ze składką jednorazową z grupy 3. Koszty prowizji rozkładane są w czasie na okres maksymalnie sześciu lat, nie dłużej jednak niż do końca okresu ubezpieczenia dla produktów z grupy 3, oraz na cały okres trwania umowy dla pozostałych grup ubezpieczeń. Zgodnie z systemem Wypłacalność II aktywowane koszty akwizycji wykazane zostały w wartości zerowej.

Wartości niematerialne i prawne

Wartości niematerialne i prawne stanowią nabyte przez Spółkę prawa majątkowe, nadające się do gospodarczego wykorzystania, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby Spółki. Prawa te zaliczane są do aktywów trwałych. W szczególności wartościami niematerialnymi i prawnymi są: autorskie prawa majątkowe, licencje, patenty, znaki towarowe, prawa do zdjęć, programy komputerowe (jako licencje lub majątkowe prawa autorskie).

Zgodnie z zasadami rachunkowości, wartości niematerialne i prawne są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki. Wartości niematerialne i prawne są wyceniane według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonego o odpis amortyzacyjny i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Wartości niematerialne i prawne są amortyzowane liniowo, w okresie opowiadającym przewidywanemu okresowi ich użyteczności ekonomicznej. Zgodnie z systemem Wypłacalność II wykazane zostały w wartości zerowej.

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny

Rzeczowe aktywa trwałe stanowią aktywa przeznaczone do używania na potrzeby Spółki i wykorzystywane na użytek własny, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok. Zaliczane są do aktywów trwałych. Zgodnie z art. 9 Rozporządzenia Spółka zastosowała standard MSSF 16 do wyceny umowy najmu określonej powierzchni biurowej oraz najem sprzętu biurowego niepodlegający zwolnieniu aktywów o niskiej wartości do rzeczowych aktywów trwałych. Celem standardu MSSF 16 jest odróżnienie umowy Leasingu od umowy świadczenia usług, a kryterium odróżniającym te umowy jest zdolność wynajmującego do sprawowania kontroli nad składnikiem aktywów, będącym przedmiotem leasingu.

Kontrakt stanowi umowę leasingu lub zawiera element leasingu, jeżeli daje wynajmującemu prawo kontroli do wykorzystywania składnika aktywów w wyznaczonym okresie, w zamian za zapłatę. Kontrola następuje, jeżeli wynajmujący ma:

- prawo do zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych, płynących z wykorzystywania zidentyfikowanego składnika aktywów oraz
- prawo decydowania o wykorzystywaniu tego składnika.

Standard MSSF 16 definiuje aktywo trwałe w którym umowa lub jej część przekazuje prawo do kontroli użytkowania podstawowego składnika aktywów umowy przez dany okres w zamian za wynagrodzenie dla których okres użyteczności przekracza 12 miesięcy. Spółka jako leasingobiorca rozpoznaje aktywa z tytułu prawa do użytkowania RoA (right-of-use asset). W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II, w myśl zapisów art. 9 Rozporządzenia, umowy najmu zostały wycenione zgodnie z MSSF 16.

Zgodnie z zasadami rachunkowości nieruchomości, maszyny i wyposażenie są rozpoznawane, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości spowodują one wpływ korzyści ekonomicznych do Spółki. Ich wartość jest wyceniana według ceny nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne

i odpisy z tytułu trwałej utraty wartości. Nieruchomości, maszyny i wyposażenie są amortyzowane liniowo w okresie odpowiadającym przewidywanemu okresowi ich użyteczności ekonomicznej. W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłącalność II zostały wycenione w przewidywanej wartości rynkowej. Środki transportu wycenia się w wartości rynkowej na podstawie ostatniej wyceny ubezpieczyciela. Zespoły komputerowe wycenia się według wartości godziwej, jednakże biorąc pod uwagę istotność przyjmuje się uproszczony model wyceny polegający na przyjęciu wartości księgowej netto na dzień bilansowy. Urządzenia techniczne, narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, inwestycje w obce środki trwałe zostały zaprezentowane w wartości zerowej według wyceny zgodnej z systemem Wyłącalność II, natomiast środki transportu, zostały wycenione według metody alternatywnej, zgodnej z systemem Wyłącalność II, tj. opisanej w punkcie D.4.

Lokaty (inne niż aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i dla ubezpieczeń na życie związanych z UFK)

Aktywa te obejmują: akcje i udziały nienotowane, obligacje państwowe, jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania oraz depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych.

- **Obligacje państwowe** dla celów sprawozdawczości finansowej Spółka wycenia według wartości godziwej, co wynika z klasyfikacji obligacji państwowych do kategorii aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Na potrzeby systemu Wyłącalność II obligacje państwowe klasyfikowane są do kategorii aktywów wycenianych według cen rynkowych notowanych na aktywnych rynkach. Za aktywny uznaje się rynek spełniający łącznie następujące kryteria: instrumenty będące przedmiotem obrotu na rynku są jednorodne, zazwyczaj w każdym czasie występują zainteresowani nabywcy i sprzedawcy, a ceny podane są do publicznej wiadomości. Za aktywny uznaje się również rynek, jeżeli kwotowane ceny są łatwo i regularnie dostępne z giełdy, od dealera, brokera, grupy branżowej, instytucji usługowej lub uprawnionej do wydawania regulacji, a ceny te reprezentują aktualne i regularnie występujące na rynku transakcje zawierane bezpośrednio pomiędzy stronami. Jako źródło wycen Spółka stosuje zewnętrzny serwis informacyjny Bloomberg, w związku z czym nie jest zasadne przeprowadzenie dodatkowych korekt pomiędzy bilansem sporządzonym dla celów sprawozdawczości finansowej oraz bilansem zgodnym z systemem Wyłącalność II.

- **Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania** dla celów sprawozdawczości finansowej zostały ujęte według wartości godziwej, ustalonej na podstawie wycen publikowanych lub dostarczanych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych. W przypadku danych publikowanych, Spółka wykorzystuje zewnętrzny serwis informacyjny Bloomberg do uzyskania informacji o bieżących notowaniach. W przypadku danych niepublikowanych przez serwis informacyjny Bloomberg, Spółka wykorzystuje dane dostarczone przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych zarządzające danym funduszem inwestycyjnym. W przypadku zidentyfikowania po dniu wyceny zmiany ceny, zastosowanej na dany dzień wyceny, Spółka dokonuje stosownej korekty. W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłącalność II wykazywane są jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania według wartości godziwej, w związku z czym nie jest zasadne przeprowadzenie dodatkowych korekt. Na dzień 31 grudnia 2022 roku i na dzień sporządzenia sprawozdania dla celów systemu Wyłącalność nie wystąpiły korekty wartości godziwej.

- **Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych** są prezentowane dla celów sprawozdawczości finansowej w wartości depozytu wraz z zarachowanymi odsetkami. W bilansie zgodnym z systemem Wypłacalność II zostały wycenione według wartości godziwej, przy zastosowaniu uproszczenia polegającego na wyznaczeniu wartości godziwej tych aktywów, rozumianej jako wartość nominalna powiększona o liniowo naliczone odsetki. Wyceny dla celów sprawozdawczości finansowej i dla celów systemu Wypłacalność II są równe.

Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z UFK

Aktywa te zostały ujęte według wartości godziwej, ustalonej na podstawie wycen publikowanych lub dostarczanych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych, dokonywanych przez towarzystwa w odniesieniu do wartości aktywów netto funduszu. W przypadku danych publikowanych, Spółka wykorzystuje zewnętrzny serwis informacyjny Bloomberg do uzyskania informacji o bieżących notowaniach. W przypadku danych niepublikowanych przez zewnętrzny serwis informacyjny Bloomberg, Spółka wykorzystuje dane dostarczone przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych zarządzające danym funduszem inwestycyjnym. W przypadku zidentyfikowania po dniu wyceny zmiany ceny, zastosowanej na dany dzień wyceny, Spółka dokonuje stosownej korekty. W przypadkach braku publikacji ceny jednostki bądź certyfikatu inwestycyjnego Spółka dokonuje alternatywnej metody wyceny.

Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń

Dla celów sprawozdawczości finansowej Spółka wycenia kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z umów ubezpieczenia, wyliczając składkę reasekuracyjną dla każdej umowy ubezpieczenia, obejmując ryzyka zdefiniowane w umowach. Sposób wyliczenia składki, przyjęty okres raportowy oraz częstotliwość obliczeń są zgodne z postanowieniami umów ubezpieczenia. Wyliczenia obejmują wszystkie umowy ubezpieczenia, które były aktywne w danym okresie raportowym. W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II zostały zaprezentowane po stronie aktywów, w wartości będącej sumą zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu realizacji zawartych umów reasekuracji. Przepływy te oszacowane zostały z uwzględnieniem założeń ekonomicznych i operacyjnych, wyznaczonych zgodnie z zasadą najlepszego oszacowania. Oszacowanie przeprowadza się łącznie z kalkulacją rezerw techniczno-ubezpieczeniowych. Prezentacja kwot należnych z umów reasekuracji w bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II odpowiada charakterowi ryzyka i technicznej podstawie tworzenia rezerw, a nie jedynie formalnej stronie umowy ubezpieczenia.

Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych

Dla celów sprawozdawczości finansowej Spółka wykazuje należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych w kwocie wymaganej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności, tj. pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości. Należności te w bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II zostały wykazane w wartości zerowej. Należności od pośredników ubezpieczeniowych są uwzględnione w kalkulacji najlepszego oszacowania (BEL).

Pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji)

Dla celów sprawozdawczości finansowej Spółka wykazuje pozostałe należności (handlowe, inne niż z tytułu ubezpieczeń i reasekuracji) w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności, tj. pomniejszonej o odpisy aktualizujące z tytułu trwałej utraty wartości. Do pozostałych należności, o których mowa w niniejszym akapicie, zalicza się kwoty należne od pracowników, innych kontrahentów oraz podmiotów publiczno-prawnych. W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II pozostałe należności zostały zaprezentowane w wartości godziwej, rozumianej jako wymaganej do zapłaty. Kierując się zasadą istotności Spółka nie uwzględnia wpływu dyskonta ze względu na rozmiar prezentowanego aktywa oraz jego krótkoterminowy charakter.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla celów sprawozdawczości finansowej oraz dla potrzeb systemu Wypłacalność II Spółka zalicza do kategorii środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych środki w kasie oraz środki na bieżących rachunkach bankowych. Środki, o których mowa powyżej wyceniane są według wartości nominalnej, ponieważ są powszechnie wykorzystywane do dokonywania płatności oraz mogą być na żądanie wymieniane na gotówkę. Z uwagi na krótkoterminowy charakter aktywa, wpływ dyskonta jest niematerialny. W sprawozdaniu sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II nie zostały uwzględnione środki na rachunku bankowym przeznaczone dla Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych, ze względu na ograniczenia w ich dysponowaniu.

Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)

Pozostałe aktywa obejmują wszystkie aktywa nieuwzględnione w pozycjach bilansu, w skład w których wchodzi w szczególności międzyokresowe rozliczenia przychodów. Dla celów sprawozdawczości finansowej oraz dla zapewnienia zasady współmierności przychodów i kosztów dla danego okresu sprawozdawczego, rozliczenia międzyokresowe wykazuje się w aktywach bilansu danego okresu sprawozdawczego. Aktywa te na dzień bilansowy zostały wycenione w wartości nominalnej. W sprawozdaniu zgodnie z systemem Wypłacalność II są wycenione w wartości zerowej. Należne przychody z tytułu świadczeń dodatkowych za posiadanie jednostek uczestnictwa i certyfikatów inwestycyjnych oraz niezrealizowane obciążenia ponoszone przez ubezpieczających w ramach umów ubezpieczenia zostały uwzględnione w kalkulacji najlepszego oszacowania (BEL).

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II, aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się na podstawie różnic przejściowych między wartością aktywów i zobowiązań ustaloną na potrzeby bilansu ekonomicznego, a i ich wartością podatkową. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się w kwocie, jaka według przewidywań zmniejszy w przyszłości zobowiązanie z tytułu podatku dochodowego lub będzie podlegać zwrotowi, w razie zaistnienia ujemnych różnic przejściowych lub w związku ze stratą podatkową możliwą do odliczenia od dochodu w przyszłości.

Wartość bilansowa aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy pod kątem utraty wartości. Jeżeli przestało być prawdopodobne, że w przyszłości zostanie osiągnięta podstawa opodatkowania pozwalająca na potrącenie ujemnych różnic przejściowych i odliczenie strat podatkowych, wartość bilansowa aktywów podlega stosownemu obniżeniu.

Głównymi składnikami aktywów z tytułu odroczonego podatku są: rezerwy na świadczenia emerytalne i inne świadczenia pracownicze, rezerwy na sprawy sporne, niezrealizowana strata na lokatach.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłącalność II rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego jest ustalana na podstawie różnic przejściowych między wartością aktywów i zobowiązań ustaloną na potrzeby bilansu ekonomicznego, a ich wartością podatkową.

Rezerwę z tytułu odroczonego podatku dochodowego tworzy się w wysokości kwoty podatku dochodowego, należnego w przypadku wystąpienia dodatnich różnic przejściowych, które spowodują zwiększenie przyszłej podstawy opodatkowania. Spółka ustala rezerwę z tytułu odroczonego podatku na podstawie różnic przejściowych wynikających z m.in. niezrealizowanego zysku z lokat, odroczonego kosztów akwizycji, należnych przychodów z tytułu świadczeń dodatkowych za posiadanie jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych i certyfikatów inwestycyjnych.

Wysokość aktywów i zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego ustala się przy uwzględnieniu stawek podatku dochodowego obowiązujących w roku powstania obowiązku podatkowego.

Spółka kalkuluje podatek odroczony w przypadku każdej różnicy przejściowej pomiędzy bilansem sporządzonym zgodnie z systemem Wyłącalność II (prezentującym wartość rynkową) a sprawozdaniem finansowym przedstawiającym podstawę podatkową.

Tabela 14 Porównanie wartości bilansowych dla celów rachunkowości oraz do celów systemu wyłącalność II

	Wartość bilansowa wg sprawozdania finansowego*	Wartość bilansowa wg Wyłącalność II
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	20 910	22 400
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	14 427	32 764

*Wartości odpowiednich pozycji bilansu sporządzonego wg sprawozdania finansowego dopasowane do pozycji bilansu ekonomicznego

W bilansie zgodnym z systemem Wyłącalność II rezerwa i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego nie są kompensowane. Prezentowane są one w bilansie rozdzielnie w aktywach i zobowiązaniach.

D.2 REZERWY TECHNICZNO-UBEZPIECZENIOWE

Zgodnie z art. 80 Dyrektywy i art. 232 Ustawy, przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Spółka dokonała segmentacji swoich zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych na jednolite grupy ryzyka, w podziale na linie biznesowe.

Zobowiązania ubezpieczeniowe i reasekuracyjne rozważane są w zakresie dwóch linii biznesowych:

1. Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym (UFK),
2. Pozostałe ubezpieczenia na życie.

Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe tworzone są w kwocie, którą Spółka musiałaby zapłacić, gdyby miała natychmiast przenieść swoje zobowiązania z tytułu umów ubezpieczenia do innego zakładu ubezpieczeń.

Na podstawie art. 77 ust. 1 Dyrektywy i art. 225 ust. 1 Ustawy wartość rezerw techniczno-ubezpieceniowych dla celów systemu Wyfalcność II stanowi sumę najlepszego oszacowania oraz marginesu ryzyka.

Spółka oblicza najlepsze oszacowanie i margines ryzyka oddzielnie. Poniższa tabela prezentuje poszczególne pozycje rezerw techniczno-ubezpieceniowych, wyliczonych zgodnie z systemem Wyfalcność II. Spółka wyodrębniła dane dotyczące istotnej linii biznesowej, tj. linii obejmującej ubezpieczenia na życie z UFK.

Tabela 15 Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2022
Najlepsze oszacowanie	1 920 846	1 636 820
<i>w tym UFK</i>	1 919 126	1 659 908
Margines ryzyka	19 470	16 146
<i>w tym UFK</i>	18 979	13 500
Razem rezerwy techniczno-ubezpieceniowe	1 940 316	1 652 966
<i>w tym UFK</i>	1 938 105	1 673 408

D.2.1 NAJLEPSZE OSZACOWANIE

Zgodnie z art. 77 ust. 2 Dyrektywy i art. 225 ust. 2 Ustawy Spółka wyznacza rezerwy na podstawie najlepszego oszacowania, które jest równe oczekiwanej wartości obecnej przyszłych przepływów pieniężnych, ważonych prawdopodobieństwem ich realizacji, obliczonej przy zastosowaniu odpowiedniej struktury terminowej stopy procentowej wolnej od ryzyka. Obliczenie najlepszego oszacowania jest dokonywane na podstawie aktualnych i wiarygodnych informacji i realistycznych założeń. Prognozy przepływów pieniężnych stosowane w obliczeniu najlepszego oszacowania uwzględniają wpływy i wypływy pieniężne wymagane do rozliczenia zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji w okresie trwania tych zobowiązań. Najlepsze oszacowanie oblicza się w wysokości brutto, bez pomniejszania o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych.

W roku 2020 Spółka stosując się do wspomnianego w pkt C.1 stanowiska UKNF, zdecydowała o zmianie metody określania granicy umowy. Granica umowy zdefiniowana jest w art. 18 Rozporządzenia. Określa ona moment, od którego zakład ubezpieczeń nie uwzględnia w prognozach przyszłych składek ani innych związanych z nimi przepływów pieniężnych. Zmiana metody polegała na zaostreniu kryteriów uznawania skutków ekonomicznych ujętych w umowach świadczeń i gwarancji za zauważalne, zgodnie z formułą przedstawioną przez UKNF. Przed zmianą Spółka uznawała świadczenia i gwarancje w większości umów za zauważalne i przypisywała im granicę na koniec okresu ubezpieczenia lub na koniec okresu obowiązkowego opłacania składek. W związku z zastosowaniem formuły przedstawionej przez UKNF wszystkim umowom ze składką płaconą regularnie z grupy 3 przypisana została granica na dzień wyceny. W efekcie Spółka nie uwzględnia w prognozach przyszłych składek z umów z grupy 3 ani innych związanych z nimi przepływów pieniężnych. Podejście to było kontynuowane w 2022 roku.

Projekcje pieniężne mają charakter deterministyczny. Wartość gwarancji finansowej i opcji umownych jest wyceniana zgodnie z deterministycznym scenariuszem. Jest to podejście uproszczone, które adresuje fakt niematerialności gwarancji finansowych i opcji umownych zawartych w portfelu.

Przepływy pieniężne projektowane są w polskich złotych. W szczególności jednostki UFK nominowane są w złotych polskich. Oznacza to, że wartość funduszu, który inwestuje na rynkach zagranicznych i wycena

jego jednostek odbywa się w walucie, na dzień bilansowy rozpoznawany jest w złotych polskich. Przeliczenie waluty odbywa na zasadach określonych w stosownych regulaminach UFK.

Zgodnie z art. 78 i 79 Dyrektywy oraz art. 231 Ustawy Spółka przy ustalaniu wartości rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dodatkowo uwzględnia:

1. wszystkie wydatki, jakie zostaną poniesione w związku z obsługą zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych
2. inflację, w tym inflację dotyczącą kosztów i roszczeń ubezpieczeniowych
3. wszystkie płatności na rzecz ubezpieczających i beneficjentów, w tym przyszłe premie uznaniowe, których zakłady ubezpieczeń i zakłady reasekuracji zamierzają dokonywać, bez względu na to, czy płatności te są zagwarantowane umownie, czy nie, chyba że płatności te wchodzą w zakres wynikający z art. 91 ust. 2 Dyrektywy i art. 244 Ustawy
4. wartość gwarancji finansowych i opcji umownych zawartych w umowach ubezpieczenia i umowach reasekuracji.

Spółka stosuje pośrednią metodę obliczenia najlepszego oszacowania. Najlepsze oszacowanie zdefiniowane jest jako suma wartości opcji i gwarancji oraz różnicy pomiędzy wartością rezerw techniczno-ubezpieczeniowych utworzonych dla celów rachunkowości, a wartością obecną przyszłych zysków generowanych przez portfel umów ubezpieczenia aktywnych na dzień bilansowy.

Na wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych składają się wymienione poniżej rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe. Rezerwy te zostały utworzone zgodnie z Regulaminem tworzenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych na potrzeby systemu Wyfalcność II, według wymogów statutowych określonych na potrzeby rachunkowości:

1. rezerwa ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający

Rezerwa ubezpieczeń na życie jeżeli ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający tworzona jest w wysokości wartości lokaty dokonanej zgodnie z postanowieniami zawartych umów ubezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań wynikających z decyzji zobowiązującej Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 15 marca 2016 r oraz porozumienia zawartego z Prezesem Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z 19 grudnia 2016 r.).

2. rezerwa ubezpieczeń na życie

W skład rezerwy ubezpieczeń na życie wchodzi następujące elementy:

- 1) rezerwa na tymczasowo udzielaną ochronę ubezpieczeniową
- 2) rezerwa Life Contingency ¹
- 3) rezerwa na niealokowaną składkę
- 4) rezerwa na dodatkowe roszczenia klientów
- 5) rezerwa matematyczna

Rezerwa ubezpieczeń na życie, wraz z rezerwą ubezpieczeń na życie, gdy ryzyko lokaty ponosi ubezpieczający, tworzona jest dla zapewnienia pokrycia zobowiązań zakładu ubezpieczeń na wypadek dożycia przez ubezpieczonego końca okresu ubezpieczenia, śmierci ubezpieczonego

¹ Rezerwa Life Contingency jest rezerwą warunkową tworzona dla umów ubezpieczenia, w których opłata za ryzyko śmierci jest pobierana ze składki. Rezerwa ta ma zabezpieczyć ryzyko śmierci w czasie trwania ochrony ubezpieczeniowej w przypadku nieopłacenia składki.

w okresie udzielania ochrony ubezpieczeniowej, a także dla wypełnienia zobowiązań zakładu ubezpieczeń na wypadek wykupu, tj. przedterminowego rozwiązania umowy ubezpieczenia.

3. rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia

Rezerwa na niewypłacone odszkodowania i świadczenia tworzona jest w wysokości odpowiadającej wielkości przyszłych odszkodowań i świadczeń związanych ze szkodami zaistniałymi do dnia, na który ustala się rezerwę.

W skład rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia wchodzi następujące rodzaje rezerw:

- 1) rezerwa na świadczenia zgłoszone lecz niewypłacone, w tym rezerwa na dodatkowe nieprzedawnione roszczenia ubezpieczających, wynikające z rozwiązanych umów ubezpieczenia (RBNP)
- 2) rezerwa na świadczenia z tytułu szkód, które zaistniały, lecz nie zostały zgłoszone do dnia bilansowego, w tym na dodatkowe nieprzedawnione roszczenia ubezpieczających wynikające z rozwiązanych umów ubezpieczenia (IBNR).

Rezerwy na niewypłacone odszkodowania i świadczenia, w części dotyczącej dodatkowych roszczeń klientów, tworzy się z wykorzystaniem metod aktuarialnych, z uwzględnieniem prawdopodobieństw wystąpienia odpowiednich zdarzeń.

W rezerwie na niewypłacone odszkodowania i świadczenia uwzględnia się również rezerwę na spodziewane koszty likwidacji szkód, w tym w związku z dodatkowymi roszczeniami ubezpieczających, wynikającymi z rozwiązanych umów ubezpieczenia, zaistniałymi do dnia, na który ustala się rezerwę.

4. rezerwa na premie i rabaty dla ubezpieczonych

Spółka tworzy rezerwy na premie i rabaty dla ubezpieczonych w celu wypełnienia zobowiązań, wynikających z postanowień obowiązujących umów ubezpieczenia.

D.2.2 MARGINES RYZYKA

Zgodnie z art. 77 ust. 3 Dyrektywy i art. 225 ust. 3 Ustawy, margines ryzyka ma wysokość zapewniającą, aby wartość rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dla celów systemu Wypłacalność II odpowiadała kwocie, której zakład ubezpieczeń lub zakład reasekuracji zażądałby za przejęcie zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia lub umów reasekuracji i wywiązanie się z zobowiązań.

Szczegóły techniczne dotyczące obliczenia marginesu ryzyka zostały określone w Rozporządzeniu.

Na podstawie art. 37 ust. 1 Rozporządzenia, Spółka oblicza margines ryzyka dla całego portfela zobowiązań ubezpieczeniowych według następującego wzoru:

$$RM = CoC \cdot \sum_{t \geq 0} \frac{SCR(t)}{(1 + r(t+1))^{t+1}},$$

gdzie:

- a) **CoC** oznacza stopę kosztu kapitału
- b) suma obejmuje wszystkie liczby całkowite, w tym zero
- c) **SCR(t)** oznacza projekcję kapitałowego wymogu wypłacalności, po **t** latach

d) $r(t+1)$ oznacza podstawową stopę procentową wolną od ryzyka dla terminu zapadalności równego $t+1$

Podstawową stopę procentową wolną od ryzyka $r(t+1)$ wybiera się zgodnie z walutą stosowaną w sprawozdaniach finansowych. Dla Spółki obowiązującą walutą jest polski złoty.

Na podstawie art. 39 Rozporządzenia przyjmuje się, że stopa kosztu kapitału wynosi 6%.

Projekcję kapitałowego wymogu wypłacalności wykonuje się w oparciu o zidentyfikowane korelacje ze zdefiniowanymi strumieniami pieniężnymi lub stanami bilansowymi.

D.2.3 ZAŁOŻENIA

Do projekcji wartości UFK oraz dyskontowania przepływów pieniężnych wykorzystywana jest struktura terminowa stopy procentowej wolnej od ryzyka, zgodna z wytycznymi publikowanymi przez EIOPA².

Założenia nieekonomiczne, takie jak m.in. struktura opłat do projekcji wartości nominalnych UFK, indeksacja składek, nadpłaty i niedopłaty składek, przekształcenia umów w umowy bezskładkowe, prawdopodobieństwa rezygnacji, śmiertelność, prowizje ubezpieczeniowe, koszty administracyjne i pozostałe, ustalane są zgodnie z Regulaminem Tworzenia Rezerw Techniczno-Ubezpieczeniowych na potrzeby systemu Wypłacalność II oraz Procedurą Ustalania Rezerw Techniczno-Ubezpieczeniowych na potrzeby systemu Wypłacalność II. W szczególności założenia przyjęte do wyceny rezerw ustalane są w myśl reguł najlepszego oszacowania i nie zawierają dodatkowych marginesów ryzyka. Parametry założeń podlegają cyklicznemu przeglądowi.

Aktualizacja założeń operacyjnych w stosunku do wartości stosowanych na dzień 31 grudnia 2021 roku wpłynęła na spadek wartości najlepszego oszacowania wg stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku o 12,4 mln zł. W najistotniejszym stopniu na powyższą zmianę wpłynęły zmiany założeń dotyczące: wskaźnika dodatkowych roszczeń (spadek o 8,4 mln zł), kosztów obsługi umów (wzrost o 0,5 mln zł), zmiana wskaźnika dotycząca śmiertelności (spadek 1,5 mln zł), zmiana wysokości opłat administracyjnych (spadek 3,8 mln zł) oraz zmiany wskaźników wykupów (wzrost o 0,9 mln zł).

Utworzone rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe odzwierciedlają najlepszą wiedzę Spółki i szacunki na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania. Z uwagi na długoterminowy charakter umów ubezpieczeń ich realizacja może różnić się od przyjętych założeń.

Rezerwy zostały poddane analizie wrażliwości, w celu określenia ich niepewności. Przyjęto scenariusze o wzroście i spadku stopy procentowej o +/- 10 punktów bazowych, spadek cen akcji o 25%, wzrost i spadek poziomu śmiertelności o 10%, wzrost i spadek poziomu rezygnacji z umów ubezpieczenia o 20% oraz zmiany kosztów utrzymania o +/-10%.

Wpływ powyżej opisanych scenariuszy na poziom rezerw techniczno-ubezpieczeniowych przedstawiono w tabeli poniżej.

²European Insurance and Occupational Pensions Authority, <https://eiopa.europa.eu/regulation-supervision/insurance/solvency-ii-technical-information/risk-free-interest-rate-term-structures>

Tabela 16 Analiza niepewności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych

	Rezerwy T-U
Stan bazowy	1 652 966
Spadek cen akcji o 25%	1 490 743
Wzrost stopy procentowej +100 punktów bazowych	1 633 718
Spadek stopy procentowej -100 punktów bazowych	1 672 153
Spadek śmiertelności o 10%	1 651 372
Wzrost śmiertelności o 10%	1 654 436
Wzrost poziomu rezygnacji z umów ubezpieczenia o 20%	1 659 725
Spadek poziomu rezygnacji z umów ubezpieczenia o 20%	1 626 896
Wzrost kosztów utrzymania o 10%	1 665 972
Spadek kosztów utrzymania o 10%	1 640 817
Wzrost projekcji inflacji o 100 punktów bazowych	1 656 266
Spadek projekcji inflacji o 100 punktów bazowych	1 649 815

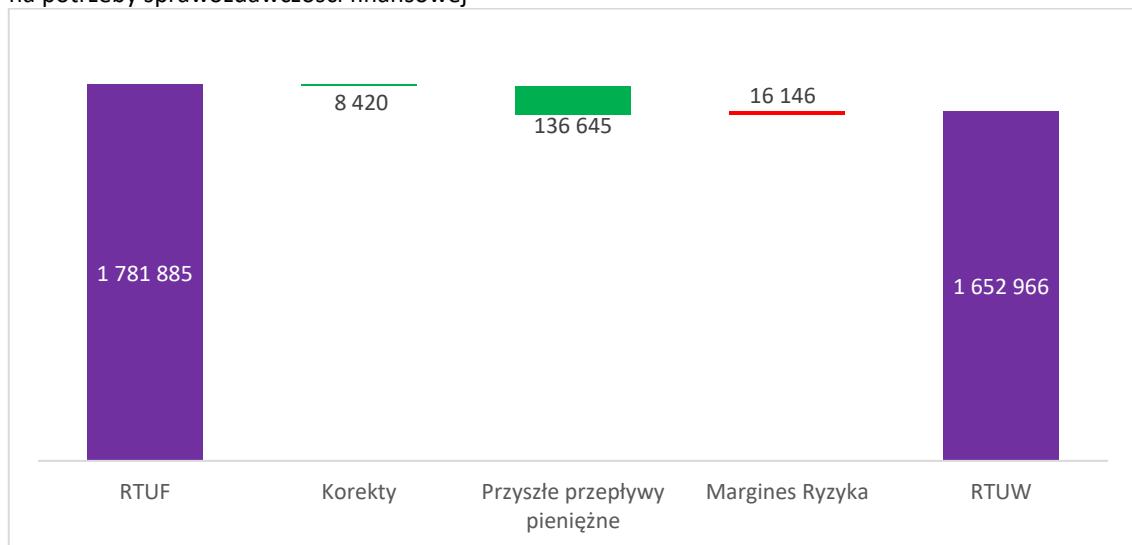
Z przeprowadzonych analiz wynika, że największa niepewność związana z założeniami przyjętymi do wyliczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych dotyczy założeń ekonomicznych, rezygnacji z umów ubezpieczenia oraz wzrostu kosztów utrzymania.

D.2.4 WYJAŚNIENIE ISTOTNYCH RÓŻNIC POMIĘDZY WYCENĄ DO CELÓW WYPŁACALNOŚCI I WYCENĄ NA POTRZEBY SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH

Rezerwy wyliczane do celów sprawozdawczości finansowej nie uwzględniają marginesu ryzyka oraz oczekiwanej obecnej wartości przyszłych przepływów pieniężnych.

Różnice pomiędzy rezerwami obrazuje poniższy wykres. Zaprezentowano łączne wartości rezerw, z uwagi na fakt, iż Spółka posiada jedną istotną linię biznesową.

Wykres 2 Wyjaśnienie istotnych różnic pomiędzy wyceną rezerw na potrzeby Wyłączalność II i wyceną na potrzeby sprawozdawczości finansowej

RTUF – rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe utworzone dla celów rachunkowości

RTUW – rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe utworzone dla celów systemu Wypłacalność II

Korekty – stany należności i zobowiązań urealnijające przepływy pieniężne oraz wycena do wartości godziwej zobowiązań z tytułu zawartych umów ubezpieczenia.

D.2.5 STOSOWANIE ŚRODKÓW PRZEJŚCIOWYCH

Przy ustalaniu rezerw techniczno-ubezpieczeniowych Spółka nie stosuje korekty dopasowującej, korekty z tytułu zmienności, ani środków przejściowych dotyczących stóp procentowych wolnych od ryzyka czy dotyczących rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.

D.2.6 REASEKURACJA

Przepływy pieniężne związane z reasekuracją modelowane są na podstawie rzeczywistych warunków zawartych umów reasekuracyjnych. Składki reasekuracyjne są modelowane zgodnie z prognozą pozostałych przepływów pieniężnych.

Dla ubezpieczeń na życie związanych z UFK udział reasekuratora w świadczeniach modelowany jest za pomocą parametru szkodowości w odniesieniu do składki reasekuracyjnej. Bilans składki reasekuracyjnej i udziału reasekuratora w świadczeniach wykorzystywany jest dalej do określenia prowizji reasekuracyjnej, zależnej od wyniku reasekuracji na portfelu.

Dla pozostałych ubezpieczeń na życie udział reasekuratora w świadczeniach modelowany jest w odniesieniu do modelowanych świadczeń w okresie.

Spółka posiada umowę reasekuracji ograniczającą ryzyko masowej rezygnacji z umów ubezpieczenia, o której mowa w punkcie C.1. Od 31 grudnia 2019 roku Spółka obniżyła udział reasekuratora w ryzyku masowej rezygnacji z umów ubezpieczenia, zmniejszając tym samym przewidywane przyszłe przepływy pieniężne związane z umową reasekuracji. Udział reasekuratora w ryzyku nie zmienił się na koniec 2022 roku.

Poniższa tabela prezentuje przepływy pieniężne związane z reasekuracją, oraz przepływy związane z reasekuracją a dla najistotniejszej linii biznesowej w Spółce.

Tabela 17 Przepływy pieniężne związane z reasekuracją

	31 grudnia 2021 roku	31 grudnia 2022 roku
Kwota należna z umów reasekuracji	(787)	(1 517)
w tym UFK	(695)	(505)

D.3 INNE ZOBOWIĄZANIA

Informacje o wartości innych zobowiązań, opis podstaw, metod i głównych założeń stosowanych przy wycenie dla celów systemu Wypłacalność II.

Poniżej (Tabela 18) zaprezentowano zestawienie poszczególnych pozycji wartości bilansowej według systemu Wyłączalność II, w porównaniu do wartości bilansowej według sprawozdania finansowego, według stanu na dzień 31 grudnia 2022 roku.

W przypadku wystąpienia różnic omówiono poszczególne elementy wpływające na odmienne sposoby wyceny. Wartości odpowiednich pozycji bilansu według sprawozdania finansowego zostały zaprezentowane zgodnie z zasadami prezentacji obowiązującymi w bilansie z systemem Wyłączalność II.

W niniejszym rozdziale nie są omawiane pozycje zobowiązań wykazujące wartości zerowe zarówno dla celów sprawozdawczości finansowej, jak i systemu Wyłączalność II.

Tabela 18 Wartość różnic pomiędzy wyceną zobowiązań w sprawozdaniu finansowym a wyceną dla celów systemu wyłączalność II

	Wartość bilansowa wg sprawozdania finansowego*	Wartość bilansowa wg systemu Wyłączalność II	Korekta
Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)	21 365	18 701	2 663
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	14 427	32 764	-18 338
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	279	2 289	-2 010
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	15 979	7 082	8 898
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	16	16	0
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	3 632	1 229	2 404
Zobowiązania podporządkowane	30 104	30 866	-762
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	5 349	5 349	0

*Wartości odpowiednich pozycji bilansu sporządzonego wg sprawozdania finansowego dopasowane do pozycji bilansu ekonomicznego

Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe)

Pozostałe rezerwy (inne niż rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe) stanowią zobowiązania, których kwota lub termin płatności są niepewne, a na Spółce ciąży obowiązek ich uregulowania wynikający ze zdarzeń przeszłych. Wypełnienie wyżej wymienionego obowiązku spowoduje wypływ korzyści ekonomicznych, przy czym jego oszacowanie można wiarygodnie określić. Dla celów sprawozdawczości finansowej, Spółka wykazuje pozostałe rezerwy w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości. Pozostałe rezerwy obejmują:

- rezerwy na świadczenia emerytalne i inne obowiązkowe świadczenia dla pracowników – w bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłączalność II rezerwy na świadczenia emerytalne oraz inne obowiązkowe świadczenia pracowników zostały zaprezentowane w wartości godziwej przyszłych świadczeń dla pracowników
- rezerwy na niewykorzystane urlopy
- rezerwy na wynagrodzenia
- rezerwy na postępowania sądowe

- rezerwy na sprawy sporne
- rezerwa na ryzyko realizacji ekspozycji odstąpienia

Do pozostałych rezerw zalicza się również:

- rezerwy na koszty prowizji dla pośredników ubezpieczeniowych - w bilansie sporządzonym dla celów sprawozdawczości finansowej zostały zaprezentowane w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości, a w bilansie sporządzonym zgodnie z systemem Wyłączalność II wycenione są w wartości godziwej. Rezerwa ta została uwzględniona w kalkulacji najlepszego oszacowania (BEL), stąd w bilansie dla celów systemu Wyłączalność II zaprezentowano ją w wartości zerowej
- rezerwy na dodatkowe wynagrodzenia pośredników ubezpieczeniowych oraz wynagrodzenie pracowników Spółki zajmujących się akwizycją - w bilansie sporządzonym na potrzeby sprawozdania finansowego zostały zaprezentowane w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości, która na potrzeby systemu Wyłączalność II stanowi najlepsze odzwierciedlenie ich wartości godziwej. Rezerwa ta została uwzględniona w kalkulacji najlepszego oszacowania (BEL), stąd w bilansie dla celów systemu Wyłączalność II zaprezentowano ją w wartości zerowej.

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Dla celów sprawozdawczości finansowej Spółka jako zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych prezentuje tylko zobowiązania wobec urzędu skarbowego. W bilansie sporządzonym zgodnie z systemem Wyłączalność II zostały zaprezentowane w myśl MSSF 16 również zobowiązania z umów najmu określonej powierzchni biurowej oraz najmu sprzętu biurowego. Do wyceny umów najmu stosuje się alternatywną metodę wyceny opisaną w rozdziale D.4 stosowane podejście nie powoduje istotnej różnicy w porównaniu z metodami podstawowymi.

Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych

Dla celów sprawozdawczości finansowej Spółka wykazuje zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych w kwocie wymagającej zapłaty, obejmującej kwoty należne ubezpieczającym oraz pośrednikom ubezpieczeniowym, związane z działalnością ubezpieczeniową, które nie są ujęte w rezerwach techniczno-ubezpieczeniowych.

W bilansie sporządzonym zgodnie z systemem Wyłączalność II Spółka wykazuje zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych, składające się z:

- zobowiązań wobec ubezpieczających, które zostały zaprezentowane w kwocie wymagającej zapłaty. W szczególności zobowiązania z tytułu ubezpieczeń bezpośrednich wobec ubezpieczających z tytułu odstąpionych umów ubezpieczenia zostały zaprezentowane w wartości zerowej w sprawozdaniu dla celów systemu Wyłączalność II. Zobowiązania te zostały uwzględnione w kalkulacji najlepszego oszacowania (BEL).
- zobowiązań wobec pośredników ubezpieczeniowych, które zostały zaprezentowane w wartości zerowej; Zobowiązania te zostały uwzględnione w kalkulacji najlepszego oszacowania (BEL).

Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)

Dla celów sprawozdawczości finansowej Spółka wykazuje pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej) w kwocie wymagającej zapłaty. Do pozostałych zobowiązań zalicza się kwoty należne pracownikom, innym kontrahentom oraz podmiotom publiczno-prawym. W bilansie

sporządzanym zgodnie z systemem Wyłalalność II zostały zaprezentowane w wartości godziwej, odpowiadającej kwocie wymagającej zapłaty. Ze względu na krótkoterminowy charakter zobowiązania wpływ dyskonta jest niematerialny.

Fundusze specjalne w bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłalalność II zostały zaprezentowane w wartości zerowej.

Zobowiązania podporządkowane

Dla celów sprawozdawczości finansowej Spółka wykazuje Zobowiązania podporządkowane w wartości nominalnej wraz z wyceną należnych odsetek. W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłalalność II zostały zaprezentowane w wartości wycenionej jest poprzez dyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych stopą procentową zawierającą premię za ryzyko kredytowe.

Do wyceny pożyczki stosuje się alternatywną metodę wyceny opisaną w rozdziale D.4 stosowane podejście nie powoduje istotnej różnicy w porównaniu z metodami podstawowymi.

Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)

Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach) obejmują wszystkie zobowiązania nieuwzględnione w pozostałych pozycjach bilansu sporządzonego zgodnie z systemem Wyłalalność II.

Pozostałe zobowiązania składają się z:

- **Rozliczeń międzyokresowych kosztów**

Dla celów sprawozdawczości finansowej rozliczenia międzyokresowe kosztów dokonywane są w wysokości prawdopodobnych kosztów przypadających na bieżący okres sprawozdawczy. W Spółce rozpoznawane są również rozliczenia międzyokresowe przychodów.

W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłalalność II rozliczenia międzyokresowe kosztów zostały zaprezentowane według wartości godziwej, zgodnej z wartością zawartą w sprawozdaniu finansowym. Ze względu na krótkoterminowy charakter rozliczeń wpływ dyskonta jest niematerialny.

- **Przychodów przyszłych okresów**

Dla celów sprawozdawczości finansowej przychody przyszłych okresów zostały wycenione z zachowaniem zasady ostrożności. Stanowią równowartość otrzymanych od kontrahentów środków z tytułu świadczeń, których wykonanie nastąpi w następujących okresach sprawozdawczych.

W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłalalność II przychody przyszłych okresów zostały zaprezentowane w wartości godziwej, zgodnej ze sprawozdaniem finansowym. Ze względu na krótkoterminowy charakter rozliczeń wpływ dyskonta jest niematerialny.

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego została opisana w punkcie D.1 niniejszego sprawozdania.

D.4 ALTERNATYWNE METODY WYCENY

Spółka stosuje alternatywne metody wyceny w sytuacji, gdy nie są dostępne ceny notowane na aktywnych rynkach. W takim przypadku ceny ustala się na podstawie porównania, ekstrapolacji lub oblicza się w inny sposób, w miarę możliwości na podstawie danych rynkowych.

D.4.1 WSKAZANIE AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ DO KTÓRYCH STOSUJE SIĘ ALTERNATYWNE METODY WYCENY

Spółka stosuje alternatywne metody wyceny według uproszczonego modelu dla poniższych aktywów i zobowiązań:

- nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny
- zobowiązania z tytułu leasingu
- zobowiązania podporządkowane
- aktywa funduszy inwestycyjnych

D.4.2 UZASADNIENIE STOSOWANIA ALTERNATYWNEJ METODY WYCENY

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny

Powyższe aktywa nie mają aktywnego rynku wtórnego, a jednocześnie wycena dla celów rachunkowości nie jest równa wartości godziwej.

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Dla powyższego zobowiązania z tytułu leasingu Spółka stosuje alternatywną metodę ze względu na brak aktywnego rynku.

Zobowiązania podporządkowane

Dla powyższego zobowiązania Spółka stosuje alternatywną metodę ze względu na brak aktywnego rynku.

Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z UFK

Alternatywna metoda wyceny stosowana jest jedynie w przypadku niepublikowania ceny jednostki bądź certyfikatu przez TFI.

D.4.3 UDOKUMENTOWANIE ZAŁOŻEŃ LEŻĄCYCH U PODSTAW ALTERNATYWNEJ WYCENY

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny

W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II rzeczowe aktywa trwałe zostały wycenione w przewidywanej wartości rynkowej.

Środki transportu wycenia się w wartości godziwej, z zastosowaniem alternatywnej metody wyceny. Ich wartość ustala się stosując uproszczenie polegające na zastosowaniu proporcji, aktualnej na moment sporządzenia sprawozdania dla celów wypłacalności, sumy ubezpieczenia do wartości bilansowej netto zgodnej ze sprawozdaniem finansowym. Proporcja ta ustalana jest dla wszystkich środków transportu łącznie w dacie podpisania umowy ubezpieczenia środków komunikacji i obowiązuje przez cały okres trwania umowy. Wartość rynkowa możliwa jest do uzyskania przez podmioty zewnętrzne, dysponujące odpowiednimi narzędziami, które pozwalają przyjąć oszacowane wartości jako wartość godziwą, jednakże

biorąc pod uwagę wysoki koszt pozyskania takich danych Spółka zastosowała opisane powyżej uproszczenie.

Rzeczowe aktywa trwałe stanowią aktywa przeznaczone do używania na potrzeby Spółki i wykorzystywane na użytek własny, o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok zaliczane są do aktywów trwałych. Zgodnie z art. 9 Rozporządzenia Spółka zastosowała standard MSSF 16 do wyceny umowy najmu określonej powierzchni biurowej oraz najem sprzętu biurowego niepodlegający zwolnieniu aktywów o niskiej wartości do rzeczowych aktywów trwałych. Celem standardu MSSF 16 jest odróżnienie umowy Leasingu od umowy świadczenia usług, a kryterium odróżniającym te umowy jest zdolność wynajmującego do sprawowania kontroli nad składnikiem aktywów, będącym przedmiotem leasingu.

Kontrakt stanowi umowę leasingu lub zawiera element leasingu, jeżeli daje wynajmującemu prawo kontroli do wykorzystywania składnika aktywów w wyznaczonym okresie, w zamian za zapłatę. Kontrola następuje, jeżeli wynajmujący ma:

- prawo do zasadniczo wszystkich korzyści ekonomicznych, płynących z wykorzystywania zidentyfikowanego składnika aktywów oraz
- prawo decydowania o wykorzystywaniu tego składnika

Standard MSSF 16 definiuje aktywo trwałe w którym umowa lub jej część przekazuje prawo do kontroli użytkowania podstawowego składnika aktywów umowy przez dany okres w zamian za wynagrodzenie dla których okres użyteczności przekracza 12 miesięcy. Spółka jako leasingobiorca rozpoznaje aktywa z tytułu prawa do użytkowania RoA (*Right-of-use Asset*). W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wypłacalność II, w myśl zapisów art. 9 Rozporządzenia, umowy najmu zostały wycenione zgodnie z MSSF 16.

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Zobowiązania z tytułu leasingu wyceniane są zgodnie z MSSF 16.

Zobowiązania podporządkowane

Pożyczka podporządkowana wyceniona jest poprzez dyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych stopą procentową zawierającą premię za ryzyko kredytowe.

Spółka wyceniła zobowiązania podporządkowane przy wykorzystaniu aktualnych stop procentowych opublikowanych przez EIOPA.

Premię za ryzyko kredytowe ustalono, jako różnicę pomiędzy umowną stopą procentową a dopasowaną do terminu wymagalności pożyczki stopą WIBOR na dzień udzielenia pożyczki lub na dzień podpisania aneksu zmieniającego oprocentowanie.

Spółka dokonuje wyceny zobowiązań podporządkowanych stosując podejście dochodowe, będące jedną z alternatywnych metod wyceny, ponieważ tego typu zobowiązania nie są notowane na aktywnym rynku. Wartość godziwa zobowiązań podporządkowanych jest ustalana w wartości przyszłych zdyskontowanych przepływów pieniężnych. Stopa dyskonta jest sumą stopy procentowej wolnej od ryzyka i marży, która jest różnicą oprocentowania pożyczki i 10-letniej stopy procentowej wolnej od ryzyka z miesiąca udzielania pożyczki.

Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z UFK

W bilansie sporządzanym zgodnie z systemem Wyłączalność II aktywa funduszy inwestycyjnych są wycenione w przewidywanej wartości rynkowej. Wartość jest ustalona w oparciu o podejście LTA (*Look-through Approach*). Spółka stara się pozyskać niezbędne do dokonania wyceny informacje od towarzystwa funduszy inwestycyjnych oraz depozytariusza w ramach uprawnień jakie ma jako inwestor. Aktywa, dla których istnieje aktywny rynek bądź ich jednostki zostały wycenione są ujmowane w wartości rynkowej. Należności wątpliwe bądź inne aktywa niemożliwe do ustalenia w wiarygodnej wysokości są ujmowane w wartości zerowej.

D.4.4 OCENA POZIOMU NIEPEWNOŚCI W ZAKRESIE ALTERNATYWNEJ WYCENY AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ

Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny

Poziom niepewności wyceny powyższych aktywów jest ściśle związany z otoczeniem rynkowym, w szczególności ze zmianami cen jakim podlega wartość aktywów. Ze względu na poziom wyceny aktywów Spółka ocenia poziom niepewności jako nieistotny.

Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych

Poziom niepewności wyceny zobowiązania z tytułu leasingu oceniany jest jako niskie, ze względu na charakter zobowiązania leasingowego oraz jego krótki okres.

Zobowiązania podporządkowane

Poziom niepewności wyceny zobowiązania podporządkowanego oceniany jest jako niski ze względu na wrażliwość na różnicę między stopą dyskonta a stawką WIBOR, nie zaś na samą stopę.

Aktywa dla ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń na życie związanych z UFK

Poziom niepewności wyceny aktywów funduszy inwestycyjnych, dla których nie są publikowane ceny certyfikatów oceniany jest jako wysoki ze względu na ograniczenia, w szczególności prawne, informacji na podstawie, których Spółka może dokonać wyceny.

D.5 WSZELKIE INNE INFORMACJE

Bilans Spółki, będący częścią sprawozdania finansowego, jest przygotowywany zgodnie z przepisami Ustawy o rachunkowości oraz przepisami wydanymi na jej podstawie, w tym rozporządzenia w sprawie szczególnych zasad rachunkowości.

Statutowe sprawozdanie finansowe za 2022 rok zostało podpisane przez Zarząd Spółki w dniu 20 marca 2023 roku. Badanie rocznego sprawozdania finansowego za 2022 rok zostało przeprowadzone przez biegłego rewidenta KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k - w dniu 20 marca 2023 roku Spółka otrzymała podpisane Sprawozdanie z badania rocznego sprawozdania finansowego zawierającego opinię bez zastrzeżeń.

Natomiast bilans ekonomiczny podlega zasadom wyceny regulowanym odrębnymi przepisami, o których mowa we wprowadzeniu do niniejszego sprawozdania.

Tabela 19 Wartość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami w sprawozdaniu finansowym oraz dla celów wypłacalności II, według stanu na 31 grudnia 2022 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2021

31 grudnia 2022	Wartość bilansowa wg sprawozdania finansowego*	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Zmiana
Aktywa ogółem	1 900 987	1 851 036	49 951
Zobowiązania ogółem	1 873 036	1 751 262	121 775
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	27 951	99 775	-71 824

31 grudnia 2021	Wartość bilansowa wg sprawozdania finansowego*	Wartość bilansowa wg Wypłacalność II	Zmiana
Aktywa ogółem	2 170 720	2 137 282	33 438
Zobowiązania ogółem	2 146 763	2 030 381	116 382
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	23 957	106 901	-82 944

* Wartości odpowiednich pozycji bilansu sporządzonego wg sprawozdania finansowego dopasowane do pozycji bilansu ekonomicznego

E. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Podstawowymi celami systemu zarządzania kapitałem w Spółce są:

- 1) zapewnienie zgodności z kapitałowym wymogiem wypłacalności oraz minimalnym wymogiem wypłacalności,
- 2) utrzymanie wysokości środków własnych (OF) oraz wymagań kapitałowych (SCR) na takim poziomie, aby współczynnik pokrycia wymogów kapitałowych wynosił co najmniej 125% (OF/SCR)
- 3) zapewnienie płynności finansowej Spółki.

Proces zarządzania kapitałem uwzględnia tworzenie średniookresowego planu zarządzania kapitałem (będącego częścią planu finansowego).

Planowanie finansowe i kapitałowe obejmuje okres trzyletni a wykonanie planu finansowego jest monitorowane kwartalnie. Plan finansowy oraz kapitałowy są weryfikowane raz w roku, zgodnie z Zasadami zarządzania płynnością.

E.1 ŚRODKI WŁASNE

Środki własne Spółki składają się z nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami, wyliczonej zgodnie z reżimem Wypłacalność II, pomniejszonej o podatek od aktywów. Nadwyżka jest dzielona na kapitał opłacony oraz rezerwę uzgodnieniową i pomniejszana o szacowaną wartość podatku od aktywów w okresie następnym 12 miesięcy. Spółka uwzględnia podatek od aktywów w środkach własnych, w sposób określony w stanowisku Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 7 kwietnia 2016 r., skierowanym do zakładów ubezpieczeń przez Przewodniczącego Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Szczegółowe dane znajdują się w poniższej tabeli.

Tabela 20 Podział środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2022
Kapitał opłacony	141 000	141 000
Rezerwa uzgodnieniowa	-34 182	-41 225
Zobowiązania podporządkowane	28 761	30 866
Środki własne na pokrycie Kapitałowego Wymogu Wypłacalności	135 579	130 641

Opis zmian w środkach własnych, w tym czynniki wpływające na obniżenie rezerwy uzgodnieniowej znajduje się w tabeli 25.

Tabela 21 Wyliczenie środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2022
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	106 901	99 775
Podatek od aktywów (na bazie planu finansowego)	-84	0
Zobowiązania podporządkowane	28 761	30 866
Środki własne na pokrycie Kapitałowego Wymogu Wypłacalności	135 579	130 641

Spółka posiada środki własne kategorii 1 oraz 2, co jest zaprezentowane w tabeli poniżej.

Tabela 22 Środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności wg kategorii

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2022
Kategoria 1 nieograniczone	106 818	99 775
Kategoria 1 ograniczone	-	-
Kategoria 2	28 761	28 790
Kategoria 3	-	-

Tabela 23 Podstawowe środki własne na pokrycie minimalnego wymogu wypłacalności wg kategorii

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2022
Kategoria 1 nieograniczone	106 818	99 775
Kategoria 1 ograniczone	-	-
Kategoria 2	3 419	3 767
Kategoria 3	-	-

Poniższe tabele prezentują różnice pomiędzy kapitałem własnym wykazany w sprawozdaniu finansowym a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami obliczoną dla celów wypłacalności (Tabela 24).

Tabela 24 Prezentacja różnic pomiędzy kapitałem własnym wskazanym w sprawozdaniu finansowym, a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami wyliczoną dla celów systemu wypłacalność II

	31 grudnia 2022
Kapitał własny	27 951
Aktywowane koszty akwizycji	-42 495
Wartości niematerialne i prawne	-2 962
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	2 299
Akcje i udziały – nienotowane	-326
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych tym: z tytułu należności od ubezpieczających	-2 984
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	-271
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)w tym: z tytułu czynszu i odsetek	-181
Należności z tytułu reasekuracji biernej - na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń związanych z wartością indeksu i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	-1 178
Należności z tytułu reasekuracji biernej na życie związanych z wartością indeksu i związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	-688
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczeń z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	35 339
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe i ubezpieczenia z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	93 581
Zobowiązania warunkowe	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	-2 010
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	2 404
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 490
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-18 338
Zobowiązania podporządkowane	-762
korekty przekazane do BEL:	8 907
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	99 775

W poniższej tabeli zaprezentowane są czynniki, które w największym stopniu wpłynęły na zmianę środków własnych:

- aktualizacja założeń związanych z ustalaniem rezerw techniczno-ubezpieczeniowych opisanych w punkcie D.2.3,
- odchyleniem realizacji od przyjętych założeń do wyznaczania najlepszego oszacowania rezerw, w szczególności dotyczących oczekiwanych stóp zwrotu z ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych,

- kontrybucji wyniku netto zrealizowanego w 2022 powiększonego o odwrócenie efektu dyskonta

Spółka nie dokonała zmian w zakresie celów, zasad i procesów stosowanych przez Spółkę w procesie zarządzania środkami własnymi. Okres planowania finansowego nie uległ zmianie.

Żadna z pozycji podstawowych środków własnych nie podlega przepisom przejściowym, o których mowa w art. 308b ust. 9 i 10 dyrektywy. Spółka nie posiada uzupełniających środków własnych, jak również żadna z pozycji nie jest odliczana od środków własnych.

Tabela 25 Analiza zmian środków własnych w 2021 roku

Środki własne, stan na 31 grudnia 2021	135 579
Korekty modelu	4 163
Odchylenie realizacji od przyjętych założeń do wyznaczenia rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	-24 151
Aktualizacja założeń dot. rezerw techniczno-ubezpieczeniowych	7 067
Kontrybucja wyniku netto i odsetkowego	7 984
Środki własne, stan na 31 grudnia 2022	130 641

E.2 KAPITAŁOWY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI SCR I MINIMALNY WYMÓG WYPŁACALNOŚCI MCR

Spółka stosuje formułę standardową do wyliczania kapitałowego wymogu wypłacalności oraz nie stosuje żadnych środków przejściowych. Poniższa tabela pokazuje wyliczenia dla każdego modułu ryzyka na koniec roku 2021 oraz 2022.

Tabela 26 Wyliczenie kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu wypłacalności

	31 grudnia 2021	31 grudnia 2022
Ryzyko rynkowe	37 085	30 138
Ryzyko aktuarialne	50 958	41 965
Ryzyko kredytowe	3 841	1 563
Ryzyko operacyjne	7 226	8 268
Efekt dywersyfikacji	-20 464	-15 696
Korekta z tytułu zdolności podatków odroczonej do pokrywania strat	-12 141	-8 656
Kapitałowy wymóg wypłacalności	66 505	57 582
Minimalny wymóg kapitałowy	17 097	18 836

W ciągu roku 2022 nastąpiły istotne zmiany kapitałowego wymogu wypłacalności:

- ryzyko aktuarialne spadło dzięki aktywnie prowadzonym działaniom ograniczającym ryzyko rezygnacji z umów,
- ryzyko rynkowe spadło ze względu na zmniejszenie ekspozycji oraz zapobiegliwe podejście do ryzyka stóp procentowych w latach ubiegłych.

Minimalny wymóg wypłacalności jest równy absolutnemu minimalnemu wymogowi kapitałowemu stanowiącym równowartość 4 000 000 euro.

Liniowy minimalny wymóg wypłacalności wynosi 14 071 tys. zł i jest wyliczany na podstawie sumy na ryzyku oraz zobowiązań z tytułu świadczeń, które na koniec 2022 wynosiły odpowiednio 1 952 612 tys. zł oraz 1 712 514 tys. zł.

Spółka nie stosuje parametrów specyficznych zgodnie z art. 252 ust. 6 Ustawy, jak również nie korzysta z możliwości przewidzianych w art. 51 ust. 2 akapicie trzecim Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) Dyrektywy.

E.3 ZASTOSOWANIE MODUŁU RYZYKA CEN AKCJI OPARTEGO NA DURACJI DO OBLICZENIA KAPITAŁOWEGO WYMOGU WYPŁACALNOŚCI

Spółka nie stosuje modelu opartego na duracji do wyznaczania kapitałowego wymogu wypłacalności z tyt. ryzyka cen akcji.

E.4 RÓŻNICE MIĘDZY FORMUŁĄ STANDARDOWĄ A STOSOWNYM MODELEM WEWNĘTRZNYM

Spółka nie stosuje modelu wewnętrznego.

E.5 NIEZGODNOŚĆ Z MINIMALNYM WYMOGIEM KAPITAŁOWYM I NIEZGODNOŚĆ Z KAPITAŁOWYM WYMOGIEM

W ramach procesu zarządzania zdolnością do absorpcji ryzyka Spółka w cyklu kwartalnym monitoruje zgodność z kapitałowym wymogiem wypłacalności. W 2022 roku nie wystąpiła taka niezgodność.

Spis tabel

Tabela 1 Wybrane elementy rachunku technicznego.....	17
Tabela 2 Wynik z działalności operacyjnej.....	18
Tabela 3 Kluczowe pozycje działalności lokacyjnej.....	19
Tabela 4 Organizacja systemu zarządzania ryzykiem.....	37
Tabela 5 Strategie dotyczące ryzyk zidentyfikowanych w spółce.....	38
Tabela 6 Odpowiedzialność w systemie kontroli wewnętrznej.....	41
Tabela 7 Wymogi kapitałowe dla ryzyka aktuarialnego.....	48
Tabela 8 Założenia i wyniki analiz wrażliwości.....	48
Tabela 9 Wymogi kapitałowe dla ryzyka rynkowego.....	50
Tabela 10 Założenia i wyniki analiz wrażliwości dla ryzyka rynkowego.....	50
Tabela 11 Wymogi kapitałowe dla ryzyka kredytowego.....	51
Tabela 12 Wymogi kapitałowe dla ryzyka operacyjnego.....	53
Tabela 13 Wartość różnic pomiędzy wyceną aktywów w sprawozdaniu finansowym a wyceną aktywów dla celów systemu wypłacalność II.....	59
Tabela 14 Porównanie wartości bilansowych dla celów rachunkowości oraz do celów systemu wypłacalność II.....	64
Tabela 15 Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe.....	65
Tabela 16 Analiza niepewności rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.....	69
Tabela 17 Przepływy pieniężne związane z reasekuracją.....	70
Tabela 18 Wartość różnic pomiędzy wyceną zobowiązań w sprawozdaniu finansowym a wyceną dla celów systemu wypłacalność II.....	71
Tabela 19 Wartość nadwyżki aktywów nad zobowiązaniami w sprawozdaniu finansowym oraz dla celów wypłacalność II, według stanu na 31 grudnia 2022 roku oraz według stanu na 31 grudnia 2021.....	77
Tabela 20 Podział środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności.....	78
Tabela 21 Wyliczenie środków własnych na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności.....	79
Tabela 22 Środki własne na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności wg kategorii.....	79
Tabela 23 Podstawowe środki własne na pokrycie minimalnego wymogu wypłacalności wg kategorii... ..	79
Tabela 24 Prezentacja różnic pomiędzy kapitałem własnym wskazanym w sprawozdaniu finansowym, a nadwyżką aktywów nad zobowiązaniami wyliczoną dla celów systemu wypłacalność II.....	80
Tabela 25 Analiza zmian środków własnych w 2021 roku.....	81
Tabela 26 Wyliczenie kapitałowego wymogu wypłacalności oraz minimalnego wymogu wypłacalności. ..	82

Załączniki:

- I. S.02.01.02 Pozycje bilansowe
- II. S.05.01.02 Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych
- III. S.12.01.02 Rezerwy techniczno–ubezpieczeniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie
- IV. S.23.01.01 Środki własne
- V. S.25.01.01 Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową
- VI. S.28.01.01 Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Warszawa, 20.03.2023 r.

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Tomasz Borowski
Prezes Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Marek Gołębiewski
Członek Zarządu

*Podpisano kwalifikowanym
podpisem elektronicznym*

Piotr Tański
Członek Zarządu

ZAŁĄCZNIK I (w tysiącach złotych)
S.02.01.02
Pozycje bilansowe

		Wartość bilansowa wg Wyplacalność II
Aktywa		C0010
Wartości niematerialne i prawne	R0030	0
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0040	22 400
Nadwyżka na funduszu świadczeń emerytalnych	R0050	0
Nieruchomości, maszyny i wyposażenie (Rzeczowe aktywa trwałe) wykorzystywane na użytek własny	R0060	4 243
Lokaty (inne niż aktywa ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0070	192 251
Nieruchomości (inne niż do użytku własnego)	R0080	0
Udziały w zakładach powiązanych, w tym udziały kapitałowe	R0090	299
Akcje i udziały	R0100	0
Akcje i udziały – notowane	R0110	0
Akcje i udziały – nienotowane	R0120	0
Obligacje	R0130	156 501
Obligacje państwowe	R0140	156 501
Obligacje korporacyjne	R0150	0
Strukturyzowane papiery wartościowe	R0160	0
Zabezpieczone papiery wartościowe	R0170	0
Jednostki uczestnictwa oraz certyfikaty inwestycyjne w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	R0180	104
Instrumenty pochodne	R0190	0
Depozyty inne niż ekwiwalenty środków pieniężnych	R0200	35 346
Pozostałe lokaty	R0210	0
Aktywa posiadane z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0220	1 609 086
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0230	0
Pożyczki pod zastaw polis	R0240	0
Pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie dla osób fizycznych	R0250	0
Pozostałe pożyczki i pożyczki zabezpieczone hipotecznie	R0260	0
Kwoty należne z umów reasekuracji dla zobowiązań wynikających z ubezpieczeń:	R0270	-1 517
Innych niż ubezpieczenia na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0280	0
Innych niż ubezpieczenia na życie z wyłączeniem zdrowotnych	R0290	0
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0300	0
Na życie i zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie, z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0310	-1 012
Zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie	R0320	0
Na życie z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0330	-1 012
Ubezpieczeń na życie, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń na życie związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0340	-505
Depozyty u cedentów	R0350	0
Należności z tytułu ubezpieczeń i od pośredników ubezpieczeniowych	R0360	0
Należności z tytułu reasekuracji biernej	R0370	199
Pozostałe należności (handlowe, inne niż z działalności ubezpieczeniowej)	R0380	7 454
Akcje własne (posiadane bezpośrednio)	R0390	0
Kwoty należne, dotyczące pozycji środków własnych lub kapitału założycielskiego, do których optacenia wezwano, ale które nie zostały jeszcze optacone.	R0400	0
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych	R0410	16 921
Pozostałe aktywa (niewykazane w innych pozycjach)	R0420	0
Aktywa ogółem	R0500	1 851 036

ZAŁĄCZNIK I (w tysiącach złotych)
S.02.01.02
Pozycje bilansowe

		Wartość bilansowa wg Wypłacalność II
Zobowiązania		C0010
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie	R0510	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia inne niż ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych)	R0520	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0530	0
Najlepsze oszacowanie	R0540	0
Margines ryzyka	R0550	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie)	R0560	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0570	0
Najlepsze oszacowanie	R0580	0
Margines ryzyka	R0590	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0600	-20 444
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia zdrowotne (o charakterze ubezpieczeń na życie)	R0610	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0620	0
Najlepsze oszacowanie	R0630	0
Margines ryzyka	R0640	0
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia na życie (z wyłączeniem zdrowotnych oraz ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)	R0650	-20 444
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0660	0
Najlepsze oszacowanie	R0670	-23 088
Margines ryzyka	R0680	2 644
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe – ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0690	1 673 409
Rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie	R0700	0
Najlepsze oszacowanie	R0710	1 659 908
Margines ryzyka	R0720	13 501
Zobowiązania warunkowe	R0740	0
Pozostałe rezerwy (inne niż techniczno-ubezpieczeniowe)	R0750	18 701
Zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych dla pracowników	R0760	0
Zobowiązania z tytułu depozytów zakładów reasekuracji	R0770	0
Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0780	32 764
Instrumenty pochodne	R0790	0
Zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0800	0
Zobowiązania finansowe inne niż zobowiązania wobec instytucji kredytowych	R0810	2 289
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń i wobec pośredników ubezpieczeniowych	R0820	7 082
Zobowiązania z tytułu reasekuracji biernej	R0830	16
Pozostałe zobowiązania (handlowe, inne niż z tytułu działalności ubezpieczeniowej)	R0840	1 229
Zobowiązania podporządkowane	R0850	30 866
Zobowiązania podporządkowane niewłączone do BOF	R0860	0
Zobowiązania podporządkowane włączone do BOF	R0870	30 866
Pozostałe zobowiązania (niewykazane w innych pozycjach)	R0880	5 349
Zobowiązania ogółem	R0900	1 751 262
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R1000	99 775

ZAŁĄCZNIK II (w tysiącach złotych)

S.05.01.02*

Składki, odszkodowania i świadczenia oraz koszty wg linii biznesowych

		Linie biznesowe dla zobowiązań z tytułu ubezpieczeń na życie						Zobowiązania z tytułu reasekuracji ubezpieczeń na życie		Ogółem
		Ubezpieczenia zdrowotne	Ubezpieczenia z udziałem w zyskach	Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	Pozostałe ubezpieczenia na życie	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń zdrowotnych	Reasekuracja ubezpieczeń na życie	
		C0210	C0220	C0230	C0240	C0250	C0260	C0270	C0280	
Składki przypisane										
Brutto	R1410		7 768	308 211	9 193					325 173
Udział zakładów reasekuracji	R1420		72	636	688					1 396
Netto	R1500		7 696	307 576	8 505					323 777
Składki zarobione										
Brutto	R1510		7 768	308 211	9 193					325 173
Udział zakładów reasekuracji	R1520		72	636	688					1 396
Netto	R1600		7 696	307 576	8 505					323 777
Odszkodowania i świadczenia										
Brutto	R1610		119	383 047	2 310					385 476
Udział zakładów reasekuracji	R1620		19	23	172					214
Netto	R1700		100	383 024	2 138					385 262
Zmiana stanu pozostałych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych										
Brutto	R1710		-5 800	278 866	-2 632					270 434
Udział zakładów reasekuracji	R1720		0	0	0					0
Netto	R1800		-5 800	278 866	-2 632					270 434
Koszty poniesione	R1900		1 352	60 667	1 624					63 643
Pozostałe koszty	R2500									
Koszty ogółem	R2600									63 643

*Pominięte dla czytelności wiersze i kolumny załącznika nie zawierają niezerowych wartości.

ZAŁĄCZNIK III (w tysiącach złotych)

S.12.01.02*

Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe dla ubezpieczeń na życie i ubezpieczeń zdrowotnych o charakterze ubezpieczeń na życie

		Ubezpieczenia z udziałem w zyskach		Ubezpieczenia, w których świadczenie jest ustalone w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczenia związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym		Pozostałe ubezpieczenia na życie			Renty z umów ubezpieczenia innych niż umowy ubezpieczenia na życie oraz powiązane ze zobowiązaniami ubezpieczeniowymi innymi niż zobowiązania z tytułu ubezpieczeń zdrowotnych	Przejęta reasekuracja	Ogółem (Ubezpieczenia na życie inne niż zdrowotne, w tym ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym)			
		C0020	C0030	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami	C0060	Umowy bez opcji i gwarancji	Umowy z opcjami i gwarancjami				C0090	C0100	C0150
				C0040	C0050		C0070	C0080						
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0010													
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej, po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta, związane z rezerwami techniczno-ubezpieceniowymi obliczanymi łącznie – Ogółem	R0020													
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane jako suma najlepszego oszacowania i marginesu ryzyka														
Najlepsze oszacowanie														
Najlepsze oszacowanie brutto	R0030	-16 922			1 659 908				-6 166		1 636 820			
Kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz reasekuracji finansowej po dokonaniu korekty ze względu na oczekiwane straty w związku z niewykonaniem zobowiązania przez kontrahenta – Ogółem	R0080	-107			-505				-905		-1 517			
Najlepsze oszacowanie pomniejszone o kwoty należne z umów reasekuracji i od spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia) oraz z reasekuracji finansowej – ogółem	R0090	-16 815			1 660 413				-5 261		1 638 337			
Margines ryzyka	R0100	1 586	13 501			1 058					16 145			
Kwota wynikająca z zastosowania przepisów przejściowych dotyczących rezerw techniczno-ubezpieceniowych														
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe obliczane łącznie	R0110													
Najlepsze oszacowanie	R0120													
Margines ryzyka	R0130													
Rezerwy techniczno-ubezpieceniowe – Ogółem	R0200	-15 336	1 673 409			-5 108					1 652 966			

*Pominięte dla czytelności wiersze i kolumny załącznika nie zawierają niezerowych wartości.

ZAŁĄCZNIK IV (w tysiącach złotych)

S.23.01.01

Środki własne

		Ogółem	Tier 1 – nieograniczone	Tier 1 – ograniczone	Tier 2	Tier 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Podstawowe środki własne przed odliczeniem z tytułu udziałów w innych instytucjach sektora finansowego zgodnie z art. 68 rozporządzenia delegowanego (UE) 2015/35						
Kapitał zakładowy (wraz z akcjami własnymi)	R0010	141 000	141 000			
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z kapitałem zakładowym	R0030					
Kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0040					
Podporządkowane fundusze udziałowe/członkowskie w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności	R0050					
Fundusze nadwyżkowe	R0070					
Akcje uprzywilejowane	R0090					
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej związana z akcjami uprzywilejowanymi	R0110					
Rezerwa uzgodnieniowa	R0130	-41 225	-41 225			
Zobowiązania podporządkowane	R0140	30 866			30 866	
Kwota odpowiadająca wartości aktywów netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0160					
Pozostałe pozycje środków własnych zatwierdzone przez organ nadzoru jako podstawowe środki własne, niewymienione powyżej	R0180	0	0		0	
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II						
Środki własne ze sprawozdań finansowych, które nie powinny być uwzględnione w rezerwie uzgodnieniowej i nie spełniają kryteriów klasyfikacji jako środki własne wg Wypłacalność II	R0220					
Odliczenia						
Wartość odliczeń z tytułu udziałów kapitałowych w instytucjach finansowych i kredytowych – ogółem	R0230					
Podstawowe środki własne ogółem po odliczeniach	R0290	130 641	130 641		30 866	
Uzupełniające środki własne						
Nieopłacony kapitał zakładowy, do którego opłacenia nie wezwano i który może być wezwany do opłacenia na żądanie	R0300					
Nieopłacony kapitał założycielski, wkłady/składki członkowskie lub równoważna pozycja podstawowych środków własnych w przypadku towarzystw ubezpieczeń wzajemnych, towarzystw reasekuracji wzajemnej i innych towarzystw ubezpieczeń opartych na zasadzie wzajemności, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0310					
Nieopłacone akcje uprzywilejowane, do których opłacenia nie wezwano i które mogą być wezwane do opłacenia na żądanie	R0320					
Prawnie wiążące zobowiązanie do subskrypcji i opłacenia na żądanie zobowiązań podporządkowanych	R0330					
Akredytywy i gwarancje zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0340					
Akredytywy i gwarancje inne niż zgodne z art. 96 pkt 2 dyrektywy 2009/138/WE	R0350					
Dodatkowe wkłady od członków zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0360	0			0	
Dodatkowe wkłady od członków – inne niż zgodnie z art. 96 ust. 3 akapit pierwszy dyrektywy 2009/138/WE	R0370					
Pozostałe uzupełniające środki własne	R0390					
Uzupełniające środki własne ogółem	R0400	0			0	

ZAŁĄCZNIK IV (w tysiącach złotych)

S.23.01.01

Środki własne

		Ogółem	Tier 1 – nieograniczone	Tier 1 – ograniczone	Tier 2	Tier 3
		C0010	C0020	C0030	C0040	C0050
Dostępne i dopuszczone środki własne						
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie kapitałowego wymogu wypłacalności (SCR)	R0500	130 641	99 775		30 866	
Kwota dostępnych środków własnych ogółem na pokrycie MCR	R0510	130 641	99 775		30 866	
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie SCR	R0540	128 566	99 775	0	28 791	0
Kwota dopuszczonych środków własnych ogółem na pokrycie MCR	R0550	103 542	99 775	0	3 767	
SCR	R0580	66 505				
MCR	R0600	18 836				
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do SCR	R0620	223,3%				
Wskaźnik dopuszczonych środków własnych do MCR	R0640	549,7%				

		C0060	
Rezerwa uzgodnieniowa			
Nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami	R0700	99 775	-
Akcje własne (posiadane bezpośrednio i pośrednio)	R0710	0	-
Przewidywane dywidendy, wypłaty i obciążenia	R0720	0	-
Pozostałe pozycje podstawowych środków własnych	R0730	141 000	-
Korekta ze względu na wydzielone pozycje środków własnych w ramach portfeli objętych korektą dopasowującą i funduszy wyodrębnionych	R0740	0	-
Rezerwa uzgodnieniowa	R0760	-41 225	-
Oczekiwane zyski		0	-
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń na życie	R0770	45 822	-
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Działalność w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie	R0780	0	-
Oczekiwane zyski z przyszłych składek – Ogółem	R0790	45 822	-

ZAŁĄCZNIK V (w tysiącach złotych)

S.25.01.01

Kapitałowy wymóg wypłacalności – dla podmiotów stosujących formułę standardową

		Kapitałowy wymóg wypłacalności brutto	Parametry specyficzne dla zakładu	Uproszczenia
		C0110	C0090	C0100
Ryzyko rynkowe	R0010	30 140	-	-
Ryzyko niewykonania zobowiązania przez kontrahenta	R0020	1 557	-	-
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach na życie	R0030	41 965	-	-
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach zdrowotnych	R0040	0	-	-
Ryzyko aktuarialne w ubezpieczeniach innych niż ubezpieczenia na życie	R0050	0	-	-
Dywersyfikacja	R0060	15 693	-	-
Ryzyko z tytułu wartości niematerialnych i prawnych	R0070	0	-	-
Podstawowy kapitałowy wymóg wypłacalności	R0100	57 969	-	-

Obliczanie kapitałowego wymogu wypłacalności		C0100
Ryzyko operacyjne	R0130	8 268
Zdolność rezerw techniczno-ubezpieczeniowych do pokrywania strat	R0140	0
Zdolności odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat	R0150	-8 656
Wymóg kapitałowy dla działalności prowadzonej zgodnie z art. 4 dyrektywy 2003/41/WE	R0160	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności z wyłączeniem wymogu kapitałowego	R0200	57 582
Ustanowione wymogi kapitałowe	R0210	0
Kapitałowy wymóg wypłacalności	R0220	57 582
Inne informacje na temat SCR		-
Wymóg kapitałowy dla podmodułu ryzyka cen akcji opartego na duracji	R0400	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla pozostałej części	R0410	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla funduszy wyodrębnionych	R0420	0
Łączna kwota hipotetycznego kapitałowego wymogu wypłacalności dla portfeli objętych korektą dopasowującą	R0430	0
Efekt dywersyfikacji ze względu na agregację nSCR dla RFF na podstawie art. 304	R0440	0

		Tak/Nie
		C0109
Podejście oparte na średniej stawce podatkowej	R0590	Tak

		LAC DT
Obliczanie korekty z tytułu zdolności odroczonej podatku dochodowego do pokrywania strat		C0130
LAC DT	R0640	-8 656
LAC DT uzasadniona odwróceniem ujęcia zobowiązań z tytułu odroczonego podatku dochodowego	R0650	-8 656
LAC DT uzasadniona odniesieniem do możliwego przyszłego zysku ekonomicznego podlegającego opodatkowaniu	R0660	0
LAC DT uzasadniona przeniesieniem strat na wcześniejsze okresy, bieżący rok	R0670	0
LAC DT uzasadniona przeniesieniem na wcześniejsze okresy, przyszłe lata	R0680	0
Maksymalny LAC DT	R0690	-8 656

ZAŁĄCZNIK VI (w tysiącach złotych)
S.28.01.01

Minimalny wymóg kapitałowy – działalność ubezpieczeniowa lub reasekuracyjna prowadzona jedynie w zakresie ubezpieczeń na życie lub jedynie w zakresie ubezpieczeń innych niż ubezpieczenia na życie

Komponent formuły liniowej dla zobowiązań ubezpieczeniowych i reasekuracyjnych z tytułu ubezpieczeń na życie

		C0040	
MCR(L) Wynik	R0200	14 041	
		Najlepsze oszacowanie i rezerwy techniczno-ubezpieczeniowe obliczane łącznie netto (tj. po uwzględnieniu reasekuracji biernej i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))	Całkowita suma na ryzyku netto (z odliczeniem umów reasekuracji i spółek celowych (podmiotów specjalnego przeznaczenia))
		C0050	C0060
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – świadczenia gwarantowane	R0210	42 591	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń z udziałem w zyskach – przyszłe świadczenia uznaniowe	R0220	9 510	
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń, w których świadczenie jest ustalane w oparciu o określone indeksy lub inne wartości bazowe, i ubezpieczeń związanych z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	R0230	1 660 413	
Inne zobowiązania z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie i (reasekuracji) ubezpieczeń zdrowotnych	R0240	0	
Całkowita suma na ryzyku w odniesieniu do wszystkich zobowiązań z tytułu (reasekuracji) ubezpieczeń na życie	R0250	 	1 952 612

Ogólne obliczenie MCR

		C0070	
Liniowy MCR	R0300	14 071	
SCR	R0310	57 582	
Górny próg MCR	R0320	25 912	
Dolny próg MCR	R0330	14 395	
Łączny MCR	R0340	14 395	
Nieprzekraczalny dolny próg MCR	R0350	18 836	
-	-	C0070	
Minimalny wymóg kapitałowy	R0400	18 836	